

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน
ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

VIDEO PRODUCTION FOR PUBLIC RELATIONS ON SUSTAINABLE
DEVELOPMENT PROJECT OF TAMBON HUAYSAINUA
CHA AM DISTRICT PHETCHABURI PROVINCE

T 0 6 0 9 2 4 1

สุกฤษฎี เขียดทอง
SUKRIT KHEATTHONG

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... **60924**
วัน,เดือน,ปี - 7 ก.ค. 2549

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-15-1407-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไป
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุก
ครั้งที่มีการนำไปใช้

11502423

VIDEO PRODUCTION FOR PUBLIC RELATIONS ON SUSTAINABLE
DEVELOPMENT PROJECT OF TAMBON HUAYSAINUA
CHA AM DISTRICT PHETCHABURI PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY
IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2005

ISBN 974-15-1407-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์
เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

นักศึกษา

นายสุกฤษฎี เขียดทอง

รหัสประจำตัว

45063216

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา

พ.ศ.

2548

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณพร ฤทธิเกิด

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อผลิตและหาคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ และ ศึกษาความพึงพอใจของคณะที่เข้ามาศึกษา ดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ประชากรเป็น ผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง เป็นคณะที่เข้าศึกษาดูงาน ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 30 คน สื่อที่ใช้ในการทดลองประกอบไปด้วย วีดิทัศน์ซีดี และแบบสอบถามความ พึงพอใจ

ผลการวิจัยพบว่า วีดิทัศน์ซีดีที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการชมวีดิทัศน์ในระดับมาก ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

Thesis Title Video production for public relations on sustainable development project of tambon Huaysainua Cha-Am district Phetchaburi province

Student Mr.Sukrit Kheatthong

Student ID. 45063216

Degree Master of Industrial Education

Programmer Educational Technology in Vocational and Technical Education

Year 2005

Thesis Advisor Assistant Professor Attaporn Rittikerd

Thesis Co-Advisor Dr.Chantana Wiriyavetchakul

ABSTRACT

The propose of this research was to produce and evaluate the effeiciency of CD-media player. The study was to inform about organization development of the area of tambon Huasainua and to evaluate satisfaction of students, who went for work-training at tambon Huaysainua, Cha-am, Phetchaburi, on the CD-media palyer for public relation.

The population were 30 tourists at tambon Huaysainua, Cha-am, Phetchaburi 30 people. The research tools comprised of video and questionnaires. Questionnaires were divided into two parts. Part one was general information, and part two was satisfaction on viedo.

The result showed that the media was well constructed in the same way referred to a hypothesis. The study group was satisfied with the information in CD-media player in the level of exellence, in the same way of previous hypothesis .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างดีตามเป้าหมายด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา และแนะนำ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการดำเนินการวิจัย อีกทั้งได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจจากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนรุ่นและเพื่อนร่วมงาน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณพร ฤทธิเกิด ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ และเทคนิคต่างๆ จน สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ฉันทนา วิจัยเวชกุล ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมที่กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำ ขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ และเทคนิคต่างๆ จนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุพิทย์ กาญจนพันธุ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณา ให้คำแนะนำแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัฉรา สืบสินธุ์สกุลไทย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ชี้แนะข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเฉพาะ เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณา ให้คำแนะนำ แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่กรุณาตรวจแบบประเมินความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ข้อสอบและแบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหาและแบบประเมินคุณภาพสื่อ การสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน พี่ๆ น้องๆ ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือพร้อมทั้งให้กำลังใจ อย่างดียิ่งในการทำงานวิจัยครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันมีค่าจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ ผู้มีพระคุณทุกท่าน สุดท้ายนี้ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ช่วยแนะนำในเรื่องต่าง ๆ

สุกฤษฎี เขียดทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ประวัติและข้อมูลทั่วไป ของตำบลห้วยทรายเหนือ.....	7
2.2 ทฤษฎี หลักการ และความหมายของความพึงพอใจ.....	9
2.3 ความหมายและบทบาทหน้าที่ของสื่อ.....	13
2.4 การประชาสัมพันธ์ และสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์.....	17
2.5 ความหมาย และคุณค่าของวีดิทัศน์ซีดี.....	31
2.6 บทบาทของวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์.....	41
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์จากผู้ทรงคุณวุฒิ.....	66
4.2 ข้อมูลทั่วไป	67
4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับชมวีดิทัศน์.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	71
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	71
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	72
5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
5.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
5.6 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.7 อภิปรายผล.....	73
5.8 ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก.หนังสือราชการ.....	80
ภาคผนวก ข.รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	92
ภาคผนวก ค.แบบประเมิน.....	94
ภาคผนวก ง.แบบสอบถามความพึงพอใจ.....	101
ภาคผนวก จ.รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ภาคผนวก ฉ.บทวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี(Script).....	113
ประวัติผู้เขียน.....	122

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้าที่
2.1 แสดงการสำรวจข้อมูลประชากรของตำบลห้วยทรายเหนือ.....	8
4.1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพชีวิตทัศน.....	66
4.2 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
4.3 แสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
4.4 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปข้อคำถามที่ 4.....	68
4.6 แสดงข้อคำถามแบบสอบถามพึงพอใจในการชมวิถีทัศน.....	69
๑.1 แสดงคะแนนจากแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อวิถีทัศนซีดีด้านเนื้อหา.....	106
๑.2 แสดงคะแนนจากแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อการสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อ.....	107
๑.3 แสดงการวิเคราะห์ความสอดคล้อง(IOC) ของข้อคำถามวิถีทัศน จำนวน 15 ข้อ.....	108
๑.4 แสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิถีทัศน จำนวน 15 ข้อ จากการนำไปทดลองใช้กับคน 20 คน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง.....	109
๑.5 แสดงการหาค่า $\sum X^2$ เพื่อหาค่าความแปรปรวนข้อแบบสอบถามแต่ละข้อ.....	110
๑.6 แสดงการหาค่าความแปรปรวนแต่ละข้อคำถามของแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ.....	111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงองค์ประกอบของการใช้ประโยชน์และได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน.....	11
2.2 แสดง SMCR Model.....	14
2.3 แสดงขั้นตอนการผลิตรายการโทรทัศน์	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญสำหรับสังคมยุคสื่อสารไร้พรมแดน เป็นการช่วยสร้างเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรกับประชาชนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น และเป็นการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อองค์กรตั้งอยู่ได้โดยได้รับความนิยมนิยมชมชอบ และความศรัทธาจากประชาชนทั่วไป เมื่อพิจารณาถึงความเจริญก้าวหน้าในยุคปัจจุบันแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วจนบางครั้งสังคมไทยแทบจะปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความเจริญก้าวหน้าที่ได้สัมผัสในปัจจุบันนั้น มีพัฒนาการมาจากอดีตอย่างต่อเนื่อง

ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นอีกหนึ่งที่แห่งแห่งที่แห่งแห่ง ทูรกันดาร สภาพภูมิประเทศที่เป็นดินทราย และดินดาน รวมถึงสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ การคมนาคมที่ไม่สะดวก แต่ด้วยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วยมีผู้นำที่ดีมีวิสัยทัศน์เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ จึงทำให้ปัญหาและอุปสรรคหลายประการเริ่มทุเลา และดีขึ้นเป็นลำดับ

ผลงานการพัฒนาต่างๆ ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายโครงการ เช่น การจัดการบริหารโครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการร้านค้าสวัสดิการของตำบล โครงการกลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน โครงการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพ รวมถึงการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ อีกหลายอย่าง จากตัวอย่างที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ เมื่อพิจารณาชื่อโครงการแล้วก็คงไม่แตกต่างกับโครงการพัฒนาของท้องถิ่นอื่นๆ แต่มีความพิเศษคือ ทุกๆโครงการมีการบริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการ ปัจจัย และทรัพยากรเข้าด้วยกันอย่างลงตัว เพื่อวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น สมาชิกที่กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน จะนำเงินมารวมกันเพื่อจัดทำกิจกรรมที่คิดว่าจะผลตอบแทนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เช่น การรวมกลุ่มเลี้ยงโคขุน หรือรวมกลุ่มเลี้ยงไก่เนื้อโดยประสานกับบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ที่มีระบบการเลี้ยงที่ทันสมัย มีการแบ่งผลกำไร และ เมื่อสิ้นปีผู้กู้จะมีเงินมาคืนกองทุนหมู่บ้านอย่างแน่นอน

การพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับดังที่ได้กล่าวแล้วนั้น ส่งผลให้ได้รับความสนใจจากผู้นำชุมชนอื่นๆทั้งในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงสถาบันการศึกษาหลายสถาบันก็ให้ความสนใจ และมีคณะจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อย่างต่อเนื่อง

สืบเนื่องจากการเข้ามาศึกษาดูงานการพัฒนาในด้านต่างๆ ของตำบลห้วยทรายเหนือ ผู้วิจัยได้มีหน้าที่ฝ่ายควบคุมโศดทัศน์อุปกรณ์ นำเสนอผลงานต่างๆของตำบล โดยที่ทางตำบลของตัวมาช่วยงานเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากหน่วยงานต้นสังกัด ให้กับคณะที่เข้ามาศึกษาดูงาน พบว่าการนำเสนอที่ยังไม่สมบูรณ์แบบเท่าที่ควร เนื่องจากตำบลห้วยทรายเหนือ ยังไม่ได้มีการจัดระบบสารสนเทศที่เหมาะสม และไม่มีบุคลากรที่จะทำการนำเสนอโดยเฉพาะ หรือในบางครั้งผู้นำติดภารกิจไม่สามารถนำเสนอด้วยตนเองได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาสำหรับงานการต้อนรับและนำเสนอผลงานดังนี้

1. ตำบลไม่มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในการนำเสนอสื่อ และผลงาน
2. การนำเสนอข้อมูลให้กับคณะผู้เข้ามาดูงานแต่ละคณะครอบคลุมและไม่เท่ากัน
3. ข้อมูลต่างๆ ของตำบลยังไม่มีระบบจัดเก็บที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน
4. คณะผู้เข้ามาศึกษาดูงานมีเวลาจำกัด ทำให้สาระในการนำเสนอไม่ครอบคลุม
5. ขาดสื่อในการนำเสนอ ประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาจำเป็นต้องพัฒนาสื่อเพื่อการนำเสนอผลงาน และประชาสัมพันธ์ งานการพัฒนาท้องถิ่น ของตำบลห้วยทรายเหนือ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะผลิตสื่อเพื่อการนำเสนอผลงาน และประชาสัมพันธ์ ให้กับตำบลห้วยทรายเหนือ

อนึ่ง สื่อที่ใช้เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันมีอยู่มากมายหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทก็มักจะรองรับกับเทคโนโลยีที่ล้ำทันสมัย แต่อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นั้นต้องมีการเลือกให้เหมาะกับผู้ใช้งาน ผู้ใช้งานจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้ และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการเลือกใช้ รวมทั้งต้องรู้จักชนิดของสื่อและอุปกรณ์ที่จะใช้ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อชุมชนส่วนรอนนั้น ผู้นำของตำบลมีความต้องการที่จะได้สื่อที่ค่อนข้างทันสมัย แต่ไม่มีความซับซ้อน คือง่ายต่อการใช้งานนั่นเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาสื่อเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีคุณภาพมาประกอบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สำหรับผู้เข้าศึกษาดูงาน เพื่อที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจ กับเนื้อหาที่ทางตำบลได้นำเสนอ และมองเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่าการผลิตสื่อที่สามารถสร้างภาพและเสียง เพื่อที่จะอธิบายถึงขั้นตอน หรือวิธีการพัฒนา พร้อมด้วยผลงานการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างชัดเจนซึ่งสื่อวีดิทัศน์ซีดี เป็นสื่อที่คุณสมบัติที่สามารถดึงดูด และเร้าความสนใจในการติดตาม ทำให้ผู้เข้าศึกษาดูงานเกิดความเข้าใจในได้ง่าย และลึกซึ้ง

โดยการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ซีดี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยได้เห็นว่าการนำ วิดีทัศน์ที่ผลิตขึ้นนั้นมาบันทึกลงในแผ่นดิสก์เป็นวีดิทัศน์ซีดี แทนที่จะบันทึกลงแถบวีดิทัศน์ธรรมดา คุณประโยชน์จะเกิดมากกว่า เนื่องจากในการชมวีดิทัศน์ที่บ้านที่กมลบนแผ่นดิสก์นั้นเราสามารถที่จะเลือกรับชมตอนใดตอนหนึ่งก่อนก็ได้ ซึ่งถ้าเป็นแถบวีดิทัศน์ธรรมดาไม่สามารถเลือกได้ ต้องชมตั้งแต่ต้นจนจบ หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องทำการหมุนปรับเทปไปยังภาพที่ต้องการ อีกทั้งยังสามารถใช้วีดิทัศน์ซีดีเป็นของที่ระลึก ให้กับคณะผู้เข้าศึกษาดูงานได้

กิดานันท์ มลิทอง (2540 : 108) ได้กล่าวถึงวีดิทัศน์ซีดีว่ามีข้อได้เปรียบกว่าแถบวีดิทัศน์ธรรมดาหลายประการ เช่น มีขนาดเล็ก มีความคงทน และมีราคาไม่แพง ในขณะที่แถบวีดิทัศน์จะมีการเสื่อมสภาพได้ภายหลังจากการเล่นบ่อยครั้ง ต้องมีการให้เทปย้อนกลับก่อนเล่นทุกครั้งและข้อมูลถูกทำลายได้โดยสนามแม่เหล็ก ถ้าอุณหภูมิต่ำมากๆ ในวีดิทัศน์อาจจะมีเสียงขึ้นทำให้เกิดเชื้อราได้ จึงเห็นว่าข้อจำกัดของแถบวีดิทัศน์จะมีมากกว่าวีดิทัศน์ซีดีอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ฉลองชัย สุรวฒนบุรณ (2540 : 66) ยังได้ให้ความเห็นถึงข้อดีของวีดิทัศน์ว่า ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เป็นภาพที่มีลักษณะการเคลื่อนไหว อาจจะเป็นภาพสีหรือภาพขาวดำก็ได้ ผลิตจากการแสดงสดหรือเทคนิคกราฟิก วัตถุสิ่งของหรือเหตุการณ์ อาจถ่ายทำให้เห็นเป็นลักษณะปกติ หรือช้ากว่าปกติ หรือหยุดภาพชั่วขณะหรือภาพแบบเลื่อมเวลาอาจจะมีการตัดต่อ เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจน หรือทำให้อารมณ์น่าสนใจยิ่งขึ้น จะมีเสียงหรือไม่มีเสียงประกอบก็ได้ ที่มีเสียงประกอบจะเป็นเสียงธรรมชาติ หรือการพากย์ หรือการบรรยายประกอบหรือให้เสียงประดิษฐ์ประกอบก็ได้

วีดิทัศน์ซีดี เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในเชิงการนำเสนอที่มีลักษณะพิเศษ นอกเหนือจากการเป็นสื่อใกล้ตัวและมีอิทธิพลกว้างไกล ซึ่งเป็นคุณลักษณะร่วมกันระหว่างสื่อวิทยุและโทรทัศน์ วีดิทัศน์ซีดียังเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียงด้วย การนำเสนอด้วยสื่อทัศนูปกรณ์แบบเก่าเกือบทั้งหมด อาทิเช่นหุ่นจำลอง กราฟภาพถ่าย ภาพยนตร์ วิทยุ ล้วนสามารถนำเสนอได้ด้วยโทรทัศน์ และวีดิทัศน์ซีดีกล่าวคือการเสนอด้วยภาพและเสียงได้พัฒนาถึงจุดสูงสุดในรูปแบบของสื่อโทรทัศน์และวีดิทัศน์ซีดี เปิดง่ายไม่ต้องปิดห้องมืด เพียงการปรับปุ่มสองหรือสามปุ่มก็สามารถเริ่มต้นรับชมได้ กระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกใกล้ชิดเหมือนหนึ่งเป็นสื่อส่วนตัว วีดิทัศน์ซีดีเป็นสื่อที่มีอำนาจมากในการช่วยเสริมและทดแทนภาระหน้าที่ในการสื่อสารชั้นหนึ่งของผู้นำเสนอเพราะเมื่อเปรียบเทียบกับวิทยากรผู้นำเสนอแล้ววีดิทัศน์ซีดีสามารถเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาดูงานให้กว้างขวางกว่าใน 3 ด้านด้วยกันคือ

1. ประสบการณ์ในมิติแห่งความจริง (Reality)
2. ประสบการณ์ในมิติแห่งกาลเวลา (Time)
3. ประสบการณ์ในมิติของสถานที่ (Space)

จากคุณสมบัติของวีดิทัศน์ที่กล่าวมาแล้วนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นว่าวีดิทัศน์ซีดีเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการถ่ายทอด และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อีกทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้นำท้องถิ่น คือง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถเลือกใช้งานได้ง่าย และเหมาะสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คณะผู้เข้ามศึกษาดูงานมีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของตำบลห้วยทรายเหนืออย่างชัดเจน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้เข้ามาศึกษาดูงานที่มีต่อการนำเสนอของทางตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์ซีดี ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคณะที่เข้ามาศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.3.2 ผู้เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สำหรับผู้เข้าศึกษาดูงาน โดยกำหนดกรอบแนวคิด คือ การวางแผน (planning) การเตรียมการถ่ายทำ (Pre-Production) ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production) กระบวนการหลังการถ่ายทำ (Post – Production)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็น ผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัด เพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง เป็นคณะที่เข้าศึกษาดูงาน ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก จากรายชื่อที่ส่งมา กับหนังสือราชการขอเข้าศึกษาดูงาน คณะละ 10 คน จำนวน 3 คณะ

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงไว้ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน ไม่สามารถกำหนด อายุ เพศ และ ระดับการศึกษาได้

2. วิดีทัศน์วีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการ แนวทาง และผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน และข้อมูลทั่วไปของตำบล ทั้งนี้เป็นการนำเสนอในรูปแบบของรายการสารคดี

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.7.1 วิดีทัศน์วีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ หมายถึง วิดีทัศน์วีดี ที่ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ กระบวนการ แนวทาง และผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน โครงต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จ และข้อมูลทั่วไปของตำบล

1.7.2 ผู้เข้าศึกษาดูงาน หมายถึง คณะผู้เข้าชมชน หรือบุคลากรจากหน่วยงานราชการ ที่มีความสนใจเข้ามาศึกษา สังเกตการณ์ของโครงการพัฒนาที่ยั่งยืนของตำบลห้วยทรายเหนือ

1.7.3 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ และพอใจของบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องของ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.7.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เยี่ยมชมที่มีต่อ วิดีทัศน์วีดีเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะผู้เข้ามาศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ ที่มีต่อวีดีทัศน์วีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7.6 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรงด้านการพัฒนาตำบลช่วย
ทราวยเหนือ

1.7.7 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิค หมายถึง ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านเทคนิคในการ
พัฒนาวิดิทัศน์ซีดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ความพร้อมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

- 2.1 ประวัติและข้อมูลทั่วไป ของตำบลห้วยทรายเหนือ
- 2.2 ทฤษฎี หลักการ และความหมายของความพึงพอใจ
- 2.3 ความหมาย และบทบาทหน้าที่ของสื่อ
- 2.4 การประชาสัมพันธ์ และสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์
- 2.5 ความหมาย และคุณค่าของวิถีทัศนศิลป์
- 2.6 บทบาทของวิถีทัศนศิลป์เพื่อการประชาสัมพันธ์
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติและข้อมูลทั่วไป ของตำบลห้วยทรายเหนือ

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

เดิมตำบลห้วยทรายเหนือเป็นตำบลที่มีพื้นที่กว้างขวางมีทั้งหมดจำนวน 18 หมู่บ้าน ราษฎรตั้งถิ่นฐานอยู่ห่างไกลกันส่วนใหญ่อพยพมาเพื่อตั้งถิ่นฐานใหม่ การปกครองจึงเป็นด้วยความยากลำบาก ต่อมาปี พ.ศ. 2526 ได้มีการแยกตำบลออกไปอีก 2 ตำบล คือ ตำบลสามพระยา แยกออกไป จำนวน 6 หมู่บ้าน และตำบลไร่ใหม่พัฒนา แยกออกไปจำนวน 6 หมู่บ้าน คงเหลือเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในการปกครองของตำบลห้วยทรายเหนือจำนวน 6 หมู่บ้าน และต่อมาปี พ.ศ. 2528 ตำบลห้วยทรายเหนือได้แยกหมู่บ้านเพิ่มขึ้นอีก 1 หมู่บ้าน จนถึงปัจจุบันนี้ตำบลห้วยทรายเหนือจึงมีการแบ่งการปกครองรวมทั้งสิ้นจำนวน 7 หมู่บ้าน

2.2.2 สภาพทางภูมิประเทศและสภาพทางภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศของตำบลห้วยทรายเหนือเป็นที่ราบสูงเชิงเขาเป็นดินร่วนปนทราย ตำบลห้วยทรายเหนือตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 30 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดของตำบลจำนวน 24,571 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 19,647 ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	จดตำบลเขาใหญ่	อำเภอชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
ทิศใต้	จดตำบลไร่ใหม่พัฒนา	อำเภอชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	จดตำบลสามพระยา	อำเภอชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันตก	จดตำบลเขากระปุก	อำเภอท่ายาง	จังหวัดเพชรบุรี

2.1.3 การปกครอง

หมู่ที่ 1	บ้านทุ่งจับญวน	นายไพโรจน์	เมฆหมอก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 2	บ้านทุ่งหลวง	นายทรงพล	ช่อเกตุ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 3	บ้านทุ่งเคล็ด	นายสมพิศ	ดั่งสะท้าน	กำนัน
หมู่ที่ 4	บ้านบ่อหลวง	นายเอนก	ศรีจันทร์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 5	บ้านหนองขาม	นายชั้น	สุขศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 6	บ้านพุทรวาย	นายสำออง	อินบำรุง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 7	บ้านไร่ดินทอง	นายสนิท	นาเมือง	ผู้ใหญ่บ้าน

2.1.4 ประชากร

ปัจจุบันจากการสำรวจข้อมูลประชากรของตำบลห้วยทรายเหนือมีทั้งสิ้นจำนวน 2,537 คน เป็นชาย 1,226 คน เป็นหญิง 1,306 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นจำนวน 605 ครัวเรือน จำแนกตามหมู่บ้านได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการสำรวจข้อมูลประชากรของตำบลห้วยทรายเหนือ

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	รวม	จำนวนครัวเรือน
1	บ้านทุ่งจับญวน	128	140	268	62
2	บ้านทุ่งหลวง	136	134	270	78
3	บ้านทุ่งเคล็ด	206	213	419	100
4	บ้านบ่อหลวง	175	191	366	95
5	บ้านหนองขาม	185	196	381	99
6	บ้านพุทรวาย	227	245	472	96
7	บ้านไร่ดินทอง	169	187	356	75
	รวม	1,226	1,306	2,537	605

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนับถือศาสนา

ประชากรในตำบลห้วยทรายเหนือเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัดเป็นสถานที่ปฏิบัติกิจทางศาสนา จำนวน 2 แห่ง คือ

1. วัดทุ่งจับญวน ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 ตำบลห้วยทรายเหนือ
2. วัดหนองขาม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 5 ตำบลห้วยทรายเหนือ

การศึกษา

ตำบลห้วยทรายเหนือ มีสถานศึกษาตั้งอยู่ในตำบลจำนวน 4 โรงเรียน

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา 3 โรงเรียน คือ
1. โรงเรียนบ้านบ่อหลวง ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 บ้านบ่อหลวง
  2. โรงเรียนบ้านหนองขาม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 5 บ้านหนองขาม
  3. โรงเรียนบ้านพุทรวาย ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 บ้านพุทรวาย

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 โรงเรียน

โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 2 บ้านทุ่งหลวง

มีนักเรียนจำนวน 286 คน

มีครูจำนวน 14 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน 1 ศูนย์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลห้วยทรายเหนือ อยู่ในหมู่ที่ 1 มีเด็กเล็กจำนวน 19 คน มีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน

2.2 ทฤษฎี หลักการ และความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในชีวิต เป็นค่านามธรรมที่มีความซับซ้อน เนื่องจากเป็นความรู้สึกที่อยู่ภายในตัวบุคคลต่อสภาพที่เป็นอยู่ หรือเผชิญอยู่ ความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน แม้จะอยู่ในสภาวะการณ์อย่างเดียวกันก็ตาม ความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลจึงอาจมีได้ทั้งทางบวกและทางลบ (อ้างใน จิรวรรณ ปีทอง . 2544)

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับพอใจในชีวิต ไม่ว่าจะแนวคิดใดก็ตาม จะเห็นได้ว่าจะต้องมีรากฐานมาจากทฤษฎีของมาสโลว์ Maslow's need ที่ว่า ความพึงพอใจของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ เมื่อความต้องการในขั้นพื้นฐาน (basic needs) ต้องได้รับการตอบสนองโดยที่ความต้องการขั้นพื้นฐานในระดับต่ำกว่า (lower needs) ซึ่งทฤษฎีของมาสโลว์มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการเพื่อการอยู่รอดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอากาศ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ
4. ความต้องการ การยอมรับนับถือ
5. ความต้องการที่จะบรรลุความสำเร็จ สมหวังในชีวิต

เมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองตาม 5 ขั้นตอน ตามทฤษฎีของมาสโลว์ แล้วมนุษย์ก็จะเกิดความพึงพอใจ (อ้างใน จิราวรรณ ปีทอง . 2544)

แคมป์เบล (Campbell) และฟลานาแกน (Flanagan) สร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจในชีวิตของคนทั่วไป โดยให้แนวคิดเป็นแนวเดียวกันว่า ความพึงพอใจในชีวิต จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ(อ้างใน จิราวรรณ ปีทอง . 2544) คือ

1. ด้านร่างกาย และองค์ประกอบในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมีสุขภาพดี ปลอดภัยจากความเจ็บป่วย และมีปัจจัย 4 เป็นองค์ประกอบในการดำเนินชีวิต
2. สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เช่น คู่สมรส บุตร หลาน เพื่อนสนิท
3. กิจกรรมในสังคม เช่น การให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นๆ
4. การพัฒนาตนเอง และความสมหวังในการทำงาน เช่น มีการริเริ่ม สร้างสรรค์ และสมหวังในการประกอบอาชีพ

5. การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การพบปะกับบุคคลอื่น การได้ยืมสิ่งบันเทิง เป็นต้น
การใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสาร อันเนื่องมาจาก การใช้สื่อเกิดจากความต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง

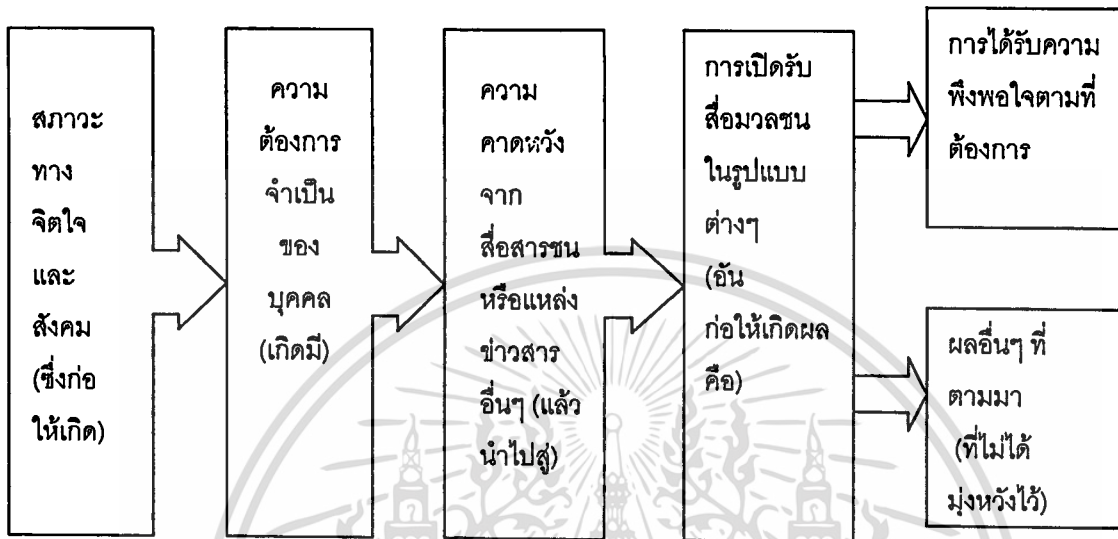
บุคคลใช้สื่อเพื่อตอบสนองความต้องการที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งความต้องการดังกล่าวนั้นได้พัฒนามาจากสภาพแวดล้อมของสังคมของบุคคล และผู้รับสารจะมีพฤติกรรมในการเลือกรับสื่อและเนื้อหาของสาร ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการดังกล่าว ดังนั้นผู้รับสารจึงเริ่มขบวนการสื่อสาร และสามารถปรับสื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ มากกว่าที่ใจให้สื่อมา มีอิทธิพลต่อตัวเขา นอกจากนี้ผู้รับสารยังตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และเขายังตระหนักถึงเหตุผลในการเลือกใช้สื่อด้วย (อ้างใน จิราวรรณ ปีทอง . 2544)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารที่ Katz, Blumler และ Girevitch ได้ให้ความสนใจได้แก่

1. สภาพสังคม และลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร
2. ความต้องการและความคาดหวังในการใช้สื่อของผู้รับสาร

ทั้งสองปัจจัยดังกล่าวได้นำไปสู่พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้รับสารที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากความพึงพอใจของผู้รับสารที่แตกต่างกันนั่นเอง

Katz, Blumler และ Girevitch ได้สร้างแบบจำลองเพื่ออธิบายถึงเรื่องนี้ ดังนี้
(อ้างใน จิราวรรณ ปีทอง . 2544)

ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของการใช้ประโยชน์และได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน

การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ ได้มีการศึกษาตั้งแต่ช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ ยุโรป รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรื่องที่สำคัญที่นิยมศึกษา ได้แก่ การมุ่งตอบคำถามที่ว่าทำอะไรจึงจะเอาชนะความจำเจและความน่าเบื่อของงาน และช่วงตอนต้นศตวรรษที่ 20 มีการเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ โดยการจ่ายอัตราค่าจ้างการทำงานเป็นรายชิ้น การมีช่วงเวลาในการพักจากการทำงาน การทำให้งานมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไป เน้นการสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นต้น ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจก็ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น จนถึงปัจจุบันจากการสำรวจถึงแนวความคิดเกี่ยวกับ "ความพึงพอใจ" ของ Oskamps (อ้างใน วิชาญ ศิลปวุฒยา. 2544) พบว่า ความพึงพอใจมีความหมายอยู่ใน 3 นัย คือ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลปฏิบัติจริง ได้เป็นไปตามที่บุคคลได้คาดหวังไว้
2. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
3. ความพึงพอใจ หมายถึง การทำงานได้เป็นไปตาม หรือตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากความหมายทั้ง 3 นัยดังกล่าว Oskamps เห็นว่าได้นำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีว่าด้วยความพึงพอใจต่องาน 3 ทฤษฎี คือ ตามความหมายแรกอยู่ในกลุ่มทฤษฎีความคาดหวัง (expectancy theories) ตามความหมายที่สองอยู่ในกลุ่มทฤษฎีความต้องการ (need theories) และความหมายตามนัยที่สาม จัดอยู่ในทฤษฎีคุณค่า (value theories)

ในการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้น ไม่ได้ศึกษาเฉพาะความพึงพอใจที่มีต่องานของตนเท่านั้นยังมีการศึกษาในเชิงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะในลักษณะงานที่เกี่ยวกับการให้บริการ ที่ประกอบไปด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายแรก ได้แก่ ผู้ที่มีหน้าที่ในการให้บริการ ส่วนฝ่ายที่สอง ได้แก่ ผู้รับบริการ

ในส่วนของ shell (อ้างใน วิชาญ ศิลปวุฒยา. 2544) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจว่า คือความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกคือความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลอื่นๆ สิ่งหนึ่งที่จะทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร หรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจคือ การศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นสิ่งที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพอใจและความสุขแก่มนุษย์ ความพึงพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นความต้องการครบถ้วน...

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นคำนามธรรมที่มีความซับซ้อน เนื่องจากเป็นความรู้สึกที่อยู่ภายในตัวบุคคลต่อสภาพที่เป็นอยู่ หรือเผชิญอยู่ ความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน แม้จะอยู่ในสภาพการณ์อย่างเดียวกันก็ตาม ความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคลจึงอาจมีได้ทั้งทางบวกและทางลบ (อ้างใน จิรวรรณ ปัทมทอง. 2544) ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

Good (อ้างใน พิศกดิ์ กุสุโมทย์. 2543) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจคือ คุณภาพ สภาพ หรือระดับของความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และเจตคติของบุคคลที่มีต่องานของเขา

Wolman (อ้างใน พิศกดิ์ กุสุโมทย์ . 2543) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการ หรือแรงจูงใจ

ดิเรก อุภษรห่วย (2527 : 35) อธิบายความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ทศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงเป็นความพอใจในการปฏิบัติสิ่งนั้น

นุชนารถ แพงเจริญ (2544 : 42) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่นั้น เกิดจากความต้องการ หรือจุดหมายนั้นได้รับการตอบสนองหรือไม่

จากความหมายของความพึงพอใจข้างต้นอาจพอสรุปได้ว่า เป็นความรู้สึกที่มีความสุขของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นทัศนคติในทางบวก

2.3 ความหมายและบทบาทหน้าที่ของสื่อ

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์จัดเป็นกระบวนการหนึ่งที่ต้องอาศัยการเผยแพร่ติดต่อสื่อสาร กล่าวคือ นักประชาสัมพันธ์เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ไปยังผู้รับ คือ ประชาชน ให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ และสนับสนุนงานต่างๆ โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร คือ สื่อ ซึ่งเป็นกระบวนการเดียวกับการติดต่อสื่อสาร ซึ่ง พรทิพย์ วรภิจโกคาทร (2533 : 15) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนเป้าหมายด้วยการให้ข่าวสาร สารความรู้ ความเข้าใจ ความบันเทิง และเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับสถาบัน โดยสถาบันจะส่งข่าวสารทั้งหลายนี้ผ่านสื่อไปยังกลุ่มประชาชนเป้าหมาย ทั้งนี้ยังมีความหมายรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นหรือปฏิกิริยาสะท้อนกลับจากกลุ่มประชาชนเป้าหมายที่มีต่อข่าวสารนั้นๆ กลับมายังสถาบัน

นอกจากนี้ จงจิต ศรีพรรณ (2525 : 1) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารว่า "เป็นกระบวนการส่งสาร จากแหล่งข่าวสาร ซึ่งเป็นผู้ส่งสารผ่านช่องทาง ไปยังผู้รับ" ส่วน ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526 : 95) กล่าวว่า "การสื่อสารคือกระบวนการถ่ายทอดข่าวสารและความคิดตลอดจนเจตคติ เพื่อความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ"

ในการติดต่อสื่อสาร ไม่จะเป็นไปในลักษณะใดก็ตามก็จะมุ่งที่จะส่งสารไปยังผู้รับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในตัวผู้รับ ซึ่งผ่านช่องทางคือสื่อชนิดต่างๆทั้งสิ้น ซึ่งในกระบวนการติดต่อสื่อสาร หากต้องการให้ข่าวสารสามารถส่งผ่านไปยังผู้รับอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ส่งต้องคำนึงความสำคัญ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อที่จะใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารเป็นอย่างดี

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2520 : 8) ได้ความหมายของสื่อ ไว้ว่า "สื่อมีความหมายตรงกับ media นั้น หมายถึง วัสดุที่ใช้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราว แลกเปลี่ยนแนวคิด ค่านิยม และทักษะระหว่างบุคคล กลุ่มชน และสังคม ทั้งนี้วัสดุนั้นอาจจะใช้ได้ด้วยตัวของมันเองได้อย่างสมบูรณ์ เช่น แผนที่ แผนภูมิ รูปภาพ หรืออาจจะใช้เครื่องมือ (hardware) ก็ได้ เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ เทป และแผ่นเสียง เป็นต้น"

กระบวนการในการประชาสัมพันธ์นั้น ย่อมต้องอาศัยสื่อ (media) เป็นเครื่องช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ กล่าวคือ เป็นการยังผลให้ผู้ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ข้อมูลข่าวสาร (message) เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสารนั้น

3. ช่องทางในการส่ง (channel) หมายถึง การที่ส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสาร ข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือการได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น

4. ผู้รับ (receiver) ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการถอดรหัส (decode) สาร เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรมเช่นเดียว หรือคล้ายคลึงกับผู้ส่งจึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อขีดความสามารถของผู้ส่ง และผู้รับที่จะทำให้การสื่อความหมายได้ผลสำเร็จเพียงใด คือ

1. ทักษะในการสื่อสาร (communication skills) ทักษะที่ผู้ส่งและผู้รับควรจะมี ความชำนาญในการส่ง และการรับสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้อย่างถูกต้อง ผู้ส่งต้องมีความสามารถในการเข้ารหัสสาร ส่วนผู้รับก็ต้องมีความสามารถในการถอดรหัส

2. ทัศนคติ (attitudes) เป็นทัศนคติของผู้ส่ง และผู้รับ ซึ่งมีผลต่อการสื่อสารถ้าผู้ส่งและผู้รับมีทัศนคติที่ดีต่อกัน ก็จะทำให้การสื่อสารได้ผลดี ทัศนคดีย่อมเกี่ยวข้องไปถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย

3. ระดับความรู้ (knowledge levels) ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีระดับความรู้ที่เท่าเทียมกัน ก็จะทำให้การสื่อสารนั้นลุล่วงไปด้วยดี แต่ถ้าหากความรู้ของผู้ส่งและผู้รับมีระดับที่แตกต่างกัน ย่อมจะต้องมีการปรับความยากง่ายของข้อมูลที่จะส่งในด้านความยากง่ายของภาษา และถ้อยคำสำนวนที่ใช้

4. ระดับสังคม และวัฒนธรรม (social - culture systems) ระบบสังคม และวัฒนธรรมในแต่ละชาติ เป็นสิ่งที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ สังคม และวัฒนธรรมในแต่ละชาติย่อมมีความแตกต่างกันไป

บทบาท และหน้าที่ของสื่อ

การดำเนินงานใดๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ในการดำเนินงานให้ไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง ต้องคำนึงว่าจะใช้สื่อประเภทใดกับบุคคลเป้าหมายใด และที่สำคัญต้องการให้กลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมไปทางใด และเพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อให้เป็นไปอย่างเหมาะสมจึงควรศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสื่อ ซึ่ง ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2520 : 104) ได้สรุปหน้าที่ของสรุปหน้าที่ของสื่อ ไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ถ่ายทอดข่าวสารหรือเรื่องราวที่น่าสนใจให้ประชาชนทราบ
2. ให้ความรู้แก่ประชาชน
3. เสริมสร้างความคิดใหม่ๆ และกิจกรรมต่างๆ

จากบทบาทและหน้าที่ของสื่อ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิดใหม่ๆ เพื่อให้ข่าวสารข้อมูลอธิบายข้อเท็จจริงได้ ชักจูงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ พัฒนาทัศนคติ ความคิดเห็น เพื่อสร้างสัมพันธอันดี (นุชนารถ พงษ์เจริญ. 2544 : 28)

คุณค่าของสื่อ

กรมการฝึกหัดครู (2527 : 193) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อในการประชาสัมพันธ์

1. ช่วยดึงดูดความสนใจ
2. ช่วยทำให้ความหมายของเรื่องราว เนื้อหาที่ต้องการเสนอ หรือถ่ายทอดมีความชัดเจนและเข้าใจดีขึ้น
3. ช่วยเหลือสิ่งยากดูง่ายขึ้น
4. ช่วยสร้างแนวความคิดอันเป็นนามธรรมให้เกิดมโนภาพเป็นของจริงขึ้นมาให้เกิดความซาบซึ้ง
5. ช่วยเป็นหลักฐาน หรือพิสูจน์ความจริงหักล้างความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความเชื่อถือและความเข้าใจใหม่
6. ช่วยให้ง่ายในเรื่องราวที่เสนอได้ง่ายขึ้น
7. ช่วยโน้มน้าวผู้ดู ผู้ฟังมีความเห็นและความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ตรงกันตรงกับความประสงค์ของผู้ประชาสัมพันธ์

8. ช่วยประหยัดเวลาโดยใช้อุปกรณ์เข้าช่วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจกระจ่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ณรงค์ สมพงษ์ (2535 : 44) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพของการเรียนรู้ดีขึ้น
2. ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลารวดเร็ว
3. ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน
4. ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายจดจำได้ดีขึ้น
5. ช่วยในการรับรู้สิ่งที่ยากให้ง่ายขึ้น

นุชนารถ พงษ์เจริญ (2544 : 29) ได้กล่าวถึงในประเด็นเดียวกันว่า "สื่อจะช่วยกระตุ้นความสนใจ ทำให้มีความเข้าใจตรงกัน พัฒนาการต่อเนื่องของความคิด และให้เห็นประสบการณ์จริง แต่คุณค่าของสื่อมิได้อยู่ที่สื่อแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องขึ้นอยู่กับชนิดไหน จะนำไปใช้กับเนื้อหาประเภทใด กับใคร และในสถานการณ์ใดเป็นสำคัญ"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากความเห็นของนักวิชาการข้างต้น เราจะเห็นคุณค่าของสื่อ แต่ที่สำคัญที่จะทำให้กระ
การใช้สื่อสัมฤทธิ์ผลนั้น ต้องตั้งวัตถุประสงค์การใช้ให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ใช้สื่อให้ถูกประเภท
เหมาะสมกับผู้รับสาร และสถานการณ์

2.4 การประชาสัมพันธ์ และสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

1. ประวัติและวิวัฒนาการของการประชาสัมพันธ์

- การประชาสัมพันธ์มีมาตั้งแต่ยุคสมัยหินโบราณกาล การปกครองของหัวหน้าเผ่าต่าง ๆ
มาถึงสมัยกรีกมีการลงประชามติเลือกผู้นำ ในปี พ.ศ. 329 พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ได้มีการสร้าง
กำแพงเมืองจีนยาวถึง 2,000 ไมล์ ด้วยการใช้งานประชาสัมพันธ์ ต่อมาในปี พ.ศ. 400 จีนก็ได้มี
การทำกระดาษขึ้นได้

- การประชาสัมพันธ์มาเฟื่องฟูในสมัยอเมริกาเลิกลาศ เป็นการต่อสู้ระหว่างฝ่ายนิยม
ทาส ต่างฝ่ายต่างประชาสัมพันธ์สร้างประชามติเพื่อเอาชนะกัน ผลสุดท้าย อับราฮัม ลินคอล์น
ฝ่ายต่อต้านเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา แต่การประชาสัมพันธ์ในสมัยนั้นยังไม่ได้เป็น
ระบบ 2 ทิศทาง (Two – Way Process) โดยมุ่งโฆษณาสู่ประชาชนเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ในปี
พ.ศ. 2443 นักหนังสือพิมพ์หนุ่มชาวอเมริกันชื่อ ไอวี ลี (Ivy Ledbetter Lee) ลูกชายของ
นายกเทศมนตรีเมืองจอร์เจีย สำเร็จวารสารศาสตร์จากมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน สหรัฐอเมริกาได้ใช้
งานประชาสัมพันธ์ 2 ทิศทางในการเป็นหัวหน้าฝ่ายหาเสียงเลือกตั้งจนพรรคดีโมแครทได้รับชัย
ชนะในการเลือกตั้ง ต่อมาเขาได้ตั้งสำนักงานประชาสัมพันธ์ขึ้น เป็นสื่อกลางให้สื่อมวลชนอื่น ๆ
โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์และหน่วยงานต่าง ๆ ใช้บริการ และได้ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหา
ข้อพิพาทเรื่องแรงงานของกรรมกรและโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ จนเป็นที่ชื่นชมเชื่อถือของทุก
ฝ่าย ด้วยเหตุนี้เองเขาจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่

- วิวัฒนาการของประชาสัมพันธ์ในประเทศไทยนั้น ได้เริ่มมีบทบาทตั้งแต่ พ.ศ. 1800
สมัยสุโขทัย พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ต่อถึงพ่อขุนรามคำแหง คือการใช้คำพูดเป็นเครื่องปลุกใจ การ
ใช้เพลง การประชุมป่าวร้อง การสร้างตำนาน ศิลาจารึก การร้องทุกข์และการประดิษฐ์อักษรไทย
ขึ้นใช้ในปี พ.ศ. 1826 ระหว่างปี พ.ศ. 1892 - 2310 สมัยกรุงศรีอยุธยา ก็มีการเผยแพร่ด้วยการ
เขียนหนังสือ หรือ "จาร" ลงในสมุดข่อยหรือผูกใบลาน การตรากฎหมาย มาในสมัยกรุงธนบุรีพระเจ้า
ตากสินมหาราชก็ได้ทรงใช้การเสด็จออกไปเยี่ยมเยียนตามทุกข์สุขดิบราชฎรอยู่ตลอดเวลา
จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ก็เอาวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้ พ.ศ. 2378 สมัยรัชกาลที่ 4 พวก
มิชชันนารีชาวอเมริกันเข้ามาเผยแพร่การพิมพ์ 1 ปีต่อมาคือ พ.ศ. 2379 ก็มีผลงานพิมพ์เป็น
อักษรไทยของ เรเวอเรนทร์อบินสันขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2380 หมอบลัดเลได้ตั้งโรงพิมพ์หมอ
อเมริกันขึ้นที่สำหรับธนบุรีในปี พ.ศ. 2382 รัชกาลที่ 4 ก็ทรงว่าจ้างโรงพิมพ์นี้พิมพ์ใบปลิวประกาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ของเอกสารนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระบรมราชโองการห้ามสูบบุหรี่ 9,000 ฉบับ นับเป็นเอกสารโฆษณาของทางราชการชิ้นแรกที่สุด ประชาชน ในปี พ.ศ. 2401 รัชกาลที่ 4 ได้ทรงจัดตั้งโรงพิมพ์อักษรพิมพ์สารทำการพิมพ์หนังสือราชการ งานเบกษาขึ้นเป็นครั้งแรก โดยหนังสือพิมพ์หมอบลัดเลย์ในหนังสือพิมพ์บางกอกกรีคอดเดอ ต่อมา ในระยะใกล้กันนี้ศาสนาคริสต์เข้ามาในไทย สังฆราชชาว ฝรั่งเศสชื่อปาลเลอกัว ได้นำวิชาการ ถ่ายรูปมาสู่ประเทศไทยและสอนให้แก่ข้าราชการไทยพระยากระสาปนกิจโกศล (นายโหมต อมาตยกุล) นับเป็นช่างถ่ายภาพคนไทยคนแรก ในปี พ.ศ. 2447 ได้มีภาพยนตร์เข้ามาฉายเป็น ครั้งแรก เป็นภาพยนตร์ญี่ปุ่นฉายที่เวียงนครเกษม โดยโรงเป็นกระโจมผ้าใบ ในปี พ.ศ. 2453 มีการ ถ่ายทำภาพยนตร์ไทยโดยบริษัท Richarde Burton Holms เกี่ยวกับประวัติและวัฒนธรรมไทย ใน ปี พ.ศ. 2465 ชาวอเมริกัน กรมมหรสพและกรมรถไฟได้ร่วมกันจัดสร้างภาพยนตร์เรื่องชื่อ "นางสาว สุวรรณ" และในปี พ.ศ. 2470 ก็สร้างภาพยนตร์ไทยซึ่งคนไทยแสดงล้วนเรื่องแรกชื่อ "โชคสองชั้น"

2. ความหมายของการประชาสัมพันธ์(Public Relation)

นักวิชาการและนักวิชาชีพ ด้านการประชาสัมพันธ์ได้ให้ความหมายของคำว่าการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมาย "การประชาสัมพันธ์" ว่า การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน

วิรัช ภูมิรัตนกุล คำว่า "การประชาสัมพันธ์" หากวิเคราะห์ตามรูปศัพท์แล้ว เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า "Public Relations"

Public แปลว่า ประชา ได้แก่ ประชาชน สาธารณชน กลุ่มชน

Relations แปลว่า สัมพันธ์ ได้แก่ ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องด้วยหรือการผูกพัน

ดังนั้น คำว่าการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน สาธารณชนหรือกลุ่มชน

หนังสือศัพท์พจนานุกรมสื่อสารมวลชนได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตามแผนที่ได้วางไว้ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อถือ ศรัทธาในบุคคลและ สถาบัน การประชาสัมพันธ์อาจแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การประชาสัมพันธ์สำหรับโรงพยาบาล การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การบวนการ 4 ประการ คือ การค้นคว้าหาข้อมูล การวางแผน การสื่อสารและการ ติดตามผลประเมินผล

สมาคมการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ(IPRA)ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์คือ ภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ(Management Function)ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนงาน ที่ดีและมีการกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อสร้างสรรค์และดำรงรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจอันดี มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเห็นอกเห็นใจ(sympathy)และได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มประชาชนที่องค์กรสถาบันเกี่ยวข้องอยู่ โดยองค์กรจะต้องใช้วิธีการวัดประเมินผลถึงประชาชาติที่ประชาชนมีต่อองค์กรอยู่แล้วนำมาใช้ประกอบเป็นแนวทางในการพิจารณา กำหนดเป็นแผนงานและนโยบายขององค์กรสถาบันเพื่อให้สอดคล้องกับประชาชาติหรือความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งให้วิธีการเผยแพร่กระจายข่าวสารสู่ประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุถึงผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย คือองค์กรและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง สถาบันการประชาสัมพันธ์แห่งสหราชอาณาจักรให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่าเป็น การกระทำที่ไม่ลดละมีการวางแผนอย่างสุขุมรอบคอบและมีความหมาย เพื่อสร้างสรรค์ และดำรงไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีร่วมกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง

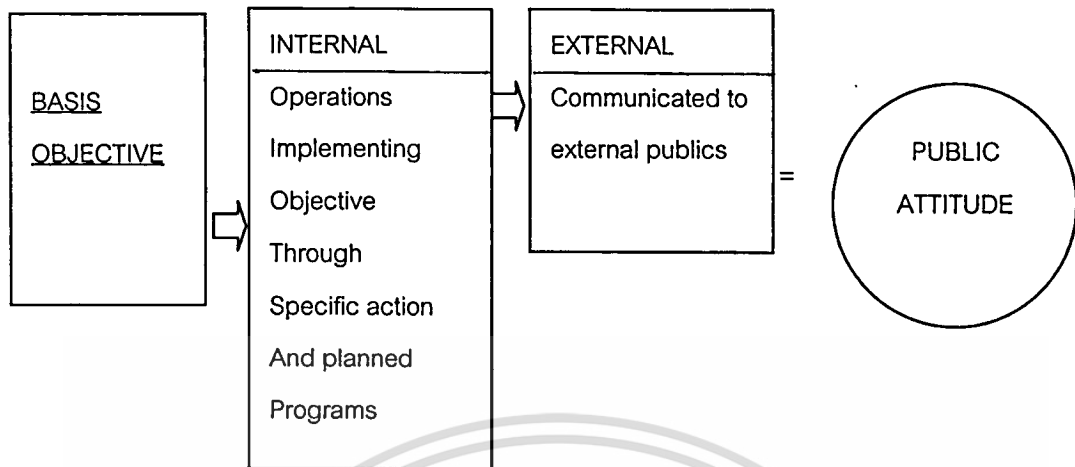
การให้ความหมายการประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นเป็นการให้ความหมายที่กว้าง ส่วนการประชาสัมพันธ์ในความหมายที่แคบลงนั้น มีดังนี้ John E. Marston กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์คือ การสื่อสารที่มีการวางแผนและเป็นการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ(persuasive communication) โดยการจัดวางรูปแบบขึ้นเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือกลุ่มประชาชนที่มีความหมายอย่างสำคัญต่อหน่วยงานนั้น Cutlip&Centerให้คำจำกัดความว่าการประชาสัมพันธ์คือการติดต่อสื่อสารและการสื่อความหมายทางด้านความคิดเห็นจากองค์กรสถาบันไปสู่กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นและประชาชาติที่ประชาชนมีต่อองค์กรสถาบันด้วยความพยายามอย่างจริงใจ โดยมุ่งที่จะสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน และช่วยให้สถาบันสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกลมกลืน(harmonious adjustment) กับสังคมได้ สำหรับCutlip&Center แล้ว การประชาสัมพันธ์นำมาใช้ในลักษณะความหมายสามลักษณะคือ

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรสถาบันกับกลุ่มประชาชน
  2. วิธีการที่องค์กรสถาบันใช้เชื่อมความสัมพันธ์
  3. คุณภาพและสถานภาพแห่งความสัมพันธ์นั้นๆ
- ความหมายของคำว่าประชาสัมพันธ์

คำว่า "การประชาสัมพันธ์" ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Public Relations" ซึ่งถ้าแปลตรงตัวก็จะหมายถึง "การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสาธารณะชน"

นอกจากนี้ ยังมีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการได้ให้สูตร (Formula) ของการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างสั้น ๆ กะทัดรัดว่า

X the deed plus Y (the way the deed is interpreted) = Public Attitude

ซึ่งหมายถึง $X + Y = \text{PUBLIC ATTITUDE}$

เมื่อ $X =$ การกระทำ ของหน่วยงาน(the deed)

$Y =$ การตีความหมายของการกระทำโดยประชาชน (the way the deed is interpreted)

$\text{PUBLIC ATTITUDE} =$ ทัศนคติหรือเจตคติของประชาชน

ในเมื่อแทนค่าสูตรแล้วก็จะได้เป็น

การกระทำ + การตีความหมายของการกระทำ = ทัศนคติของประชาชน

นั่นคือ ทัศนคติหรือความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน องค์กร สถาบัน จะดีหรือเลวย่อมขึ้นอยู่กับ การกระทำของหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการตีความหมายการกระทำโดยประชาชน เมื่อเป็นเช่นนี้ การประชาสัมพันธ์จึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ประชาชนตีความหมายการกระทำขององค์กร สถาบันไปในทางที่ดี

จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาที่น่าหนักใจของนักประชาสัมพันธ์ หรือผู้ที่ทำงานด้านนี้ ส่วนหนึ่งก็คือจะทำอย่างไร หรือมีวิธีการใดที่สามารถช่วยส่งเสริมให้กลุ่มประชาชนตีความหมายการกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัติของหน่วยงาน องค์กรสถาบันตนให้เป็นไปในทางที่ดีหรือได้รับความนิยมน ร่วมมือ สนับสนุนจากประชาชนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องนี้นั้น

นักวิชาการด้านการประชาสัมพันธ์บางท่านได้พยายามหาความหมายมาอธิบายตัวย่อของการประชาสัมพันธ์ โดยให้ความหมายของคำย่อของการประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION) คือ PR ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PR = Performance and Recognition

P หมายถึง การกระทำ (performance) การประชาสัมพันธ์จะต้องมีการกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัติตามที่พูดหรือเผยแพร่ที่แจ้งเอาไว้ ประชาชนย่อมพิจารณาตัดสินเอาจากการกระทำของหน่วยงาน องค์การ สถาบัน มิใช่พิจารณาตัดสินเอาจากสิ่งที่องค์การสถาบันพูดหรือแถลงไว้ในนโยบายเพียงอย่างเดียว

R หมายถึง การยอมรับ (recognition) การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน องค์การ สถาบัน ก็เพื่อให้ประชาชนยอมรับในองค์การสถาบันนั้น ๆ และเพื่อให้เกิดความร่วมมือสนับสนุนตามมา เพราะเราต้องไม่ลืมว่า สิ่งใดก็ตามหากเป็นที่ยอมรับของประชาชนแล้ว ประชาชนย่อมให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยดี

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปลักษณะการประชาสัมพันธ์มีหลักสำคัญอยู่ 8 ประการ ดังนี้

1. เป็นการดำเนินงานโดยสถาบันหรือองค์กร ซึ่งจะมีทั้งองค์กรภาครัฐ ธุรกิจเอกชน และสาธารณกุศล
2. ต้องมีกลุ่มประชาชนหรือสาธารณชน ซึ่งเป็นประชาชนที่หลากหลาย ซึ่งทางการประชาสัมพันธ์ สามารถแบ่งได้กลุ่มภายใน และกลุ่มภายนอก
3. ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน คือ การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่กระทำขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งความสัมพันธ์นั้นต้องเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความเข้าใจที่ถูกต้องและจริงใจซึ่งกันและกัน ไม่ขัดแย้งกัน
4. ต้องมีการวางแผน (Planning) การประชาสัมพันธ์เป็นการทำงาน อย่างมีแผน เป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มประชาชนของหน่วยงาน ให้มากที่สุด มีการกำหนดวัตถุประสงค์และยุทธวิธีที่ชัดเจน และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์นั้นต้องมีเอกภาพ และสอดคล้องกันทุกขั้นตอน
5. เป็นวิธีการทำงานที่ต่อเนื่อง (on going process) นั่นคือ การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องหยุดไม่ได้ และต้องใช้ความพยายาม โดยไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่กระทำเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งเรียกว่า "ประชามติ (Public Opinion)" เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาจึงจำเป็นต้องรักษาความคิดเห็นที่สนับสนุนหน่วยงานให้คงที่ตลอดไป โดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
6. การประชาสัมพันธ์ต้องทำการติดต่อสื่อสารสองทางเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในรูปแบบของประชามติ
7. การประชาสัมพันธ์สามารถทำได้โดยผ่านสื่อมวลชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ต้องพยายามมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและทัศนคติ หมายถึง การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่กระตุ้นเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นและทัศนคติของคน โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์ คือ การโน้มน้าวจิตใจของประชาชนที่เกี่ยวข้อง ให้มีภาพลักษณ์ที่ดีกับหน่วยงาน

Edward L. Berneys (อ้างใน วิรัช ลภีรัตนกุล . 2540 : 17) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ ว่ามีความหมาย 3 ประการคือ

1. เผยแพร่ชี้แจงให้ประชาชนทราบ
2. ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของสถาบัน
3. ประสานความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับจุดมุ่งหมายและวิธีการดำเนินงานของสถาบัน

Public Relations Society of American or PRSA (อ้างถึงใน วิรัช ลภีรัตนกุล . 2540 : 13) เป็นสมาคมของนักประชาสัมพันธ์นานาชาติ ได้ให้แนวคิดว่าการประชาสัมพันธ์คือ ภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารซึ่งต้องอาศัยการวางแผนที่ดีมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์และรักษาความเข้าใจอันดีจากกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องโดยองค์กรใช้วิธีการวัดประเมินถึงประชาคมติแล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา กำหนดเป็นแผนงานและนโยบายขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งใช้การเผยแพร่กระจายข่าวสู่ประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุถึงผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย

สะอาด ตันสุภผล (อ้างถึงใน วิรัช ลภีรัตนกุล . 2540 : 18-19) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการของสถาบันอันมีแผนการและกระทำต่อเนื่องกันไป ในอันที่จะสร้าง หรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนเพื่อให้สถาบันและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและให้การสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้นดำเนินงานไป ได้ผลดีสมความมุ่งหมาย โดยมีประชาคมติเป็นแนวบรรทัดฐานสำคัญ

วิรัช ลภีรัตนกุล (2540 : 21) ได้นิยามความหมายว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี (Good Relationship) ระหว่างองค์กรสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชนนั่นเอง

ประธาน รังสิมาภรณ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือวิธีการของสถาบันที่มีแผนการและการกระทำต่อเนื่องกันไปในการสร้างหรือรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ และให้การสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานของสถาบันดำเนินไปด้วยดี โดยมีประชาคมติเป็นบรรทัดฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมายของคำบางคำที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การสื่อมวลชน และการประชาสัมพันธ์

การสารนิเทศ (Information) คือ การให้บริการข่าวสาร หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ประชาชนหรือผู้ที่มาติดต่อเกี่ยวข้องกับองค์การหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การแห่งรัฐ จะมีหน่วยงานดังกล่าวอยู่โดยจัดตั้งเป็นศูนย์บริการข่าวสาร (Information Service Center) หรืออาจเรียกชื่อว่า ศูนย์สารนิเทศ (Information Center)

การเผยแพร่ (Publicity) คือการกระจายข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การสถาบันไปสู่ประชาชน การเผยแพร่ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในบรรดาเครื่องมือหลาย ๆ อย่างของการประชาสัมพันธ์ และตามหลักวิชาการประชาสัมพันธ์นั้น ถือว่าการเผยแพร่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานประชาสัมพันธ์ มิใช่งานการประชาสัมพันธ์ทั้งหมด ซึ่งคนทั่วไปมักเข้าใจผิดคิดว่างานประชาสัมพันธ์ คือ งานด้านการเผยแพร่เพียงอย่างเดียว

สำนักงานเผยแพร่ (Press Agency) หมายถึง การเป็นตัวแทนเผยแพร่ข่าวให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ บางแห่งอาจเรียกชื่อว่า ตัวแทนเผยแพร่ข่าว (Press Agency) หรือสำนักงานบริการเผยแพร่ วัตถุประสงค์ของสำนักงานเผยแพร่นี้ก็คือ การสร้างหรือการเรียกร้องดึงดูดความสนใจจากประชาชน เช่น การจัดประกวดนางงาม การจัดประกวดราชินีแห่งงาม เป็นต้น

สำนักงานเผยแพร่ จึงเป็นสำนักงานบริการรับจ้างทำข่าว เขียนข่าว และส่งข่าวให้แก่หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ โดยสำนักงานเหล่านี้จะรับภาระหน้าที่ในการจัดแจงให้ผู้ว่าจ้างหรือใช้บริการของตนมีภาพหรือข่าวปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ ฉะนั้น ผู้ที่ดำเนินธุรกิจประเภทนี้จึงมักจะเป็นบรรดานักข่าว นักหนังสือพิมพ์

สำหรับเรื่องประชาสัมพันธ์นี้ นับว่ามีความสำคัญต่องานประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานขององค์การสถาบันเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราต้องไม่ลืมว่าการประชาสัมพันธ์ที่ดีมิใช่การมุ่งบอกกล่าวเผยแพร่ไปสู่ประชาชนเพียงอย่างเดียว (Telling the public) แต่จะต้องรับฟังถึงปฏิกิริยาความรู้สึกนึกคิดของประชาชนด้วย

วิธีการอันมีแบบแผนและกระทำต่อเนื่องกันไป นั้น อธิบายได้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่กระทำต่อกลุ่มประชาชนซึ่งมีความรู้สึกนึกคิดและจิตใจ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการกระทำต่อความรู้สึกนึกคิดของคนจำนวนมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เปรียบได้กับการที่คนเราจะสร้างชื่อเสียงหรือความนิยมชมชอบ ย่อมจำต้องอาศัยระยะเวลาบ้าง มิใช่ว่าจะสร้างชื่อเสียงหรือความนิยมกันได้ในระยะเวลานับนิ้ว งานประชาสัมพันธ์ก็เช่นกัน จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลา และการกระทำที่ต่อเนื่องกันไป

งานประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นการกระทำอย่างมีแผนการที่ได้พิจารณา วางแผนงานและโครงการต่าง ๆ อย่างรอบคอบทำให้มีความมุ่งหมายที่แน่นอน มีเป้าหมายเด่นชัด มีการจัดเตรียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือสื่อสารและบุคคลพร้อมที่จะดำเนินการได้ อย่างมีระเบียบตามช่วงจังหวะเวลาอันสมควร เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย การประชาสัมพันธ์จึงเป็นวิธีการอันมีแผนการ และกระทำต่อเนื่องกันไป (Continuing and planned character) ดังได้กล่าวแล้ว

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ก็คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี (good relationship) ระหว่างองค์การสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชนนั่นเอง

กิจกรรมสาธารณะ (Public Affairs) คือ กิจกรรมอันเป็นประโยชน์หรือเกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วไป คำ ๆ นี้ หน่วยงานบางแห่งมักนิยมใช้แทนคำว่า การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานทางทหาร องค์การของรัฐ หรือองค์การสาธารณกุศลบางแห่ง

หน่วยติดต่อ - สอบถาม (Enquiry) หมายถึงงานส่วนย่อยส่วนหนึ่งของหน่วยงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่คอยตอบข้อซักถามต่าง ๆ แก่ประชาชนหรือผู้มาติดต่อธุระการงานกับองค์การ สถาบัน ตามสถาบันองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สถานที่ราชการหรือบริษัทธุรกิจการค้า ธนาคาร ฯลฯ เมื่อประชาชนหรือลูกค้าทั่วไปเข้าไปติดต่องาน หน่วยงานนี้จะเป็นด่านแรกที่จะตอบข้อซักถามต่าง ๆ แก่ผู้ที่มาติดต่อ

หน่วยงานติดต่อสอบถามมีบทบาทสำคัญมาก ในการสร้างความประทับใจหรือทัศนคติที่มีต่อองค์การสถาบันให้เป็นไปในทางบวกหรือลบได้ หากประชาชนผู้มาติดต่องานต้องพบกับเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถามที่พูดจากระชากระโชกโฮกฮากหรือหน้าตาบอญญไม่รับ หรือถามอะไรก็ไม่รู้เรื่องตอบไม่ได้ เป็นต้น เช่นนี้แล้ว ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ (image) ขององค์การสถาบันนั้นย่อมเป็นไปในทางลบอย่างไม่ต้องสงสัย

ฉะนั้น เจ้าหน้าที่หน่วยติดต่อสอบถาม จึงควรเป็นผู้ที่มีวาจาสุภาพและมีความรู้ในเรื่องราวขององค์การเป็นอย่างดี รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของการให้บริการ

การโฆษณา (Advertising) คือ การเผยแพร่สื่อสารชักจูงใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าผลิตภัณฑ์หรือบริการ โดยผ่านสื่อโฆษณาต่าง ๆ เช่น การซื้อเนื้อที่หรือเวลา เพื่อโฆษณาสินค้าหรือบริการในสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เป็นต้น ฉะนั้น การโฆษณาจึงหมายถึง รูปแบบของการเสนอใด ๆ ซึ่งต้องชำระเงินและมีได้เป็นไปในรูปส่วนตัว การเสนอนี้เป็นการส่งเสริมเผยแพร่ความคิดเห็น สินค้า หรือบริการต่าง ๆ โดยมีผู้อุปถัมภ์ที่ระบุไว้

การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) คือ กิจกรรมต่าง ๆ ทางการตลาด นอกเหนือจากการขาย โดยการใช้พนักงานการโฆษณาและการเผยแพร่ ซึ่งกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภค และกระตุ้นให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลแก่ตัวแทนจำหน่าย เช่น การแสดงสินค้า การสาธิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิบัติงานของสินค้า และความพยายามในการขาย ที่มีได้เกิดขึ้นเป็นปกติประจำวัน ปัจจุบันหน่วยงานธุรกิจต่าง ๆ มักจะทำการโฆษณาควบคู่ไปกับการส่งเสริมการขายด้วยเสมอ

การให้การศึกษา (Education) คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด คำแนะนำสั่งสอนต่าง ๆ การให้การศึกษา จึงเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการทำให้มนุษย์ได้รับความรู้ (acquire knowledge) ความชำนาญหรือทักษะต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยม ทศนคติ ฯลฯ การให้การศึกษาจะช่วยพัฒนาให้บุคคลเป็นสมาชิกที่มีประโยชน์ต่อสังคม (a useful member of society) และทำให้บุคคลมีคุณค่ายิ่งขึ้น

การประกาศเผยแพร่ (Announcement) คือ การบอกกล่าวแพร่กระจายข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ อาจจัดทำขึ้นเป็นครั้งคราวตามโอกาส หรือความจำเป็นในแต่ละกรณี เช่น การประกาศรับสมัครงานของบริษัท การประกาศเชิญชวนให้ถือหุ้นของบริษัท หรือหน่วยงานธุรกิจต่าง ๆ หรืออาจจัดทำเป็นประจำสม่ำเสมอก็ได้ เช่น การประกาศทางราชการ ประกาศข่าวสำคัญประจำสัปดาห์ของหน่วยงานราชการ การประกาศนี้มักนิยมใช้ข้อความสั้น ๆ กระชับรัดกุมและเข้าใจง่าย

การแถลงข่าว (News Conference) คือ การให้ข่าวสารต่าง ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้สนใจหรือเกี่ยวข้อง หรือแก่บรรดาสื่อมวลชน เพื่อนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชนอีกทอดหนึ่ง เช่น การแถลงข่าวของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ การแถลงข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ฯลฯ เป็นต้น การแถลงข่าวนี้อาจมีการให้ซักถามเพิ่มเติมได้หรือให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย

นอกจากนี้การแถลงข่าวยังอาจหมายถึง วิธีการที่เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์อย่างหนึ่งที่องค์การสถาบันต่าง ๆ จัดขึ้นเพื่อแถลงข่าวสำคัญ ๆ แก่สื่อมวลชน เช่น การจัดประชุมแถลงข่าวแก่สื่อมวลชน (Press Conference or News Conference) อันได้แก่ การจัดประชุมให้มีการพบปะกันระหว่างกลุ่มนักข่าวหนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ กับบุคคลหรือคณะบุคคลของหน่วยงานหรือองค์การ ซึ่งจะมีข่าวสำคัญจะแถลงหรือชี้แจงให้สัมภาษณ์ และตอบข้อซักถามแก่บรรดานักข่าวและสื่อมวลชน

ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์เป็นงานสื่อสัมพันธ์ที่มีความสำคัญ และเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวาง มีระบบงานที่สลับซับซ้อน แต่งานประชาสัมพันธ์จะช่วยเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำขององค์การและบุคคล ทั้งยังช่วยให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือ ทั้งจากพนักงานภายในและจากประชาชนภายนอกด้วย ซึ่งพอจะสรุปความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ ช่วยส่งเสริมภาพพจน์และสร้างค่านิยมของหน่วยงานให้ดีขึ้น หมายถึงการสร้างความรู้สึกระทับใจที่บุคคลหลาย ๆ กลุ่มมีต่อหน่วยงานนั้น ๆ รวมทั้งลูกค้า ลูกจ้าง ผู้บริโภค ชุมชน พ่อค้า และรัฐบาล โดยการสร้างความสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อันดีกับกลุ่มชนเหล่านี้ เผยแพร่ชี้แจงข่าวสารให้ประชาชนเห็นคุณความดี ให้เกิดความเลื่อมใส และสร้างความผูกพันทางใจ
2. การประชาสัมพันธ์ ช่วยป้องกันชื่อเสียงของหน่วยงาน หมายถึง มีการพัฒนาปรับปรุงตัว รวมทั้งสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนแล้ว โอกาสที่ประชาชนจะได้รับความไม่สะดวก เกิดความเข้าใจผิด หรือมองในแง่ร้าย ซึ่งจะเป็นผลถึงในการนำไปวิพากษ์วิจารณ์ให้เกิดเสียชื่อเสียงย่อมน่าไม่มี หรือมีน้อยมาก เพราะเราได้ตรวจสอบความคิดเห็นทัศนคติของประชาชน และทำการปรับปรุงอยู่เสมอ
  3. การประชาสัมพันธ์ ช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และทำให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานและฝ่ายบริหาร เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างฝ่ายบริหารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยการให้ข่าวสารข้อเท็จจริง และความถูกต้อง มิได้เป็นการจูงใจหรือการโฆษณาชวนเชื่อด้วยกลลวง ย่อมทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกับฝ่ายบริหารขึ้น
  4. การประชาสัมพันธ์ ช่วยการขาย และการตลาด การประชาสัมพันธ์ เป็นการปูพื้นค่านิยม ทัศนคติที่ดี ให้เกิดกับประชาชน

การประชาสัมพันธ์กับการเผยแพร่

มักมีการเข้าใจผิดกันอยู่เสมอ ๆ ระหว่างคำว่า การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) กับคำว่า การเผยแพร่ (Publicity) โดยเข้าใจกันว่า คำทั้งสองมีความหมายเหมือนกันและเป็นคำเดียว โดยแท้จริงแล้วการเผยแพร่เป็นเพียงงานส่วนหนึ่งในบรรดางานหลาย ๆ อย่างของการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การประกาศ การเผยแพร่ การแจ้งความ และการรายงานข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปยังประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมของสถาบัน การเผยแพร่จึงเป็นลักษณะของการกระจายข่าวสารหรือชี้แจงรายงานข่าวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันไปสู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ว่าสถาบันได้ทำอะไรบ้าง และมีผลหรือความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างไร ด้วยเหตุนี้นักประชาสัมพันธ์ จึงมักเอาการเผยแพร่เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อช่วยในงานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เสรี วงษ์มณฑา (2546 : 9-10) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ไว้ว่า "การกระทำทั้งสิ้น ทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดจากการวางแผนล่วงหน้า ในการที่จะสร้างความเข้าใจในสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีอันจะนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดี ระหว่างหน่วยงานและสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดการสนับสนุนและความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

ลักษณะของการประชาสัมพันธ์ มีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ เป็นการสร้างภาพพจน์ และความเข้าใจอันดีโดยการใช้สื่อมวลชน(Mass media) และสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สื่อมวลชน(Non-mass media)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การประชาสัมพันธ์ต้องใช้สื่อที่จ่ายเงิน (Paid media) และสื่อที่ไม่ต้องจ่ายเงิน (Free media)

3. การประชาสัมพันธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์มักจะมีกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่ม (Multiple target group)

วิจิตร อวระกุล (2522 : 4) กล่าวว่า "การประชาสัมพันธ์ คือ กรรมวิธีที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับประชาชน หรือระหว่างรัฐบาลกับประชาชน หรือระหว่างผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นด้วยตนเอง เพื่อให้บังเกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี ซึ่งจะยังผลให้เกิดความร่วมมือ เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่น กว้างขวาง และมีเสถียรภาพมั่นคง" ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช อภิรัตน์กุล (2535 : 2) ที่ว่า "การประชาสัมพันธ์เป็นงานเชิงสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจอันดีให้แก่ประชาชน เพื่อสัมพันธ์ภาพระหว่างองค์การกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง และช่วยให้องค์การสามารถปรับตนเองให้สอดคล้องกลมกลืนกับสังคมได้"

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2532 : 12) ได้ให้คำนิยามของการประชาสัมพันธ์ว่า "การประชาสัมพันธ์มิได้มีความหมายแต่เพียงการเผยแพร่ข่าวสารเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการจูงใจให้เขามีที่ท่าที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม"

Ivy Ledbetter Lee นักวิชาชีพทางการประชาสัมพันธ์ ซึ่งถือเป็นบิดาของการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การดำเนินงานอะไรก็ตามได้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนเผยแพร่ออกไปให้ประชาชนได้เข้าใจถึงการดำเนินงานให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย ประชาชนจะให้การสนับสนุนผลงานนั้น

Bernay (อ้างใน ราชันี สมบูรณ์. 2535: 14) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์มีหมาย 3 ประการ คือ

1. เป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวสารและความรู้ให้ประชาชนได้ทราบเรื่องราว
2. เป็นเครื่องมือชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนและเห็นชอบด้วยกับวัตถุประสงค์และการดำรงองค์การ
3. ช่วยประสานแนวความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของสถาบัน

ความหมายข้างต้นตามแนวคิดของนักวิชาหลายท่าน พอสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการปฏิบัติการอย่างมีแบบแผน เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อประชาชนและเพื่อให้ได้รู้และเข้าใจในกระบวนการทำงาน หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงาน ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชน โดยผ่านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพูดถึงสื่อในการประชาสัมพันธ์แล้ว หลายคนจะคิดถึงแต่สื่อสารมวลชนที่เราคุ้นเคย (Traditional media) อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ป้ายโฆษณา หรือสื่อภายนอกอาคารสถานที่เท่านั้น หรือคนที่มองกว้างไปกว่านั้นก็อาจจะมองเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นสื่อการประชาสัมพันธ์ได้ เช่น ใบปิด (Poster) แผ่นพับ (Folder) ใบปลิว (Leaflet) เอกสารและโบรชัวร์ (Brochures) เป็นต้น แต่กระนั้นก็ยังไมอาจกล่าวได้ว่าเป็นการมองสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ได้อย่างครบถ้วน

เสรี วงษ์มณฑา (2546 : 28-30) ได้กล่าวถึง สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า “การมองสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ครบถ้วนนั้น ควรจะนิยามสื่อว่า “เครื่องมือที่ใช้ในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่จะนำไปสู่ภาพพจน์ที่ดี” หากมองเช่นนี้แล้วก็จะเห็นได้ว่า สื่อประชาสัมพันธ์มีทั้งสิ่งที่เป็นสื่อมวลชน (Mass media) และสื่อที่ไม่ใช่สื่อมวลชน (Non-mass media) เพราะว่ามีสื่อมวลชนนั้นก็สามารถสื่อข่าวสารได้ สามารถสร้างภาพพจน์ได้หากจะประมวลเป็นหมวดหมู่แล้ว สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์จะมีดังต่อไปนี้

1. สื่อสารมวลชน (Mass media)
2. สื่อมวลชนสัมพันธ์ (Media relations)
3. สื่อสิ่งพิมพ์พิเศษ (Special publication)
4. สื่อกิจกรรมพิเศษ (Special events)
5. สื่อบุคคล (Personal media)
6. สื่อสิ่งของ (Specialty advertisement)
7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media)
8. สื่อพื้นบ้าน (Folk media)
9. ศูนย์กิจกรรม (Activity center)
10. สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ (Audio-visual materials)

ไม่ว่าเราจะใช้สื่อประเภทใดก็ตามวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อจะมีดังนี้

1. การเข้าถึง (Reach) เราต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด
2. ความถี่ (Frequency) เราต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายด้วยความถี่ที่เหมาะสม มีจำนวนมากครั้งพอที่จะก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารได้
3. ความสัมฤทธิ์ (Impact) เมื่อเราได้ใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์แล้ว เราต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ การชื่นชม หรือความพร้อมความยินดีที่จะทำตามข้อเสนอแนะหรือการชักชวนใดๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความต่อเนื่อง (Continuity) คือการศึกษาการประชาสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องในระยะเวลาที่เหมาะสม และเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสาร มิใช่ว่าเป็นการทำงานแบบไฟไหม้ฟางเพียงพอให้ได้ชื่อว่าได้ทำแล้ว

การประชาสัมพันธ์มีความมุ่งหมายหลัก 3 ประการ คือ

1. เพื่อสร้างค่านิยม (Goodwill) คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น โดยการสร้างความนิยมชมชอบให้เห็นถึงคุณภาพความดีของเรา ด้วยการเผยแพร่ให้รู้ ชี้แจงให้เข้าใจให้เกิดความเลื่อมใสและเกิดความผูกพันทางใจ การสร้างค่านิยมนี้มีวิธีการปฏิบัติได้หลายทาง ที่สำคัญคือ การก่อให้เกิดและรักษาไว้ซึ่งค่านิยมและสนใจตลอดไป กิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมนี้ จึงมุ่งมันไปในเรื่องที่ทำให้ประชาชนเกิดความถึงพอใจเป็นประการสำคัญ

2. เพื่อป้องกันชื่อเสียงมิให้เสื่อมเสีย (Reputation) คือการพัฒนาปรับปรุงตัวเองแก้ไขพฤติกรรม ระเบียบและวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ หรือไม่สะดวกใจเกี่ยวกับการบริการ ปัญหาต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและมองเราในแง่ร้าย แล้วนำไปวิพากษ์วิจารณ์จนทำให้เราเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้ประชาชนเข้าใจเรานั้นเอง

3. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเรียกร้องความร่วมมือ การประชาสัมพันธ์ไม่ใช่การโฆษณาสินค้าหรือการโฆษณาชวนเชื่อแต่เป็นสร้างความเข้าใจในอันดีที่ถูกต้องบนพื้นฐานของความเป็นจริง ขอบธรรมหรือยุติธรรม และเปิดเผย ความร่วมมือสนับสนุนที่เกิดจากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์จึงต้องเกิดจากความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเหตุผล บนความจริง ไม่ใช่เกิดขึ้นเพราะการจูงใจหรือกลลวงโดยมิชอบ

แนวคิดในการเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์

เสรี วงษ์มณฑา (2546 : 30-31) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ไว้ว่า ในการดำเนินการวางแผนใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ เราควรจะมีขั้นตอนและข้อพิจารณา ดังนี้

1. ศึกษาแผนงานการประชาสัมพันธ์ ให้รู้ว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นใครวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ครั้งนี้คืออะไร ข้อความที่จะต้องสื่อออกไปคืออะไร ยุทธวิธีของการสร้างสื่อในการประชาสัมพันธ์ข้อความเหล่านี้เหมาะกับสื่อประเภทใด

2. ดูข้อจำกัดของงบประมาณ

3. เลือกสื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด

4. เลือกสื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายของข้อมูลข่าวสารที่ต้องการสื่อออกไป

5. เลือกสื่อที่เราสามารถควบคุมได้มากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อความที่เราต้องการสื่อออกไป มี

ความถูกต้องและครบถ้วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สร้างความน่าสนใจให้สื่อมวลชน เพื่อให้มีการเผยแพร่สิ่งที่ทำต่อเนื่อง เป็นขยายผลให้กว้างขวางมากขึ้น

7. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อแต่ละชนิดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ

8. พิจารณาทั้งสื่อมวลชน (Mass media) และเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ใช่สื่อมวลชน (Non-mass media) เพื่อจะได้พิจารณาสื่อที่เหมาะสมอย่างครบถ้วน ไม่มองข้ามเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ใช่สื่อมวลชน

9. พิจารณาพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในการบริโภคสื่อ เพื่อให้การใช้สื่อนั้นสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเป็นที่น่าสนใจของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

10. พยายามสร้างความดีที่เหมาะสม อย่าให้น้อยเกินไปจนไม่เกิดความสัมฤทธิ์ และอย่าให้มากเกินไปจนเกิดความเบื่อหน่ายรำคาญ แต่อย่างไรก็ตามต้องยึดถือหลักว่า "ความคุ้นเคยก่อให้เกิดความชื่นชอบ" (Familiarity breeds liking) ดังนั้นถ้าเราทำให้เรื่องราวทางองค์กรหรือสินค้าขององค์กรเป็นที่คุ้นเคยของกลุ่มเป้าหมาย ความชื่นชอบจะเกิดขึ้นได้จากความคุ้นเคย

ลดาวัลย์ ยมจินดา (2530 : 156-161) กล่าวถึงการเลือกสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เรื่องหรือข่าวสารที่จะเผยแพร่ ซึ่งปัจจัยสำคัญๆ ที่นำมาพิจารณาได้แก่
  - 2.1 ความสำคัญขององค์กร
  - 2.2 ความน่าสนใจของข่าวสาร
  - 2.3 ความยากง่ายของเรื่องที่จะเผยแพร่
  - 2.4 ความดีในการเปลี่ยนแปลงข่าวสาร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการประชาสัมพันธ์
4. วัตถุประสงค์ของการเลือกสื่อ
5. ระยะเวลา
6. งบประมาณ
7. ลักษณะของสื่อแต่ละชนิด

กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 83) ได้ให้แนวทางในการพิจารณาเลือกสื่อดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา และจุดมุ่งหมาย
2. เนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ
3. เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
4. ราคาไม่แพงเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สะดวกในการใช้

ถ้าเลือกสื่อที่ไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอแต่เป็นการทำงานที่เสียทั้งเวลาและงบประมาณ แต่อาจหมายถึงความล้มเหลวของการประชาสัมพันธ์ สื่อจึงมีความสำคัญต้องกำหนดสื่อเพื่อวางแผนประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งหมายถึงวัสดุ เครื่องมือสำหรับผู้ใช้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้เรื่องราว ข่าวสาร เพื่อให้ผู้ฟังมีความรู้ ความเข้าใจถูกต้อง และชัดเจน สื่อโสตทัศนูปกรณ์จึงมีความสำคัญในการใช้เพื่อเผยแพร่เพื่อการประชาสัมพันธ์ (นุชนารถ พวงเจริญ ,2545 : 34)

2.5 ความหมาย และคุณค่าของวีดิทัศน์ซีดี

ความหมายของคำว่า วีดิทัศน์ซีดี

คำว่า วีดิทัศน์ซีดีนี้ เดิมรู้จักกันแพร่หลายทั่วไปกับคำว่า เทปโทรทัศน์ แถบบันทึกภาพ ภาพทัศน์ ฯลฯ หรือที่ชาวบ้านมักเรียกทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศว่า วีดีโอ (Video) และใช้กันอย่างแพร่หลายมาโดยตลอด จนกระทั่ง พ.ศ.2530 คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์แห่งราชบัณฑิตยสถาน เห็นว่าคำใน ภาษาต่างประเทศว่า "Video" เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทเดียวกับ "Television" ซึ่งมีศัพท์บัญญัติว่า "โทรทัศน์" แล้ว จึงสมควรบัญญัติก็ควรมีคำว่า "ทัศน์" ประกอบอยู่ด้วยเพื่อให้เข้าชุดกัน คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ ได้พยายามค้นหาคำที่มีเสียงใกล้เคียงกับคำเดิม จึงได้คำสันสกฤต "วิติ" (Viti) มีความหมายว่า "enjoyment , feast , pleasure , light ,etc." เมื่อนำคำว่า "วิติ" มาสมาสกับคำว่า "ทัศน์" ลงรูป "วีดิทัศน์" และเพื่อให้ใกล้เคียงกับเสียงของคำเดิม "Video" จึงเปลี่ยน "ด" เป็น "ต" ได้เป็น "วีดิทัศน์ซีดี" ความหมายของศัพท์นี้คือ เครื่องที่แสดงภาพเพื่อความเพลิดเพลิน (กัลยา จยุติรัตน์ และคณะ 2531 : 89)

ก่อนหน้านั้นปลายปี พ.ศ. 2526 ก่อนที่คำว่า วีดิทัศน์ซีดีจะถูกบัญญัติขึ้นอย่างเป็นทางการ สันหัตถ์ ภิบาลสุข (2527 : 20) ได้กล่าวถึง "วีดีโอ" ว่าแปลตามศัพท์เทคนิค หมายถึง "ภาพ" แต่ "วีดีโอเทป" นั้นจะแปลได้ว่า "เทปบันทึกภาพ"หรือ "เทปโทรทัศน์" หมายถึง 2 กรณี คือ

1) เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ หมายถึง เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ที่ใช้ได้ทั้งบันทึก (Record) และ เล่นเทป (Playback)ออกทางเครื่องรับโทรทัศน์ (TV Receiver)

2) เทปบันทึกภาพ หมายถึง เทปโทรทัศน์ชนิดม้วน ชนิดตลับ จนกระทั่ง พ.ศ. 2535 บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ (2534 :180) ได้นิยามความหมายของคำดังกล่าวต่อมาหลังจากนั้นไว้ว่า วีดิทัศน์ซีดี หรือ แถบบันทึกวีดิทัศน์ซีดี หมายถึง วัสดุที่บันทึกหรือเก็บสัญญาณเสียง หรือข้อมูลอื่นใดที่ต้องการไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็ก มีลักษณะคล้ายกับแถบบันทึกเสียงนั่นเองเนื้อแถบ วีดิทัศน์ซีดี ทำด้วยสาร Polyester บางแต่เหนียว แข็งแรง ไม่ยืด ด้านล่างฉาบด้วยสาร Antistatic Carbon เพื่อป้องกันไฟฟ้าสถิตที่จะเกิดขึ้นบนเนื้อแถบวีดิทัศน์ซีดี เช่น เฟอร์สออกไซด์โครเมียมออกไซด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหล็กออกไซด์ (IRON Oxide)เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้าที่ได้รับมาจากหัวแม่เหล็ก ด้านบนนี้จะถูกบรรจุไว้ในล้อหรือในตลับอีกทอดหนึ่ง อีกทั้ง สมบูรณ์ สงวนญาติ(2534 : 233) คำจำกัดความของ เทปวีดิทัศน์ซีดี (Videotape) ไว้ในอีกทัศนะหนึ่งว่า เทปวีดิทัศน์ซีดีสามารถบันทึกภาพเคลื่อนไหวลงในเส้นเทปบันทึกภาพในรูปของสนามแม่เหล็กโดยใช้ถ่ายภาพทางโทรทัศน์ เปลี่ยนภาพเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า แล้วนำสัญญาณทางไฟฟ้ามาบันทึกไว้ในรูปของสนามแม่เหล็กบนเส้นเทป โดยใช้เครื่องเทปบันทึกภาพ (Video Tape Record) เมื่อต้องการจะดูภาพ เครื่องบันทึกภาพจะสามารถนำเอาภาพที่เก็บไว้ในรูปของสนามแม่เหล็กบนเส้นเทป เปลี่ยนกลับมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าส่งต่อไปยังเครื่องรับโทรทัศน์ หรือมอนิเตอร์ จะเกิดภาพเคลื่อนไหวปรากฏบนจอเครื่องรับได้เป็นภาพเคลื่อนไหวมีสีสวยงามดงามเหมือนธรรมชาติ

จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า วีดิทัศน์ซีดี หมายถึง วัสดุที่ทำการบันทึกหรือเก็บสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงไว้ในรูปเส้นแม่เหล็ก ที่ทำให้เกิดภาพเคลื่อนไหวปรากฏบนจอเครื่องรับได้เป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีความสวยงามเหมือนธรรมชาติทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และเรียนรู้ได้

ประเภทและรูปแบบของวีดิทัศน์ซีดี

คณะทำงานกลุ่มโสตทัศนศึกษา ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการโสตทัศนศึกษา จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหลายแห่ง (อ้างใน พัฒนา ศิริกุลพิพัฒน์ 2544) ทำการประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง การปฏิบัติงานร่วมกันได้จำแนกวีดิทัศน์ซีดีซีดีออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

แถบวีดิทัศน์ซีดี (Video Tape หรือ Video Cassette) มีลักษณะเป็นเส้นเทป ทำมาจากวัสดุประเภทพลาสติกจำพวกเซลลูโลสไตรอะซิเตต โพลีเอสเตอร์ หรือ โพลีไวนิล ฉาบด้วยสารแม่เหล็กอย่างแข็งแรง เพื่อคงสภาพสัญญาณที่ถูกบันทึกลงไว้ให้ดีที่สุด แถบวีดิทัศน์ซีดีซีดีบันทึกได้ทั้งเสียงและภาพ ในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและสามารถลบภาพและเสียงบันทึกไว้แล้วบันทึกใหม่ได้หลายครั้ง

แถบวีดิทัศน์ซีดีมีหลายชนิดหลายขนาด ขนาดจะวัดจากความกว้างของเส้นเทปเป็นนิ้ว การบรรจุอาจอยู่ในล้อม้วนเปิดและแบบตลับ

1) ขนาด 2 นิ้ว เป็นแถบวีดิทัศน์ซีดีบรรจุอยู่ในล้อม้วนเปิด ใช้สำหรับการบันทึกรายการเพื่อออกอากาศสำหรับสถานีโทรทัศน์ ปัจจุบันไม่นิยมใช้มากนัก เพราะส่วนใหญ่หันมาใช้วีดิทัศน์ซีดีขนาด 1 นิ้วแทน

2) ขนาด 1 นิ้ว เป็นแถบวีดิทัศน์ซีดีมาตรฐาน สำหรับสถานีโทรทัศน์บันทึกรายการเพื่อออกอากาศที่พัฒนาขึ้นมาแทนที่ขนาด 2 นิ้ว นอกจากนี้ยังใช้เป็นต้นฉบับสำหรับบันทึกการขั้วลงแถบวีดิทัศน์ซีดีวีดีขนาดเล็กเพื่อแจกจ่ายไปตามที่ต่างๆ

3) ขนาด $\frac{3}{4}$ นิ้ว บรรจุอยู่ในตลับเรียกว่าเทปยูแมติก (U-Matic Tape) เพราะเล่นผ่านหัวเทปเป็นรูปตัว U มี 2 ประเภท คือ ไฮแบนด์ (Hi-Band) และโลว์แบนด์ (Low-Band) ไฮแบนด์มีคุณภาพสูงพอที่สถานีโทรทัศน์จะออกอากาศได้ โดยเฉพาะสำหรับรายการข่าวหรือรายการสั้นๆ แถบวีดิทัศน์ซีดีซีดีไฮแบนด์เมื่อนำมาเล่นในเครื่องเล่นโลว์แบนด์ภาพจะล้า แต่เมื่อแถบวีดิทัศน์ซีดีซีดีโลว์แบนด์ไปเล่นในเครื่องไฮแบนด์จะได้ภาพขาวดำ

4) ขนาด $\frac{1}{2}$ นิ้ว มีล้อเทป 2 ล้อ อยู่ภายใต้ตลับที่บรรจุและเส้นเทปจะเคลื่อนที่จากล้อหนึ่งไปยังอีกล้อหนึ่ง เป็นขนาดที่นิยมใช้กันมากตามบ้าน

5) ขนาด $\frac{1}{4}$ นิ้ว ขนาดเดียวกับเทปบันทึกเสียงแบบตลับ มีใช้อยู่ในวงจำกัดไม่แพร่หลายมากนัก การบรรจุมี 3 แบบ คือ

5.1) แบบล้อม้วนเปิด (Open Reel หรือ Reel to Reel)

5.2) แบบกล่อง (Cartridge)

5.3) แบบตลับ (Cassette)

การบรรจุแบบตลับได้รับความนิยมมาก เพราะสะดวกในการใช้และป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นกับเนื้อเทปหรือเครื่องเล่นวีดิทัศน์ซีดีซีดี

แผ่นวีดิทัศน์ซีดีซีดี (Video Disc) มีลักษณะแผ่นคล้ายแผ่นเสียงต่างกันที่แผ่นวีดิทัศน์ซีดีมีการบันทึกสัญญาณภาพและเสียงที่ละเอียดอ่อนซับซ้อนมากกว่าโดยใช้ลำแสงเลเซอร์ แผ่นวีดิทัศน์ซีดีแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1) ระบบเลเซอร์ (Laser Vision) แผ่นทำด้วยเงินฉาบพลาสติกใส ขนาดของแผ่นมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว เล่นด้วยความเร็ว 600-1,800 รอบต่อนาที ความยาว 30 นาที/หน้า การเล่นใช้ลำแสงเลเซอร์แทนเข็ม ข้อดีที่เห็นได้ชัดของระบบนี้คือ หากมีรอยขีดข่วนบนแผ่น และรายนั้นไม่ถึงแผ่นเงินชั้นในสุดแล้ว จะไม่มีผลต่อภาพและเสียงเลย

2) ระบบคาปาซิแตนซ์ แบบไม่มีร่องสัญญาณ (Video High Density) บันทึกสัญญาณลงแผ่นด้วยลำแสงเลเซอร์ แต่เล่นด้วยเข็ม ตัวแผ่นทำด้วยसानโพลีไวนิลคลอไรด์ ซึ่งเป็นสารชนิดเดียวกับที่ใช้ทำแผ่นเสียงธรรมดา ขนาดแผ่นมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 10.2 นิ้ว เล่นด้วยความเร็ว 900 รอบ/นาที ความยาว 1 ชั่วโมง/หน้า

3) ระบบคาปาซิแตนซ์แบบมีร่องสัญญาณ (Video High Channel) ตัวแผ่นเคลือบมันเป็นสีดำคล้ายแผ่นเสียง ขนาดแผ่นมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว เล่นโดยใช้หัวเข็มเพชรชนิดเล็กพิเศษ ขนาดความเร็ว 450 รอบ/นาที ความยาว 1 ชั่วโมง/หน้า

ภาพและเสียงที่ปรากฏออกมาจะเหมือนภาพยนตร์ หรือแถบวีดิทัศน์ซีดี แต่มีข้อที่ติกว่า คือ แผ่นวีดิทัศน์ซีดีซีดีสามารถเลือกและหยุดภาพในเฟรมที่ต้องการได้รวดเร็ว ข้อเสีย คือ ไม่สามารถบันทึกสัญญาณและเสียงได้ซ้ำแล้วซ้ำอีก ขนาดของแผ่นวีดิทัศน์ซีดีซีดี วัดจากเส้นผ่าศูนย์กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นนิ้ว ความเร็วในการเล่น ใช้อัตราการเล่นเป็นจำนวนรอบ/นาที วงการศึกษาของไทยได้นิยมใช้โทรทัศน์วงจรปิดเพื่อการสอนโดยเฉพาะในรูปของเทปวีดิทัศน์ซีดีซีดีเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

วุฒิชัย โงทัยกิจ (2528 : 3-7) กล่าวถึงประเภทของวีดิทัศน์ซีดีซีดีว่าสื่อวีดิทัศน์ซีดีซีดีที่นำมาใช้ในการสอนได้มาจากแหล่งต่างๆ หลายแหล่งด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์ต่างกัน ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้ คือ

1) สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการสอนภาษาทางวิทยุโทรทัศน์ สื่อชนิดนี้ถูกทำขึ้นเพื่อผู้ชมที่ต้องการเรียนภาษา ผู้ชมเหล่านี้จะมีระดับความสามารถที่แตกต่างกันไป จึงจำเป็นต้องมีการจัดแบ่งระดับความยากง่ายในการนำเสนอ สื่อประเภทนี้ ทำขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายในการเน้นด้านโครงสร้าง หรือลำดับความสามารถในการสื่อสาร นอกจากนี้ภาษาและสถานการณ์ที่นำเสนอมักจะสัมพันธ์กับตำราเรียนที่ใช้เรียนในระดับชั้นต่างๆ ด้วย

2) สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อเสนอข่าวสารด้านบันเทิง แม้สื่อชนิดนี้ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอน แต่ครูสามารถจะช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้เช่นเดียวกับสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนประเภทอื่น อีกทั้งสื่อประเภทนี้จะทำให้ความหมายชัดเจน ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนที่มีความต้องการเรียนรู้ได้กว้างขวางขึ้น

3) สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเสนอสารคดี การประชาสัมพันธ์ และการศึกษา สื่อชนิดนี้จะเป็นสื่อที่โรงงานหรือบริษัทจัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอแง่มุมต่างๆ ของระบบงานของตนต่อสาธารณะชน มักมีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชา การนำมาใช้ควรมีการจัดกิจกรรมประกอบให้เหมาะสม จัดระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

4) สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการสอนภาษาเฉพาะในชั้นเรียน สื่อชนิดนี้ทำขึ้นเพื่อใช้ในชั้นเรียน โดยเฉพาะเป็นสื่อที่ให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง เพราะใช้ได้ทั้งแบบฉายให้ดูรวมเดียวจบ หรือแบ่งเป็นช่วงๆ ไปจนจบก็ได้รูปแบบรายการต่างๆ ที่ใช้ในการสอนทางโทรทัศน์มีหลายรูปแบบซึ่งผู้สอนจะต้องทำการศึกษาให้เหมาะสมกับบทเรียนที่ใช้สอน

สุรชัย สิกขาบัณฑิต (2527 : 42) ได้กล่าวถึงรูปแบบการนำเสนอรายการวิทยุและโทรทัศน์ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดทำรายการทางการศึกษามีดังนี้

- 1) แบบบทความ (Straight talk)
- 2) แบบอภิปราย (Panel discussion)
- 3) แบบสัมภาษณ์ (Interview)
- 4) แบบบันทึกเหตุการณ์จริง (On-the spot)
- 5) แบบตอบปัญหาความรู้ (Quiz)
- 6) แบบโต้วาที (Debate)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7) แบบสาธิต (Demonstration)
- 8) แบบแสดงละคร (Dramatization)
- 9) แบบห้องเรียนจำลอง (Classroom pick-up)
- 10) แบบสารคดี (Feature)

เกศินี โชติกเสถียร (2523 : 131) กล่าวถึงรูปแบบรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อการศึกษาอาจจำแนกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. รูปแบบการผลิตขึ้นเพื่อการสอน (Teaching Format) เป็นกลุ่มรายการที่ผลิตเพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร รูปแบบของรายการมีบทบาทในเชิงสอนมากกว่าจูงใจ การผลิตรายการจะนานกว่าแบบอื่น

2. รูปแบบรายการเพื่อการเรียน (Learning Format) เป็นกลุ่มรายการที่มุ่งใช้เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบกลุ่มแรกก็ได้ หรืออาจใช้เพื่อการศึกษาทั่วไปก็ได้ แต่เป็นรายการที่ต้องสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ชมมากขึ้นต้องให้ผู้ชมสนใจอยากติดตามโดยผู้ชมไม่มีความรู้สึกว่ารายการที่ผลิตมุ่งมาสอนตนแต่กลับรู้สึกว่าเป็นรายการดีมีประโยชน์ นำเรียนรู้และเต็มใจชมโดยตลอด การผลิตรายการในรูปแบบนี้ต้องการความประณีตและเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพสูง

3. รูปแบบรายการเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร (Information Format) เป็นกลุ่มรายการที่มุ่งใช้เป็นสื่อเสนอแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสนองความสนใจใคร่รู้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับความเร็วก้าวหน้าของสังคมได้อย่างถูกต้อง และ ใช้เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วย มิฉะนั้นผู้ชมจะหันไปหารายการวิทยุโทรทัศน์ ประเภทบันเทิงโดยง่าย สิ่งที่เป็นจริงจะต้องแยกแยะให้เห็นถึงสาเหตุและสรุปให้ได้ คนวิเคราะห์ต้องเก่งและจูงใจกลุ่มเป้าหมายได้จึงน่าสนใจ วิธีการนี้ใช้ได้ดีมากในการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ แต่ควรเป็นส่วนหนึ่งของรายการมากกว่าทำทั้งรายการ

การเรียนการสอนโดยใช้วีดิทัศน์ชนิดนั้น นอกจากจะคำนึงถึงรูปแบบรายการแล้วผู้จัดทำรายการต้องคำนึงถึงวิธีการจัดวิธีนำเสนอภาพ เพื่อการบรรลุเป้าหมายในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ

สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี (2528 : 264-270) ได้กล่าวถึงวิธีการนำเสนอภาพเพื่อให้ผู้ชมเกิดบทบาทคือ

1. การนำเสนอภาพในรูปแบบการได้เห็น (Objective Shot) ลักษณะของภาพที่ปรากฏเป็นเพียงการแจ้งหรือบอกให้ผู้ชมได้ทราบว่าจะเกิดอะไร ที่ไหน เมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำอยู่เท่านั้น หวังเพียงการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การนำเสนอภาพในรูปแบบตั้งผู้ชมเข้ามาพัวพันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Subjective Shot) เป็นวิธีที่ตั้งผู้ชมเข้าร่วมในเหตุการณ์ของภาพในช่วงนั้น ๆ ตามแต่จะถ่ายทอดให้เป็นลักษณะภาพ

เช่นนี้ จะมีความรู้สึกเหมือนกับว่าตัวผู้ชมได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วยและกำลังเผชิญชะตากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นในการคาดหวังร่วมกับผู้แสดง

3. การนำเสนอภาพในรูปแบบการรับรู้อย่างใกล้ชิด (Point of View Shot) เป็นการกำหนดวิธีการถ่ายภาพ ที่อยู่ในลักษณะก้ำกึ่งระหว่างการนำเสนอรูปแบบแทนการได้เห็นกับการดึงดูดผู้ชมเข้ามาพัวพันกับเหตุการณ์ ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเหมือนกับได้อยู่ใกล้เหตุการณ์

วิดิทัศน์ซีดีเป็นสื่อการสอนและการศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยสมบูรณ์นั้น

วิจิตร ภัคศิริรัตน์ (2525 : 74-75) ได้กล่าวถึงการเรียนที่สมบูรณ์จะต้องมีประเภทของการเรียนปนอยู่อย่างน้อย 3 ประเภท คือ

1. ความรู้หมายถึง ความรู้ในรายละเอียดข้อเท็จจริง ความรู้ในกระบวนการ หลักการในด้านนี้โทรทัศน์ ทำได้ดีมาก เพราะสามารถเสนอภาพนิ่งอันมีรายละเอียดให้พิจารณาได้ เสนอการเคลื่อนไหวอันเน้นความรู้ในกระบวนการ สามารถนำเอาตัวอย่างเข้ามาให้ผู้เรียนได้มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ อันสามารถสรุปให้เป็นหลักการได้ สามารถนำความรู้ หรือหลักการต่างๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ทักษะ โทรทัศน์มีทั้งภาพและเสียง สามารถที่จะนำสภาพที่เป็นจริงเข้ามาให้ผู้เรียนเห็นได้ และสามารถกระตุ้นอารมณ์ได้ดี การมีอารมณ์ร่วมเป็นจุดสำคัญในการก่อให้เกิดทัศนคติ ความซาบซึ้ง และค่านิยม นับว่าเป็นแรงที่ให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์

3. ทักษะ โทรทัศน์สอนทักษะได้ดี เพราะสามารถเสนอขั้นตอนต่างๆ ให้คนปฏิบัติตามได้ หรือเข้าใจได้ สามารถสาธิตขั้นตอนต่างๆ ให้ผู้ดูเห็นได้ชัดเจน สามารถถ่ายให้เห็นส่วนที่ต้องการให้เห็น สามารถทำให้การเคลื่อนไหวเร็วหรือช้าลงได้

จากการศึกษาถึงประเภทและรูปแบบรายการของวิดิทัศน์ซีดี จะเห็นได้ว่าในการผลิตวิดิทัศน์ซีดีการสอน ผู้ผลิตจะต้องให้ความสำคัญในการเลือกประเภทและรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของบทเรียนและประเภทของการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายในการถ่ายทอดเนื้อหาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

คุณค่าของวิดิทัศน์ซีดี

รายการวิดิทัศน์ซีดีเป็นสื่อที่แสดงได้ทั้งภาพและเสียง จึงสามารถให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบ ตั้งแต่ความรู้ง่ายไปจนถึงขั้นที่เป็นกระบวนการซับซ้อน รายการวิดิทัศน์ซีดีจึงได้ถูกนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการศึกษา เพราะคุณสมบัติของเทปโทรทัศน์บันทึกภาพแล้วนำมาเปิดดูได้ทันทีหรือนำมาตัดต่อเนื้อหาที่เอื้ออำนวยต่อบทเรียน หรือนำมาแก้ไขปรับปรุงได้และยังมีผู้เขียนถึงความสำคัญของวิดิทัศน์ซีดี เป็นข้อๆ อีกได้แก่

วิดิทัศน์ซีดีเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพ และเสียง ทำให้ศักยภาพในการเป็นสื่อเพื่อการสอนได้อย่างยิ่ง สามารถเป็นตัวแทนครู ในแง่ของประสิทธิภาพในการที่จะสามารถจดจำบทเรียนได้นาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะของรายการมีทั้งภาพและเสียงย่อมจะทำให้รายการน่าสนใจน่าดึงดูดใจประกอบกับปัจจุบันนี้เทคโนโลยีในการสื่อสารก้าวหน้าขึ้น ทำให้สามารถจัดภาพและตัวอักษรให้ปรากฏในจอภาพได้อย่างสวยงามเหมาะสม ซึ่งเป็นผลถึงความง่ายในการจดจำ ความพอใจที่จะชมและย่อมส่งผลต่อความสามารถในการจดจำบทเรียนได้ดีขึ้นและนานขึ้น

วีดิทัศน์ซีดีสามารถบันทึกเหตุการณ์ขณะที่กำลังเกิดขึ้น ให้ได้เห็นอย่างฉับพลันและครอบคลุมจุดที่น่าสนใจได้ครบถ้วน เหตุการณ์ หรือพิธีการต่างๆล้วนเป็นสิ่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของคนได้ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการการศึกษาอีกหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าของวีดิทัศน์ซีดีไว้อย่างกว้างขวางน่าสนใจ จึงขอยกมาสนับสนุนให้เห็นถึงคุณค่าของวีดิทัศน์ซีดีในหลายๆทัศนะ

เริ่มจากนักการศึกษาชาวต่างประเทศ Dale(1969:355)เจ้าของทฤษฎีกรวยประสบการณ์ (Cone of Eperiences)กล่าวถึงไว้ว่า วีดิทัศน์ซีดี นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลองได้ถนัดและทั่วถึงกันเป็นจำนวนมากแล้วยังสามารถบันทึกการปฏิบัติการทดลองนั้น เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงข้อผิดพลาดของการสาธิตการทดลองกับกลุ่มอื่นๆได้อีกในครั้งต่อไปไม่จำกัด

สอดคล้องและมีสาระสำคัญคล้ายกับที่ เกคินี โชติกเสถียร (2523:181) เขียนไว้ในเอกสารการสอนวิชาเทคโนโลยี 320 ไว้ว่า

1) สามารถที่จะนำการสอนของครู ซึ่งอาจเป็นการสอนหรือการสาธิตกลับมาฉายซ้ำให้นักเรียนดูได้หลายครั้ง

2) สามารถบันทึกรายการสอนเพื่อนำกลับมาใช้กับชั้นเรียนหลายชั้น โดยไม่ต้องเตรียมการสอนใหม่ ทำให้ทันแรงผู้สอน

3) การบันทึกการสอนไว้ในเทปบันทึกภาพ สามารถที่จะเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนรายการระหว่างสถาบันการศึกษาได้ทั้งในและนอกประเทศ

4) การบันทึกภาพการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียนหรือกิจกรรมต่างๆของนักเรียนและนำมาเปิดทบทวนเพื่อวิเคราะห์และประเมินผล จะได้ปรับปรุงหรือเปรียบเทียบอันจะนำมาซึ่งการสอนที่ดีขึ้น

ซึ่งมีมุมมองต่างกับทัศนะของ สนั่น ปัทมะทิน (2527:75) ราชบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน ที่ได้เขียนถึงคุณค่าของวีดิทัศน์ซีดีไว้ในอีกแง่มุมหนึ่งอย่างน่าสนใจ ดังนี้

1) สามารถดูภาพและฟังเสียงได้สะดวก โดยไม่ต้องการความมืดเหมือนภาพยนตร์

2) ขอบรายการใดก็เลือกเล่นได้ตามต้องการ แต่โทรทัศน์ที่ออกอากาศตามปกติทำไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) เล่นเมื่อใดก็ได้ตราบที่มีไฟฟ้า ไม่ต้องรอเวลาเหมือนโทรทัศน์
  - 4) มีอิสระในการเลือกชมรายการเท่าที่จะเลือกหาวีดิทัศน์ซีดีได้ ไม่ต้องทนดูรายการโฆษณา เหมือนรายการโทรทัศน์
  - 5) ช่วยให้บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แต่ไม่สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์ได้ ให้ได้รับชมวีดิทัศน์ซีดีแทน
  - 6) บันทึกภาพและเสียงโดยตรงได้จากโทรทัศน์ตามต้องการ
  - 7) บันทึกภาพและเสียงโดยตรงได้จากภาพยนตร์ โดยใช้อุปกรณ์บางอย่างช่วย
  - 8) ถ่ายบันทึกภาพและเสียงโดยใช้กล้องโทรทัศน์บันทึกแถบวีดิทัศน์ซีดีได้ตามต้องการ
- วีดิทัศน์ซีดี เป็นอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีคุณค่ายิ่งประเภทหนึ่ง ซึ่ง Dale (1969:170) ผู้เชี่ยวชาญโสตทัศนศึกษาจัดโทรทัศน์ไว้ในอันดับที่ 7 ของรายการประสบการณ์ (Cone Of Experiences) วีดิทัศน์ซีดีเป็นวัสดุที่สามารถใช้บันทึกได้ทั้งภาพและเสียงไว้พร้อมกันในรูปแถบเทปแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งสามารถเลือกดูภาพได้ง่าย โดยบังคับให้เลื่อนเดินหน้าหรือถอยหลัง ดูภาพซ้ำและหยุดนิ่งได้ตามต้องการ วีดิทัศน์ซีดีจึงได้รับความนิยมมากในสถานบันศึกษาต่างๆ เนื่องจากความสะดวกในการใช้และยังนำมาฉายซ้ำใหม่ได้อีก เช่น ในการสอนจุลภาค (Micro-Teaching) ผู้เรียนสามารถบันทึกภาพการสอนของตนเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ (กิตานันท์ มลิทอง. 2535 : 144)

วสันต์ อดิศัพท์ (อ้างใน พัฒนา ศิริกุลพิพัฒน์ . 2544 : 10) ได้กล่าวถึงจุดเด่นของวีดิทัศน์ซีดีที่ให้คุณค่าในการศึกษาและการเรียนการสอนได้ว่า

- 1) สามารถเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอน และผู้เรียนใช้ในห้องบรรยายขนาดใหญ่ได้อย่างดี ช่วยให้ผู้เรียนเห็นเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น เช่น การทดลองสาริต นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเรียนได้เป็นจำนวนมาก โดยการเพิ่มมอิตอร์ให้มากขึ้น
- 2) เทปวีดิทัศน์ซีดีสามารถนำเอา ภาพถ่าย สไลด์ ฯลฯ มาประกอบ เป็นสื่อในรายการได้เป็นอย่างดี
- 3) สามารถนำเอาสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนมาสู่ผู้เรียนได้ง่าย โดยอาจผ่านสื่อต่างๆ แทนที่จะบรรยายด้วยปากเปล่าอย่างเดียว
- 4) จัดอุปสรรคเรื่องเวลา ระยะเวลาออกไปเพราะการส่งโทรทัศน์เป็นสื่อในระบบเปิดที่ไปได้ไกล ยิ่งระบบเทปวีดิทัศน์ซีดีแพร่หลายยิ่งทำให้ความรู้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวางขึ้น โดยผ่านทางเทปวีดิทัศน์ซีดี แทนการส่งออกอากาศเพียงอย่างเดียว
- 5) ประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษาทางไกล
- 6) เทคนิคพิเศษ จะช่วยให้การผลิตรายการส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรรมการเขงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) รายการวีดิทัศน์ซีดี เป็นสื่อที่ใช้ในการสร้างค่านิยมทัศนคติได้เป็นอย่างดี เพราะภาพ เสียง และการแสดงที่ออกมาย่อมเข้าถึงใจคนได้ง่ายกว่าสื่ออย่างอื่น

วีดิทัศน์ซีดี สามารถใช้สอนแทนครูในกรณีที่ครูไม่พอ หรือมีผู้เรียนจำนวนมากและยังใช้สอนควบคู่กับครูเพื่อแสดงเรื่องราว ซึ่งจะดีกว่าการอธิบายของครูอย่างเดียว เช่น การนำประสบการณ์ จากภายนอกเข้ามาเสริมในบทเรียน นอกจากนี้ในการศึกษาปัจจุบันจะพบปัญหาต่างๆ เช่น ครูมีภาระการสอนมาก ครูไม่มีทักษะการสอนที่ดี ขาดความรู้และความรอบรู้ที่เหมาะสม นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป รวมทั้งนักเรียนมีความสามารถที่แตกต่างกันมาก รวมทั้งเด็กเรียนช้า ซึ่งปัญหาต่างๆ วีดิทัศน์ซีดีสามารถนำมาช่วยแก้ไขได้ ทั้งนี้เพราะประโยชน์ของวีดิทัศน์ซีดีที่ว่า

1) มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง มีทั้งภาพ สี และเสียงในเวลาเดียวกัน
2) สามารถต่อขยายให้นักเรียนดูครั้งละหลายๆ คนได้ กล่าวคือ สามารถให้ดูได้ครั้งละหลายๆ ถึงเป็นพันๆ คนได้

3) สามารถหยุดดูภาพนิ่งบางจุด หรือดูซ้ำอีก หรือดูภาพช้า โดยไม่ทำให้เนื้อเรื่องเสียไป
4) ใช้ประกอบการเรียน ซ่อมเสริม (Remedial) รายบุคคล หรือ รายกลุ่ม ใช้ได้ทั้งที่ผู้เรียน ช้าหรือผู้ที่เรียนเร็วโดยให้เรียนไปตามความสามารถของบุคคลได้

5) ใช้ในการฝึกทักษะการแสดงหรือการสอน (Micro Teaching) ของครูได้
6) ครูสามารถสร้างขึ้นเองเพื่อให้ได้วีดิทัศน์ซีดีการศึกษาตามที่ครูต้องการได้ไม่ยากนัก (ไพโรจน์ ติรณานกุลและคณะ. 2524:3)

พินิต วัฒน (2520:11) ได้กล่าวถึงคุณค่าเทปวีดิทัศน์ซีดีไว้ดังนี้

1) เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อมๆ กัน
2) เป็นเครื่องมือที่จะเอาชนะอุปสรรคการเรียนรู้หลายประการ เพราะเทปวีดิทัศน์ซีดีสามารถเสนอแนวคิด สร้างทัศนคติ ให้ข่าวสารโดยไม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาสูงหรือต้องอยู่ในเหตุการณ์ด้วย

3) เป็นการขยายความสามารถส่วนตัวของครูเก่งๆ หรือผู้เชี่ยวชาญให้เข้าถึงผู้รับได้มาก
4) มีความเป็นปัจจุบันทันด่วน ทำให้ผู้รับสนใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้สูง
5) สามารถนำอุปกรณ์อื่นๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์ ฯลฯ มาใช้ร่วมกับเทปวีดิทัศน์ซีดีได้สะดวก และการใช้อุปกรณ์หลายอย่างร่วมกันนี้ ผู้เรียนย่อมเกิดการเรียนรู้ได้ดี

6) การวิจัย พบว่า เทปวีดิทัศน์ซีดีใช้สอนเกี่ยวกับหลักการความคิดรวบยอดและกฎเกณฑ์ได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชม ฎมิภาค(2523:38)กล่าวถึงคุณค่าของโทรทัศน์ต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ เช่น

- 1) เป็นสื่อการสอนที่รวมเอาสื่อหลายอย่างมาใช้ร่วมกันอย่างสะดวก ทำให้การเรียนรู้ที่สมบูรณ์
- 2) สามารถนำรูปธรรมมาประกอบการสอนได้สะดวกรวดเร็ว
- 3) สามารถบังคับการดูจากผู้เรียนได้ด้วยวิธีการถ่ายภาพเช่น การถ่ายภาพในระยะใกล้
- 4) เป็นสื่อที่นำเอาความชำนาญของฝ่ายต่างๆมาร่วมกันเสนอสาระแก่ผู้เรียนได้
- 5) มีความใหม่ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นจริง
- 6) มีการบันทึกเทป ยิ่งทำให้การใช้ประกอบการสอนมีความสะดวกยิ่งขึ้น จะใช้เมื่อไรก็ครั้ง ก็ได้

อนันต์ธนา อังกินันท์ และเกื้อกุล คุปรัตน์ (2530:191-192) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ซีดีที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อๆดังต่อไปนี้

- 1) นำเหตุการณ์ต่างๆมาสู่ห้องเรียน
- 2) สามารถขจัดข้อผิดพลาดในการสอน
- 3) ใช้กับผู้เรียนจำนวนมาก
- 4) ประหยัดเวลา เงิน และผู้สอน
- 5) นักเรียนสามารถนำมาใช้เรียนเป็นกลุ่ม หรือคนเดียวได้
- 6) ใช้บันทึกจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ได้

การใช้โทรทัศน์เพื่อเป็นสื่อในการให้ความรู้ในการศึกษาและเพื่อใช้ในการสอนโดยตรงเป็นการให้ความสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน เพราะสามารถส่งการสอนไปยังผู้เรียนที่ห่างไกลได้ และผู้สอนสามารถบันทึกการสอนของตนลงวีดิทัศน์ซีดีเพื่อไว้ใช้สอนได้อีกหรืออาจขอยืมจากที่อื่นมาใช้สอนในห้องเรียนก็ได้เช่นกัน นอกจากนี้รายการต่างๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ชมโดยมิใช่เป็นรายการเพื่อการสอนโดยตรงก็จะทำให้ผู้ชมได้ทั้งความรู้สาระประโยชน์และความบันเทิง กิดานันท์ มลิทอง (2535:146)กล่าวถึงข้อดีของโทรทัศน์ไว้ว่า

- 1) สามารถใช้โทรทัศน์ในสภาพที่มีผู้เรียนจำนวนมากและผู้สอนมีจำนวนจำกัดเพราะสามารถแพร่ภาพและเสียงไปยังห้องเรียนต่างๆ และผู้เรียนที่อยู่ตามบ้านได้
- 2) เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถนำสื่อหลายอย่างมาใช้ร่วมกันได้โดยสะดวกในรูปแบบของสื่อประสมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์
- 3) เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการสอนได้โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละแขนงวิชามาเป็นผู้สอนทางโทรทัศน์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) สามารถสาธิต(Demonstrate)ได้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ต้องการและสามารถเน้นได้โดยเทคนิคการถ่ายใกล้(Close-up)เพื่อขยายภาพหรือวัสดุเพื่อให้ผู้เรียนเห็นได้อย่างชัดเจน

5) ช่วยปรับปรุงเทคนิคการสอนของครูประจำและครูฝึกสอน เช่นในการใช้สอนแบบจุลภาค

6) เป็นสื่อที่สามารถนำรูปธรรมมาประกอบการสอนได้อย่างรวดเร็วช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพราะสามารถแพร่ภาพและเสียงของเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นหรือเรื่องราวที่อยู่ไกลๆมาให้ชมได้

Gordon (1965:60-62)ได้กล่าวถึงคุณค่าของโทรทัศน์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1) สามารถขยายสิ่งต่างๆให้เข้าใจง่ายเช่นขยายภาพจากกล้องจุลทรรศน์ถ่ายทอดการสาธิตในห้องเรียนเดียว หรือระหว่างห้องเรียนได้

2) ไม่ต้องถูกควบคุมหรือตรวจสอบจากทางราชการมากเหมือนโทรทัศน์การค้า

3) มีความยืดหยุ่นสูง ใช้ได้กว้างขวางทั้งภายในโรงเรียนหรือในกลุ่มโรงเรียน

4) สามารถใช้สนองความต้องการพิเศษอื่นๆที่ไม่ใช่การสอนได้ทั้งในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน

จากเอกสารต่างๆสรุปได้ว่า วิทยุทัศน์วีดีสามารถนำมาใช้ในการศึกษาได้อย่างมีคุณค่าดังนี้

1) สามารถนำสื่อต่างๆเข้ามารวมกันในรูปแบบของสื่อประสมได้

2) ใช้สอนได้ทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่

3) มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง เนื่องจากมีทั้งภาพและเสียง

4) เป็นสื่อที่ครูสร้างขึ้นได้เองโดยไม่ยากนัก

5) เป็นสื่อที่สามารถใช้สอนแทนครูได้

2.6 บทบาทของวิทยุทัศน์วีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันสื่อวิทยุทัศน์วีดีเป็นสื่อที่มีบทบาทในการนำมาใช้ในวงการต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การแพทย์ การเกษตร การธุรกิจ และอุตสาหกรรม การบันเทิง โฆษณา การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสารเพื่อไปสู่ผู้รับทุกเพศ ทุกวัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้หน่วยงานของภาครัฐ เอกชน และรัฐวิสาหกิจต่างๆ มองเห็นถึงบทบาทสำคัญของสื่อวิทยุทัศน์วีดีมากขึ้นเป็นลำดับ ประกับหน่วยงานที่กล่าวเป็นหน่วยงานที่ต้องการปฏิบัติงานทั้งให้การบริการและของความร่วมมือกับประชาชน จึงทำให้หน่วยงานมีการผลิตวิทยุทัศน์วีดีขึ้นมาเพื่อการประชาสัมพันธ์ องค์การกันอย่างกว้างขวาง ที่นิยมทำกันมีหลายรูปแบบ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) วิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นการโน้มน้าวชักจูงในลักษณะของการสร้างภาพพจน์ที่ดี และเป็นที่น่าสนใจ และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการความร่วมมือสนับสนุนจากสาธารณชนให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นๆ มีความหวังดีต่อประชาชน และตั้งใจจะสร้างสังคมที่ดีงาม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนจะได้เกิดความรักชาติ ชื่อเสียงของหน่วยงานก็จะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และประชาชนก็จะเลื่อมใส ศรัทธา และให้ความร่วมมือสนับสนุน

2) วิดีทัศน์ที่แสดงกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของหน่วยงาน เช่น สร้างความสามัคคีในชุมชน ในการสาธารณกุศลที่หน่วยงานนั้นๆ มีส่วนร่วม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่หน่วยงานมีส่วนในสังคม หรือชุมชนนั้นๆ เพื่อเป็นการสร้างศรัทธาและภาพพจน์ที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป

วิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ดีควรจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการให้ความรู้
2. เป็นการให้ข้อเท็จจริง
3. มีการกำหนดกลุ่มผู้ชมเป้าหมายชัดเจน
4. มีการจัดนำเสนอที่น่าสนใจและแปลกใหม่
5. มีการประเมินผลและติดตาม หรือความเห็นจากผู้ชมเป็นระยะๆ
6. มีการสอดแทรกการโฆษณาสินค้า หรือให้ความรู้เกี่ยวกับสถาบัน หรือสินค้าอย่างสุภาพ และในจังหวะที่เหมาะสม
7. วิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์สามารถจัดทำจนผู้ชมติด และกลายเป็นสื่อสำหรับโฆษณาสินค้าที่ดีได้

วิดีทัศน์มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์มาก เนื่องจากวิดีทัศน์เป็นอุปกรณ์สำหรับบันทึกเหตุการณ์ เผยแพร่กิจกรรมขององค์กร แนะนำสินค้า สาธิตการใช้สินค้า ตลอดจนแสดงองค์ประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ของสินค้าได้อย่างชัดเจน ทำให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ นอกจากนี้ยังช่วยในการเสริมสร้างประสบการณ์ ให้การศึกษา ทำความเข้าใจและเร้าอารมณ์ของผู้ชมได้ค่อนข้างรวดเร็วและทันเหตุการณ์ ตามที่ ประจวบ อินอืด (2539 : 1049) ได้กล่าวถึงแนวโน้มของบทบาทวิดีทัศน์ในการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

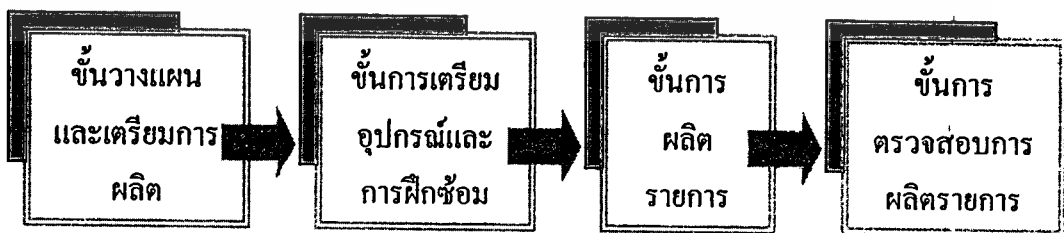
วิดีทัศน์จะมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นทุกวัน トラบใดที่อุปกรณ์การถ่ายทำ อุปกรณ์การฉาย และเครื่องรับโทรทัศน์นับวันจะมีระบบที่สะดวกและง่ายตายในการถ่ายทำ ในการแก้ไขภาพหรือสี ตลอดจนการฉายเผยแพร่ช้าบ่อยๆ โดยไม่ต้องประชุมผู้คนจำนวนมากๆ...

การจัดและผลิตรายการโทรทัศน์

ในการการจัดและผลิตรายการโทรทัศน์แต่ละรายการนั้นมีกระบวนการทำงาน สลับซับซ้อนอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการจะต้องคำนึงถึงการถ่ายทอดเนื้อหาสาระไปสู่ผู้ชมที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้ดำเนินการจัดรายการต้องเป็นเสมือนไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ่อครัวเอกที่มีฝีมือในการปรุงอาหาร เพราะในการจัดวางรูปแบบรายการนั้นๆ ก็ต้องสร้างความชีวิตชีวาน่าติดตามด้วย ดังนั้นการวางแผนอย่างรัดกุมและมีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดและผลิตรายการ ทั้งที่เป็นการจัดและผลิตรายการโทรทัศน์ในรูปแบบแรก ที่เรียกว่าการจัดรายการให้แล้วเสร็จภายในสตูดิโอ หรือ "Studio-Finished Programming" ซึ่งเป็นวิธีการผลิตที่ใช้กันมาตั้งแต่เริ่มมีวิทยุโทรทัศน์หรือแม้แต่ทุกวันนี้ก็ยังใช้กันอยู่ทั่วไป การจัดและผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์แนวนี้ คือ ผู้จัดรายการต้องจัดเตรียมวัสดุประกอบรายการ จาก งานศิลปกรรม สไลด์ และภาพเคลื่อนไหว นอกจากนี้ผู้ร่วมรายการ และผู้แสดงก็ต้องเตรียมให้พร้อมด้วย และต้องมีการซ้อมล่วงหน้าเป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลาออกอากาศก็ดำเนินรายการ และการแสดงตามบทโทรทัศน์ที่ได้ซ้อมไว้ หรือจะเป็นรูปแบบที่สอง ก็คือ การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์โดยใช้กระบวนการตัดต่อแบบภาพยนตร์ ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตจะต้องถ่ายภาพและบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ไว้จนครบ แล้วจึงนำมาตัดต่อภาพและเสียงของฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนครบตามบทที่กำหนดไว้ ภาพและเสียงทั้งสองส่วนนี้ได้จะผ่านการตัดต่อเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันที่เรียกว่า "Synchronization" หรือ "Sync" กัน การผลิตรายการโดยใช้กระบวนการตัดต่อนั้น (Editing Approach) เป็นการผลิตรายการที่ผู้ผลิตต้องเตรียมบทไว้ละเอียด เพื่อจะได้ถ่ายทำแต่ละฉากให้นำมาตัดต่อกันได้อย่างต่อเนื่อง เพราะการเชื่อมต่อแต่ละตอนบางครั้งใช้วิธีการเชื่อมธรรมชาติ บางครั้งก็ต้องใช้วิธีการเลื่อนภาพ (dissolve) บางครั้งก็จะต้องใช้การซ้อนภาพ (super-impose) และถ้าเป็นรายการจักรวาลๆ ที่ต้องมีการเหาะเหินเดินอากาศต้องใช้กระบวนการ "Chroma Key" เพื่อประสมภาพจากสองแหล่งให้เป็นภาพเดียวกัน เป็นต้น การผลิตรายการโดยใช้กระบวนการตัดต่อจึงเป็นวิธีการผลิตที่ให้คุณภาพของรายการสูงมาก และต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงเพราะต้องเสียค่าเช่าอุปกรณ์เพิ่มขึ้นและเสียเวลาในการตัดต่อมากขึ้น

การผลิตรายการโทรทัศน์เป็นการรับผิดชอบของผู้ผลิตรายการหรือ producer ที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆจนรายการขึ้นมา มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ

ภาพที่ 2.3 แสดงขั้นตอนการผลิตรายการโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางแผนและเตรียมการผลิตรายการ

การวางแผนและเตรียมการผลิตรายการ เป็นการกำหนดสิ่งที่เป็นแนวทางในการดำเนินการ ตลอดจนภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติภารกิจตามนโยบาย เป้าหมายวัตถุประสงค์ และกิจกรรมที่กำหนดไว้ แผนการดำเนินงานจะเป็นเสมือนคู่มือและเข็มทิศในการทำงาน จะมีขั้นตอนแยกย่อย ดังนี้

การแสวงหาแนวความคิด หรือการหาไอเดีย (Investigating an idea) ที่จะมาทำรายการ เป็นขั้นตอนแรกของผู้ผลิตรายการ โดยพิจารณาว่า “แนวความคิด” หรือ “ไอเดีย” นั้นมีความเหมาะสมกับรายการหรือไม่ ซึ่งมีประเด็นที่สนใจ คือ มีความน่าสนใจหรือตื่นเต้น มีจุดเด่นในตัวเองหรือสร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อผู้ชม มีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ เป็นต้น

การหาแนวความคิดหรือการหาไอเดียจึงเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการสูง ผู้ผลิตจึงต้องมีสายตาและความคิดคำนึงที่กว้างไกล ลุ่มลึก เรื่องที่จะนำมาทำเป็นรายการโทรทัศน์ อาจจะเป็นเรื่องที่มีผู้เขียนไว้แล้ว มีสาระที่น่ารู้ น่าศึกษา เป็นเกร็ดชีวิตที่น่าสนใจ หรือเป็นสารบบบันเทิงที่ผู้ชมต้องการ

การกำหนดวัตถุประสงค์ (Defining objectives) เป็นการคาดหวังถึงผลที่จะเกิดกับผู้ชมเมื่อได้รับชมรายการไปแล้ว ทุกเรื่องที่จะนำมาจัดและผลิตรายการโทรทัศน์ ผู้ผลิตจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่ามุ่งจะให้ผู้รับได้รับหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรมในด้านใดบ้าง การกำหนดวัตถุประสงค์อาจตั้งหลายวัตถุประสงค์ก็ได้ โดยทั่วไป วัตถุประสงค์จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปอาจมุ่งให้การเสนอข่าวสาร การให้ความรู้และการศึกษา การโน้มน้าวใจ การให้ความบันเทิง หรือเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่วนวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นการกำหนดผลที่คาดหวังที่แคบลงไป เช่น เพื่อให้ผู้ชมทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องไข้หวัดนก หรือเพื่อให้ทราบผลกระทบของวัยรุ่นกับยาเสพติด ที่จะทำให้อายุรุ่นประสบปัญหาทั้งด้านการเรียน ครอบครัว เพื่อน สังคม เป็นต้น

การวิเคราะห์ผู้ชมเป้าหมาย (Analyzing an audience) เป็นการประเมินผู้ชมในแง่มุมมองต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดในการจัดและผลิตรายการได้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้ชมมากที่สุด โดยจะต้องมีผู้ชมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก (target audience) และกลุ่มเป้าหมายทั่วไป (general audience) ซึ่งมีองค์ประกอบที่ควรพิจารณา คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ ชายหรือหญิง วัยเด็กเล็ก วัยรุ่น หนุ่มสาว หรือผู้ใหญ่ อาชีพ นักศึกษา ข้าราชการ ประชาชนทั่วไปหรือกลุ่มอาชีพใด ระดับการศึกษา ประถม มัธยม อาชีววะ หรืออุดมศึกษา ตลอดจนความสนใจ สนใจเพลง ดนตรี หรือกีฬาต่าง ๆ จำนวนผู้ชม โดยประมาณการว่าอยู่ในระดับมากกว่าพันคนขึ้นไป ช่วงเวลาที่ผู้ชมเป้าหมายจะรับชมรายการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูล (Analyzing a content) เมื่อรู้กลุ่มเป้าหมายที่แน่นอนแล้ว ก็ต้องกำหนดเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอ การแสวงหาเนื้อหาสาระและข้อมูล อาจค้นคว้าจากข้อมูลทั่วไปจากสื่อและเอกสารต่างๆ การศึกษาวิจัย ผลงานวิชาการ และการสอบถาม/สัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำเป็นรายการโทรทัศน์ แล้วนำมาประมวลเพื่อให้ได้เนื้อหาสาระและข้อมูลที่ต้องการ ทันสมัย น่าสนใจ และมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้จัดและกลุ่มผลิตรายการที่จะต้องศึกษาจากอย่างรอบคอบ เพราะสื่อโทรทัศน์ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง การตัดสินใจว่าเนื้อหาใดเป็นที่น่าสนใจหรือไม่อาจพิจารณาจาก

- ความใกล้ชิด กล่าวคือเนื้อหานั้นเกี่ยวข้องกับผู้ชมหรือไม่ มากหรือน้อย เช่นด้านสุขภาพ ชีวิต และความเป็นอยู่ เป็นผลด้านจิตวิทยาเพื่อดึงดูดใจในการเปิดรับ
- เนื้อหาที่มีความขัดแย้งมักจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมมากกว่าเนื้อหาที่ดำเนินไปอย่างราบเรียบ เช่นระหว่างคนกับคน คนกับสังคม คนกับธรรมชาติ เป็นต้น
- เนื้อหาที่มีความง่ายในการเข้าใจและให้แง่คิดกับผู้ชม เรื่องที่มีรายละเอียดยาก ถ้ามีการเรียบเรียงใหม่ให้มีความง่ายมากขึ้นจะได้รับความนิยมมากกว่าเรื่องราวที่สับสน
- เนื้อหาที่มีความยาวเหมาะสม โดยธรรมชาติของมนุษย์จะมีข้อจำกัดของสมาธิกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากเรื่องที่น่าเสนอนั้นมีเนื้อหาที่ยาวมากก็ต้องสร้างความสนใจเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ภาพยนตร์เรื่องสุริโยทัย เป็นต้น

การเขียนบท (Writing a script) การเขียนบทเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากขั้นการกำหนดแนวความคิด จนถึงการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลและได้รับประเด็นหลักและประเด็นย่อยของรายการ โดยอาจทำเป็นแผนผังของรายการก่อน เมื่อกำหนดแผนผังการเดินทางเรื่องแล้ว ผู้เขียนจึงจะนำไปเขียนบทละเอียดตามแผนผังรายการเป็นบทสมบูรณ์ ที่มีการกำหนดลำดับก่อนหลังของการเสนอภาพและเสียงด้วย ผู้ชมจะได้รับเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยระบุลักษณะภาพและเสียงไว้เด่นชัด การวางโครงร่าง (outline) สำหรับการเขียนบทที่ดี จะต้องประกอบด้วย บทนำ (introduction) การดำเนินเรื่อง (development) การหักมุม (turn) และการสรุป (conclusion)

- บทนำ ต้องสั้น กระชับ เข้าใจง่าย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้ชมให้เข้าสู่เนื้อเรื่อง
- การดำเนินเรื่อง คือการนำแก่นของเรื่อง หรือความคิดรวบยอดของเรื่องมาคลี่คลายให้เห็นการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน
- จุดหักมุม เป็นจุดที่เค้าโครงเรื่องที่ดำเนินการเกิดหักมุมอย่างไม่คาดคิด หรือเป็นการเสนอทัศนะจากมุมมองอื่นที่แตกต่างออกไป เพื่อช่วยเสริมจุด climax ให้เด่นชัด เป็นการพัฒนาแก่นของเรื่องสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การสรุป หรือการขมวดปมของเรื่องทั้งหมดลงอย่างย่อและมีศิลปะ ส่วนสรุป จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและบทนำ การสรุปที่ดี คือการทำให้ผู้ชมเกิดความประทับใจและการนำไปพิจารณาต่อ

การกำหนดฉาก วัสดุประกอบฉากและวัสดุประกอบกรายการ เมื่อเขียนบทเรียบร้อยแล้ว ผู้ผลิตรายการจะต้องมากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับฉากและวัสดุประกอบฉาก โดยเขียนรายละเอียดของฉากทุกชิ้นทุกชุดที่ต้องใช้ และวัสดุประกอบฉากทุกประเภทลงในแบบฟอร์มการกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉากโดยแยกชิ้นหรือชุดละแผ่น เพื่อจะได้ส่งไปให้ฝ่ายจากดำเนิน ออกแบบ สร้างโมเดลและจัดสร้างและจัดหาให้

วัสดุรายการ (program materials) หมายถึง วัสดุเนื้อหาประเภทรูปภาพ แผนภูมิ ข้อมูลทางสถิติ ภาพยนตร์ ภาพแอนิเมชัน เป็นต้นที่จะนำมาใส่หรือประกอบไว้ในรายการ สำหรับวัสดุรายการที่มีอยู่แล้ว ก็ให้ใส่รายชื่อและแหล่งที่มาได้ ส่วนวัสดุรายการที่ต้องผลิตขึ้นใหม่ ก็ต้องใส่รายชื่อและกำหนดความต้องการให้ชัดเจน เช่นงานกราฟิกประเภทแผนภูมิ รูปภาพ การ์ตูน เป็นต้น

การกำหนดผู้แสดงที่ปรากฏตัวและไม่ปรากฏตัว เมื่อมีการศึกษาบทโทรทัศน์อย่างถี่ถ้วน ก็เป็นขั้นตอนการกำหนดตัวผู้แสดงทางโทรทัศน์ เช่น ผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ผู้ประกาศ ผู้อภิปราย และผู้ร่วมรายการ เป็นต้น โดยเขียนไว้ในแบบฟอร์มผู้แสดง ผู้ผลิตควรกำหนดตัวผู้กำกับรายการไว้แล้วก่อนการกำหนดตัวแสดง และมีการประชุมลงมติกันก่อน เพราะผู้กำกับจะแนะนำได้ว่าผู้แสดงคนใดมีความสามารถมากน้อยเพียงไร

การจัดทำแผนผังเวทีและแผนผังไฟ แผนผังเวที (Floor plan) หมายถึง การกำหนดตำแหน่งของผู้แสดง ฉาก และสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ และแผนผังไฟ (Lighting plan) หมายถึง จุดกำหนดตำแหน่งของไฟ เพื่อให้แสดงที่ผู้ผลิตจะวางแผนไว้ว่าจะให้ไฟหลัก ไฟเสริม ไฟหลัง อยู่ในตำแหน่งใด ระยะใดของสตูดิโอ แผนผังดังกล่าวมักจะใช้ร่วมกับแผนผังเวที โดยการลากเส้นแสดงตำแหน่งราวแขวนไฟไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณ การจัดและผลิตรายการโทรทัศน์ โดยทั่วไปจะมีการตั้งงบประมาณไว้ก่อนแล้วก่อนขึ้นปีงบประมาณ แต่จะยังอนุมัติให้มีการใช้จ่ายไม่ได้จนกว่าจะมีการจัดทำงบประมาณสำหรับแต่ละรายการโดยละเอียด ประกอบด้วยค่าจ้างกลุ่มผู้ผลิตรายการ ค่าการเขียนบท ค่าตัวผู้แสดง และวิทยากร ค่าตัวนักดนตรี ค่าเช่าสถานที่และอุปกรณ์การผลิต เช่น ห้องสตูดิโอ ชุดถ่ายทำนอกสถานที่ ค่าเช่าชุดตัดต่อ ค่าการทำกราฟิก ค่าก่อสร้างจัดฉาก ค่าวัสดุบันทึกภาพ ค่าเบี่ยเลี้ยงเดินทางและพาหนะ ตลอดจนค่าที่พักในกรณีออกนอกสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเตรียมการผลิตรายการ

เป็นขั้นของการนำสิ่งที่ได้วางแผนไว้แล้วมาสร้าง ผลิต และจัดให้พร้อมก่อนจะถึงวันเวลาการผลิตรายการ เช่น การเตรียมการครอบคลุมการจัดความพร้อมในด้านบุคลากร สถานที่ถ่ายทำ อุปกรณ์ฉาก วัสดุประกอบฉาก วัสดุกราฟิก และผู้แสดง เสียงและแสง และการนำมาประกอบให้สมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้าย

การเตรียมการด้านบุคลากรด้านการผลิต ด้านเทคนิค และการสนับสนุน เมื่อได้กำหนดผู้ทำหน้าที่เขียนบท กำกับรายการ ผู้ดำเนินรายการ ผู้แสดง และกำกับเวทีแล้ว ในด้านเทคนิค ฝ่ายเทคนิคจะกำหนดผู้กำกับเทคนิค (TD) ช่างกล้อง ช่างควบคุมเสียง และช่างควบคุมแสง ในขั้นเตรียมการผู้ผลิตรายการจะต้องแจกบทวิทยุโทรทัศน์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อจะได้ศึกษาบทล่วงหน้า รายชื่อบุคลากรทั้งหลายเหล่านี้ ผู้ผลิตก็จะได้นำไปทำเครดิตในตอนท้ายของรายการด้วย

สำหรับบุคลากรในการผลิตรายการโทรทัศน์ ปมุต ศุภสาร และทิพย์เกษร บุญอำไพ (2530) สรุปว่ามีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ บุคลากรสนับสนุนการผลิต และบุคลากรทางด้านเทคนิค ซึ่งแยกย่อยในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

บุคลากรบริหารการผลิต มีหน้าที่ทั่วไป คือ

1. กำหนดตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายการทั้งหมด
2. วางแผนเตรียมบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะผลิต
3. เป็นผู้กำกับรายการ

ดังนั้น บุคลากรบริหารการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์จึงได้แก่

ผู้อำนวยการบริหารการผลิต (Executive Producer) รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำร่าง และควบคุมงบประมาณการผลิต รับผิดชอบการจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน ให้กับกลุ่มผู้ผลิต

ผู้อำนวยการผลิต (Producer) "ผู้จัดรายการ" เป็นผู้วางแผนจัดเตรียมผู้อำนวยการผสมผสานองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์เข้าด้วยกัน ตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนประเมินผลการชมรายการที่ได้ผลิตว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่

รองผู้อำนวยการผลิต (Associate Producer) คือบุคลากรที่เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการผลิตในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวกับการผลิตรายการ ประสานงานตามคำสั่ง และคำแนะนำของผู้อำนวยการผลิต เช่น การนัดหมายผู้แสดงตามตารางการผลิตที่ได้กำหนดไว้ หรือประสานงานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตทุกคน เป็นการยืนยันว่ามีการผลิตรายการนั้นๆแน่นอน

ผู้กำกับรายการ (Director) เป็นเสมือนแม่ทัพในกองทัพที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับงานทุก ๆ ด้านของการผลิตรายการให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ที่มีการตรวจพิจารณาแล้ว รวมไปถึงการควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายเทคนิคในการผลิตรายการ รวมทั้งจัดหาสิ่งสนับสนุนการผลิตต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในบทโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากรสร้างสรรค์การผลิต ถือว่า ผู้กำกับรายการ เป็นบุคลากรสร้างสรรค์การผลิตระดับสูงสุด

ผู้เขียนบทโทรทัศน์ เป็นผู้ประมวลแนวคิดเบื้องต้นของผู้อำนวยการผลิตให้ออกมาเป็นบทรายการที่สามารถใช้สื่อความหมายอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผู้กำกับรายการจะนำเนื้อหาสาระในบทถ่ายทอดออกมาเป็นภาพและเสียงตามวัตถุประสงค์ของรายการที่ตกลงร่วมกันไว้

ผู้กำกับการผลิตฝ่ายศิลปกรรม ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างสรรค์และออกแบบงานศิลปกรรมทั่ว ๆ ไปของรายการ เช่น ออกแบบฉากและสร้างฉาก ประสานงานเกี่ยวกับการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบฉาก กำกับและควบคุมงานศิลปกรรม เสนอแนวคิดด้านเสื้อผ้า แบบผม และงานศิลปกรรมการผลิตอื่น ๆ

ฝ่ายการผลิต

บุคลากรด้านเทคนิคการผลิต (Technical Personnel) ประกอบด้วย

- หัวหน้าฝ่ายห้องส่ง และหัวหน้าหน่วยถ่ายตอณอกสถานที่ (Studio and remote supervisor)
- ผู้กำกับเทคนิค (Technical Director)
- ช่างกล้อง (Camera Operators) ทำหน้าที่ควบคุมกล้อง
- ช่างเทคนิคด้านแสง (Lighting Technician)
- ช่างเทคนิคด้านภาพ (Video Engineer)
- ช่างเทคนิคด้านเสียง (Audio Engineer)
- ช่างเทคนิคผู้ควบคุมเครื่องเล่นและบันทึกเทปโทรทัศน์ (Videotape Engineer)
- ช่างเทคนิคผู้ควบคุมเครื่องฉาย (Telecine Operator)
- ช่างเทคนิคผู้ควบคุมเครื่องตัดต่อลำดับภาพ (Videotape Editor)
- ช่างกล้องสำหรับถ่ายทำข่าว (News Photographers)
- ช่างเทคนิคผู้ควบคุมเครื่องทำภาพพิเศษ (Special Effects หรือ Digital Video Effects Operator)
- ช่างเทคนิคผู้ควบคุมเครื่องพิมพ์อักษรเข้าออก

บุคลากรสนับสนุนการผลิต(Production Personnel หรือ Production Assistant Personnel)

ในสถานีโทรทัศน์ขนาดเล็ก บุคลากรสนับสนุนประสานงานการผลิต คือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่เทคนิคและศิลปกรรมในห้องส่งหรือห้องบันทึกเทปโทรทัศน์ ตลอดจนทำหน้าที่ประสานงานทั่วไปในการผลิตรายการ บุคลากรสนับสนุนการผลิต ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ช่วยผู้อำนวยการผลิต
- ผู้กำกับเวที
- เจ้าหน้าที่สนับสนุนและประสานงานด้านเวที
- ผู้ช่วยผู้กำกับการผลิตหรือผู้ช่วยผู้กำกับรายการ
- เจ้าหน้าที่ผลิตงานกราฟิก

บุคลากรร่วมรายการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บุคลากรที่ไม่ปรากฏตัวทาง

จอโทรทัศน์ (off camera) และบุคลากรที่ปรากฏตัวทางจอโทรทัศน์ (on camera)

- บุคลากรที่ไม่ปรากฏตัวทางจอโทรทัศน์ ได้แก่ นักพากย์ ผู้ประกาศ และผู้บรรยาย
- บุคลากรที่ปรากฏตัวทางจอโทรทัศน์ ได้แก่ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการ นักแสดง นักร้อง นักดนตรี ผู้ที่มีความสามารถในการแสดงด้านต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีชื่อเสียงที่ได้รับเชิญมาปรากฏตัวในรายการ

ผู้ช่วยประสานงานการผลิต คือผู้ที่ทำหน้าที่ช่วยประสานงานการผลิตในทุก ๆ ด้านระหว่างทำรายการอยู่นั้น ผู้ช่วยประสานงานการผลิตจะคอยจับบันทึกปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นทุกชนิด

ผู้กำกับเวที เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลการผลิตรายการทั้งหมดบนเวทีหรือบริเวณที่ใช้ถ่ายทำในห้องส่ง ผู้กำกับเวทีทำหน้าที่ เหมือนผู้ถ่ายทอดคำสั่งของผู้กำกับรายการโดยใช้ "สัญญาณ" ต่างๆ เพื่อควบคุมบุคลากรในบริเวณที่ใช้ถ่ายทำให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง เช่น การให้นักแสดง เป็นต้นโดยสรุป ผู้กำกับเวทีต้องกำกับและประสานงานด้านเวทีทั้งหมด

เจ้าหน้าที่สนับสนุนและประสานงานด้านเวที ได้แก่

- เจ้าหน้าที่สร้างและตกแต่งฉาก
- เจ้าหน้าที่ลากสายกล้องและผู้ช่วยกล้อง
- เจ้าหน้าที่ควบคุมไมโครโฟน
- เจ้าหน้าที่จัดการอุปกรณ์ประกอบฉาก

ผู้ช่วยผู้กำกับการผลิตหรือผู้ช่วยผู้กำกับรายการ ส่วนมากมักจะเป็นบุคลากรสนับสนุนการผลิต แต่บางสถานนี้ก็อาจจะให้เกียรติเป็นบุคลากรกลุ่มบริหารการผลิต มีหน้าที่ คือเป็นผู้ควบคุมอำนวยความสะดวกและจับเวลาขณะถ่ายทำสำหรับการผลิตขนาดใหญ่ ผู้ช่วยผู้กำกับการผลิตจะเป็นผู้ถ่ายทอดคำสั่งของผู้กำกับ การผลิตรายการต่อไปยังผู้กำกับเวทีและผู้กำกับทางเทคนิค เป็นผู้สำรวจความเรียบร้อยครั้งสุดท้ายก่อนลงมือถ่ายทำและเป็นผู้ให้สัญญาณ"พร้อม" ไปยังกลุ่มบุคลากรอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้อำนวยการผลิตจะต้องตรวจสอบความเรียบร้อยด้านนี้ การติดต่อลำดับภาพ ด้านเสียงพูด เสียงดนตรี เสียงประกอบคำบรรยาย ด้านงานศิลปะหรือกราฟิก ตลอดจนความถูกต้องของเนื้อหาและความยาวของรายการก่อนจะออกอากาศ

การเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์การผลิต การเตรียมสถานที่ในการถ่ายทำมี 2 แห่ง คือการเตรียมสถานที่ในห้องผลิตรายการหรือในสตูดิโอ และสถานที่จริง(on location) ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่ทำงาน ที่พักอาศัย หรือสถานที่สาธารณะต่าง ๆ โดยต้องระบุนิเวศการถ่ายทำ และปรับแต่งสถานที่ให้เหมาะสมกับบรรยากาศของเรื่อง สำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอ ฝ่ายเทคนิคจะเป็นผู้ดำเนินการเรื่องการเตรียมอุปกรณ์การผลิตด้านกล้องโทรทัศน์ ระบบเสียง แสง และเครื่องบันทึกภาพ ผู้จัดและผลิตรายการจำเป็นต้องตรวจสอบความพร้อมกับผู้กำกับเทคนิคของแต่ละรายการ การถ่ายทำในสถานที่จริง นอกสตูดิโอก็เช่นกัน ผู้ผลิตต้องเตรียมพร้อมด้านระบบควบคุมแสง เสียง และฉากตามที่ระบุไว้ในบท

การเตรียมฉาก วัสดุประกอบฉาก เครื่องแต่งตัวและแต่งหน้า ฝ่ายศิลปกรรมฉากจะเป็นผู้ออกแบบผลิตและจัดฉากกับวัสดุประกอบฉากตามความต้องการของผู้ผลิตรายการ และมีเวลาแก้ไขเพิ่มเติมก่อนวันเวลากำหนดบันทึกรายการหรือออกอากาศ ผู้ผลิตรายการควรมาตรวจสอบการสร้างฉากล่วงหน้า 1 วัน และจะต้องเอาใจใส่ดูแลการติดตั้งและจัดฉากอย่างใกล้ชิดในช่วงเวลาที่ฝ่ายฉากกำหนดไว้ ให้เป็นเวลาสำหรับจัดฉากในสตูดิโอ

ในด้านการแต่งหน้า แต่งตัว โดยเฉพาะรายการละคร ผู้ผลิตก็ต้องสั่งการให้มีการออกแบบสั่งตัดและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องแต่งตัวประเภทต่าง ๆ ให้พร้อม ส่วนการแต่งหน้ามักจะเป็นการเตรียมการขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับคน หลังจากแต่งหน้าแล้วก็จะได้เข้าฉากถ่ายทำได้ทันที

การเตรียมวัสดุกราฟิกและวัสดุรายการ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่าง ๆ ภาพประกอบติดต่อภาพยนตร์และภาพการ์ตูนที่จะต้องนำมาแทรกในรายการ พร้อมทั้งตรวจสอบในด้านขนาดและสัดส่วนของคุณภาพของงานให้พร้อมก่อนที่จะถึงวันเวลาผลิตรายการ ซึ่งจะเป็นการประหยัดเงินและเวลา และใช้กระบวนการติดต่อให้น้อยลง

การคัดเลือกตัวผู้แสดง การเตรียมการด้านผู้แสดงและผู้ปรากฏตัวทางโทรทัศน์ เป็นการดูแลให้ผู้ที่เรากำหนดตัวไว้ที่จะเป็นผู้ดำเนินรายการ ตัวละคร ได้มีการซักซ้อมบทเพื่อให้การดำเนินการผลิตเป็นไปอย่างราบรื่น เพราะถ้ามีการหยุดเพื่อถ่ายซ้ำบ่อย ๆ จากกรณีที่ผู้ดำเนินรายการ พิธีกร หรือนักแสดงลืมบท ก็จะเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย

การเตรียมการด้านเสียงและแสง เป็นการจัดตำแหน่งไมโครโฟน การคัดเลือกเพลงที่ใช้ในการประกอบรายการ และทดสอบเสียงไว้ให้พร้อมสำหรับการผลิตรายการได้ทันที ส่วนด้านแสงเป็นการจัดตำแหน่งไฟหลัก ไฟเสริม และไฟหลัง รวมทั้งไฟประเภทต่าง ๆ โดยคำนึงถึงธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศทาง และความเหมาะสมของแสงที่ใช้ในแต่ละรายการ เช่น การให้แสงจ้า (Hard light) และแสง นวล (Soft light) ตามที่ต้องการ

การติดตั้งฉากและอุปกรณ์การผลิต เป็นการเตรียมการขั้นสุดท้าย ที่ผู้ผลิตรายการจะต้อง ควบคุมและดูแลให้ทุกอย่างเป็นไปตามที่ต้องการ เช่น การจัดและติดตั้งฉาก การติดตั้งอุปกรณ์ การจัดระบบเสียง และระบบแสง เมื่อการติดตั้งเรียบร้อยแล้วก็พร้อมสำหรับการผลิตตามเวลาที่ กำหนด

ขั้นตอนการผลิต (Production stage)

เป็นขั้นตอนที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามระยะเวลาสำหรับการผลิตรายการที่ กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ขั้นตอนคือ ขั้นการประชุมก่อนการผลิต ขั้นซ้อม และบันทึกรายการหรือ ออกอากาศจริง ผู้รับผิดชอบในทุกขั้นตอนของการดำเนินการผลิตคือ ผู้กำกับรายการ (Production Director) ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ผลิตรายการ (Production แล้ว สำหรับการออกอากาศสด ขั้นตอนที่สุดท้ายคือ ขั้นตอนออกอากาศ ในปัจจุบัน นิยมผลิตรายการบันทึกเทปเป็นส่วนใหญ่ จึง พิจารณาว่าขั้นตอนการตัดต่อ น่าจะเป็นขั้นตอนครั้งสุดท้าย

ขั้นประชุมก่อนการผลิต การผลิตรายการโทรทัศน์เป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนจึงควร จัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ขั้นวางแผนการผลิตและขั้นเตรียมการ ผลิตแล้ว การประชุมก่อนการผลิตรายการ (Pre-production conference) เป็นการประชุมหารือกัน ระหว่างผู้ผลิต ผู้กำกับรายการ ผู้กำกับเทคนิค ผู้กำกับเวที ช่างกล้อง ช่างคุมแสง ช่างคุมเสียง ฝ่าย ฉาก และผู้ร่วมรายการ เพื่อให้ทราบขั้นตอนการผลิตอย่างชัดเจน มีการซักซ้อมความเข้าใจและ มอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ผู้ที่เป็นประธานการประชุมคือ ผู้ผลิตรายการที่ต้องมีการชี้แจงนโยบาย และวัตถุประสงค์ของรายการให้ทุกคนทราบ แล้วแนะนำตัว "ผู้กำกับรายการ" ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่ม การผลิต จากนั้น ผู้ผลิตรายการก็จะมอบให้ผู้กำกับรายการทำหน้าที่ชี้แจงรายละเอียด และ บทบาทของผู้ร่วมงานต่างๆ จากหน้าที่ผู้กำกับรายการมีอำนาจในการกำกับรายการให้สำเร็จ ส่วน ผู้ผลิตรายการมีอำนาจในการควบคุมการผลิตรายการทั้งหมด บางแห่งจึงเรียกผู้ผลิตรายการว่า "ผู้ ควบคุมการผลิตรายการ" ผู้กำกับรายการจะต้องดำเนินการซักซ้อมบทบาทของผู้เกี่ยวข้องตามบท โทรทัศน์ที่มีอยู่ก่อนทำการซ้อมบท

ขั้นซ้อม การซ้อม (Rehearsal) เป็นกระบวนการเตรียมทุกคนให้ผ่านขั้นตอนเหมือนที่จะ เกิดขึ้นจริง ๆ ในรายการ แม้รายการนั้นจะผลิตแบบง่าย ๆ ก็ต้องมีการซ้อมในลักษณะใดลักษณะ หนึ่งเสมอ สำหรับที่มีการปฏิบัติกันอยู่มี 5 รูปแบบ คือ

1. การช้อมแห้ง (Dry Run) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการซ้อมบท ผู้กำกับรายการชักซ้อมกับผู้เกี่ยวข้องทุกคนให้ทำสิ่งที่กำหนดให้ทำตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ปรากฏในบทโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงท่าทาง ตำแหน่งที่นั่ง การเดิน การยืน นั่ง การหันหน้าทางผู้ร่วมรายการ รวมทั้งการบรรยายหรือบทสนทนา อาจทำในสตูดิโอ หรือห้องซ้อม อาจทำก่อนวันถ่ายทำรายการก็ได้แล้วแต่ความยากง่ายของรายการ ส่วนใหญ่ถ้าเป็นการแสดง การพูด หรือการบรรยาย ผู้แสดงแต่ละคนมักจะต้องไปช้อมกันเองมาก่อนถึงวันถ่ายทำจริง แม้ว่า การช้อมแห้งจะไม่จำเป็นต้องใช้การแต่งหน้าหรือแต่งตัว กล้องโทรทัศน์และไม่โครโฟน แต่ผู้กำกับและผู้แสดงจะต้องนึกถึงตำแหน่งของกล้องโทรทัศน์และไม่โครโฟนเสมอ โดยต้องทำเครื่องหมายบนพื้นสตูดิโอ เพื่อบอกตำแหน่งต่าง ๆ ด้วย

ผู้กำกับรายการจะดูแลเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้แสดงและของกล้อง และป้องกันการสะดุดสายไฟและสายเคเบิล ผู้กำกับรายการจะต้องทำการจับเวลาในแต่ละฉาก และบอก Cue ต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน

2. การช้อมผ่านแต่ละฉาก (walk through) ก็เช่นกัน เช่น ช้อมดำเนินเรื่อง หรือชื่อเรียกอย่างอื่น หมายถึงการช้อมที่ผู้แสดงและบุคลากรเทคนิคทุกคนจะต้องเข้ามาร่วมซ้อมการดำเนินตามเรื่องผ่านตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียดไปตั้งแต่ผู้กำกับเอง ผู้ช่วยผู้กำกับ (ถ้ามี) ผู้กำกับเทคนิค (TD) ช่างกล้องโทรทัศน์ ผู้กำกับเสียง ผู้กำกับแสง ผู้กำกับเวทีและหน่วยควบคุมเวที (back stage) ทุกคน เวลาที่ใช้ในการช้อมผ่านจากนี้ควรรวมเวลาการแต่งหน้าและแต่งตัว ผู้กำกับรายการจะต้องควบคุมการช้อมอยู่ในห้องสตูดิโอ

3. ช้อมกล้อง (Camera Rehearsal) หมายถึง การซ้อมการจับภาพของกล้องทุกขั้นตอน กระทำหลังจากที่ผู้แสดง ผู้ร่วมรายการแต่งหน้า แต่งตัวเหมือนการถ่ายทำจริงเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น "Camera Rehearsal" และการช้อมหลังจากแต่งตัวแล้ว หรือ "Final Dress Rehearsal" จึงมักจะเป็นการช้อมอันเดียวกัน แต่ถ้ามีเวลาการช้อมกล้องมักจะมีการหยุดชะงักเพื่อแก้ไข การช้อมจริงที่เป็น "Final Dress Rehearsal" จึงยังจำเป็นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแสดงเสมือนการออกอากาศจริง ๆ จึงมักพบเสมอในการแสดงคอนเสิร์ต หรือละครบางเรื่องที่กำหนดวันช้อมจริงไว้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าชมได้โดยเสียค่าผ่านประตูในราคาถูกกว่าปกติ การจัดรายการโทรทัศน์ก็เช่นเดียวกัน หากมีการชักซ้อมอย่างละเอียดลออในทุกขั้นตอนก็จะได้รับรายการที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การช้อมกล้องอาจทำได้ 2 อย่าง คือ ช้อมหยุดเป็นช่วง ๆ และช้อมอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดเช่นเดียวกับช้อมจริง ทั้ง 2 แบบนี้ผู้กำกับรายการต้องขึ้นไปอยู่ในห้องควบคุมการผลิตรายการ การช้อมกล้องจะทำให้ผู้กำกับประมาณเวลาที่จะใช้ได้ถูกต้องมากขึ้น

การช้อมกล้องจะต้องมีการจัดทำทปรจจำกล้อง เพื่อกำหนดภาพที่ต้องจับพร้อมทั้งลักษณะของการจับภาพไว้ ลักษณะของการจับภาพจำแนกได้เป็น 4 แบบ คือ โดยยึดมุมกล้องเป็นหลัก โดยยึดส่วนของร่างกายเป็นหลัก โดยยึดตำแหน่งของกล้องเป็นหลัก และโดยยึดจำนวนผู้แสดงเป็นหลัก

การจับภาพโดยยึดมุมกล้องเป็นหลัก มี 3 ลักษณะคือ ภาพระยะใกล้ ภาพระยะปานกลาง และ ภาพระยะไกล

- ภาพระยะใกล้ (Close-Up shot) หรือ CU เป็นการถ่ายภาพถ่ายใบหน้าคนหรือถ่ายวัตถุที่ทำให้มองเห็นภาพขนาดใหญ่ สำหรับใบหน้าคนภาพ CU ควรเริ่มตั้งแต่คางขึ้นไป ภาพ CU ยังมีอีก 3 ขนาดคือ BCU (Big Close-Up) เป็นภาพที่เห็นบางส่วนของใบหน้า ภาพ ECU (Extreme Close-Up) เป็นภาพที่ถ่ายให้เห็นเจาะเฉพาะดวงตา หู คิ้ว หรือริมฝีปาก เป็นต้น และภาพ MCU (Medium Close-Up) เป็นภาพที่มีเริ่มตั้งแต่กระเป่าเสื้อของคนขึ้นไป

- ภาพระยะปานกลาง (Medium Shot) แทนด้วย MS เป็นภาพถ่ายใกล้ขนาดกลาง ส่วนมากจะเห็นตั้งแต่เอวขึ้นไป และภาพ MLS (medium long shot) เป็นภาพที่จับตั้งแต่ระดับหัวเข่าขึ้นไป

- ภาพระยะไกล (Long Shot) แทนด้วย LS เป็นภาพที่ถ่ายให้เห็นทั้งตัวคนและอยู่ไกลออกไป โดยเห็นจากหน้า (foreground) ได้ หากอยู่ในระยะไกลมากก็เป็น Extreme Long Shot (XLS)

การจับภาพโดยยึดส่วนของร่างกายเป็นหลัก มีหลายลักษณะที่ใช้กันมาก คือ ภาพแคบ (Bust Shot) ให้เห็นตั้งแต่อกขึ้นไปถึงใบหน้า แทนด้วย BS หรือภาพตั้งแต่เข่าขึ้นไป (Knee Shot) แทนด้วย KS เป็นต้น

การจับภาพโดยยึดตำแหน่งของกล้อง อาจมีหลายแบบ เช่น กล้องถ่ายมุมสูง กล้องถ่ายมุมต่ำ หรือถ่ายข้ามไหล่ (Over the Shoulder Shot) แทนด้วย O SHOULDER เป็นต้น

การจับภาพโดยยึดจำนวนผู้แสดงเป็นหลัก มี 3 แบบ คือ แบบ 2 คน (Two Shot) แทนด้วย 2-Shot หรือ American shot เพื่อจับภาพ 2 คน และแบบ 3 คน (Three Shot) แทนด้วย 3-Shot หรือ group shot เมื่อจับ ภาพ 3 คน เป็นต้น

การกำหนดตำแหน่งและองค์ประกอบของภาพไว้ในบทกล้องโทรทัศน์ จะช่วยให้ช่างกล้องจดจำภาพแต่ละฉากได้ดีขึ้น

4. ซ้อมผ่านกล้อง การซ้อมผ่านกล้อง เป็นการซ้อมที่รวมการซ้อมย่อยทุกส่วนเข้าด้วยกัน จึงเรียกว่า “ซ้อมผ่านกล้อง” หรือ “Walk-Through Camera Rehearsal Combination” มีลักษณะ ดังนี้

- ผู้กำกับต้องอยู่ในสตูดิโอ หากสั่งการจากห้องควบคุมรายการ จะสื่อความหมายไม่ได้
- พยายามให้บุคลากรทุกคนอยู่ในตำแหน่งเริ่มต้น
- ดำเนินการให้ผู้แสดงเริ่มแสดงส่วนต่าง ๆ ตามบท พร้อมกำหนดมุกกล้องสุดท้าย และสั่งการผ่านไมโครโฟนไปยัง TD เพื่อตัดภาพลงไปที่มอนิเตอร์ในสตูดิโอ
- เมื่อผู้แสดงแต่ละคนเริ่มต้นแต่ละตอนได้แล้ว ก็ให้ข้ามไปแสดงตอนต่อไป
- ต้องซ้อมทุกฉากที่จะต้องมีการเคลื่อนไหวเพื่อให้กล้องจับภาพตาม
- ต้องให้ทราบสัญญาณ ว่ามีดนตรี ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ แต่ไม่ต้องให้เปิดจริง ๆ
- ควรทำเครื่องหมายตำแหน่งสำคัญของผู้แสดงด้วยมาร์คเกอร์

เมื่อซักซ้อมข้างต้นเสร็จแล้ว ผู้กำกับรายการควรขึ้นไปห้องควบคุมรายการเพื่อซ้อมผ่านกล้องเฉพาะฉากสำคัญเท่านั้น

5. ซ้อมเหมือนจริง (Final Dress Rehearsal) เป็นการซ้อมที่เหมือนกับการออกอากาศจริง ผู้แสดงต้องแต่งตัว และจัดฉากเรียบร้อย การซ้อมจริงในลักษณะนี้มักจะใช้เฉพาะรายการที่มีความสำคัญมาก โดยที่มีเวลาเป็นอุปสรรค รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะนำการซ้อมเหมือนจริง มาเป็นการบันทึกเทปเลย เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณ

ขั้นผลิต ขั้นผลิตรายการเป็นขั้นที่ดำเนินการทันทีหลังจากการซ้อมแล้ว สิ่งที่ผู้กำกับรายการต้องทำ คือ

- ตรวจสอบกับผู้กำกับเวทีว่าทุกคนมีความพร้อมหรือไม่
- ประกาศบอกเวลาที่เหลือก่อนออกอากาศโดยผ่านการสื่อสารภายใน
- ตรวจสอบกับหน่วยต่าง ๆ โดยการขานชื่อ แล้วให้ผู้เกี่ยวข้องขานรับแล้ว
- เมื่อพร้อมแล้วให้บอกเวลาที่เหลือและให้ทุกคนเตรียมพร้อม เพื่อการออกอากาศ
- สั่งทุกคนให้เตรียมพร้อมเมื่อเหลือเวลา 2 นาที โดยประกาศว่า “เหลือเวลา 2 นาที”
- ประกาศว่า “เหลือเวลา 1 นาที” ผู้กำกับเวทีให้ “Cue” ทุกฝ่าย
- ในกรณีที่เป็นการบันทึกเทป เมื่อนับมาถึง 10 วินาที จะต้องบอกว่า “...10 วินาที เดินเทปและนับถอยหลัง ...”

ขั้นประเมินคุณภาพรายการ

การประเมินคุณภาพรายการเป็นขั้นการพิจารณาว่ารายการมีคุณภาพ สามารถนำออกอากาศหรือไม่ หรือต้องปรับปรุงอะไร รวมทั้งตรวจสอบว่าเมื่อทำการออกอากาศไปแล้วมีผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอบรับจากผู้ชมอย่างไร การประเมินคุณภาพรายการอาจทำได้ 3 ทาง คือ ประเมินขณะที่กำลังผลิตรายการ ประเมินเมื่อผลิตรายการเสร็จแล้ว และประเมินเมื่อได้ออกอากาศไปแล้ว

การประเมินขณะที่กำลังผลิตรายการ กระทำได้ดังนี้

- ให้นักลกรเทคนิคตรวจสอบสัญญาณภาพและเสียงที่บันทึกไว้แล้วว่า มีระดับและคุณภาพตามที่ต้องการหรือไม่ โดยตรวจสอบที่ Waveform Monitor หรือดูจากที่บันทึกเทปไว้แล้ว
- ควรมีการบันทึกเทปทุกครั้งขณะที่ซ้อมผ่านฉากและกล้อง เพื่อจะได้ตรวจสอบคุณภาพทางเทคนิคได้
- ในขณะที่ผลิตรายการ ผู้กำกับรายการต้องประเมินภาพการแสดง เสียง สีลา และความถูกต้องของการพูดด้วยตนเองด้วย และจะต้องยุติการแสดงทันทีที่ผิดพลาด

การประเมินเมื่อผลิตรายการแล้ว หมายถึง การประเมินโดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการของทางสถานีโทรทัศน์ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประเมินในแง่ความถูกต้องด้านสาระ ความเหมาะสมด้านรูปแบบรายการ คุณภาพทางเทคนิค และการจัดระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องศีลธรรมความดีงาม คณะกรรมการประเมิน มักจะประกอบด้วย ตัวแทนของฝ่ายจัดรายการฝ่ายเทคนิค ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานควบคุมการออกอากาศรายการ เช่น กกช. (คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ) เป็นต้น ผลจากการประเมิน จะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตามระดับของปัญหาต่อไป

การประเมินเมื่อได้ออกอากาศรายการไปแล้ว จัดอยู่ในขั้นการประเมินการใช้จริง ที่มีลักษณะคล้ายกับการประเมินผลการรับชมของผู้ชม (trial run หรือ pilot testing) เมื่อออกอากาศไปแล้ว ควรมีการประเมินปฏิกิริยาเป็น 2 ระยะ คือ ประเมินทันทีหลังจากออกอากาศ เพื่อดูว่าผู้ชมชอบไม่ชอบประการใด และประเมินหลังจากออกอากาศไปแล้วช่วงเวลาหนึ่ง

การประเมิน อาจทำได้โดยการสุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ด้วยโทรศัพท์ หรือด้วยตัวเอง หรือการส่งแบบสอบถาม หรือวิธีที่สองเป็นการเก็บข้อมูลจากจดหมายหรือโทรศัพท์ที่มีผู้เขียนหรือโทรศัพท์เข้ามาติชม หรือจากการวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชน หรือวิธีสุดท้ายเป็นการนำข้อมูลจากการประเมินจากบริษัทที่มีทำการวิจัยตลาด (Marketing research) ซึ่งจะบอกได้ว่า รายการนั้นๆ ที่ออกอากาศไปแล้วในช่วงหนึ่งมีคนรับชมมากน้อยเท่าไร เมื่อเทียบหน่วยเป็นพัน และจัดอยู่ในอันดับใดเมื่อเทียบกับรายการอื่น กลุ่มเป้าหมายผู้รับชมตรงกับที่เรากำหนดไว้หรือไม่ เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำมาปรับปรุงรายการให้ดีขึ้น ทั้งที่เป็นรายการเก่าที่ได้ผลิตขึ้นแล้วและรายการใหม่ที่จะได้ผลิตต่อไป

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

นารณรพี อินทรสุวรรณ (2543 : 95) ได้ทำการศึกษา การผลิตวีดิทัศน์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ สำหรับข้าราชการตำรวจผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ 57 จากแบบการบรรยายปกติ และแบบผ่านสื่อวีดิทัศน์ มีความแตกต่างกัน โดยคะแนนเฉลี่ยของผู้รับการอบรมที่เรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์สูงกว่า ผู้รับการอบรมกลุ่มที่เรียนแบบบรรยายปกติ

วีระพันธ์ สังขมาลย์ (2544 : 56) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของวีดิทัศน์ เรื่อง สมุนไพรกำจัดแมลงในแมลงผัก สำหรับผู้เข้ารับการอบรมการปลูกผักปลอดสารพิษ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการอบรมหลังจากได้ชมวีดิทัศน์สูงกว่าก่อนชม

วิชาญ ศิลปวุฒยา (2544 : 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้านครหลวง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้านครหลวง ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์ให้มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น

นุชนารณิ แพงเจริญ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของสไลด์มัลติมีเดียขึ้นประกอบเสียงเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมกิจการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนของผู้เยี่ยมชมก่อนและหลังชมสไลด์มัลติมีเดียขึ้นประกอบเสียงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เยี่ยมชมมีผลสัมฤทธิ์ทางการชมสูงขึ้น
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยของการศึกษาความพึงพอใจของผู้เยี่ยมชมกิจการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่มีต่อองค์กรหลังชมสไลด์ฯอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก
3. ผู้เยี่ยมชมที่มีประเภทแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้เยี่ยมชมที่มีประเภทแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสไลด์มัลติมีเดียขึ้นประกอบเสียง ด้านเสียง และภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผู้เยี่ยมชมที่มีประเภทแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสไลด์มัลติมีเดียขึ้นประกอบเสียง ด้านคุณภาพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ผู้เยี่ยมชมที่มีประเภทแตกต่างกัน มีความพึงพอใจการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยหลังชมสไลด์มัลติมีเดียขึ้นประกอบเสียงเพื่อการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Elrod (1972 : 5823-A) ได้ทำการทดลองใช้เทปโทรทัศน์เป็นเครื่องมือในการสอนทักษะกฎเกณฑ์ในการขับร้องที่มหาวิทยาลัยจอร์เจีย กลุ่มทดลองใช้นักเรียนฝึกหัดครูสำหรับการศึกษาระดับที่เรียนดนตรีเกี่ยวกับทักษะและหลักการทางดนตรี กลุ่มทดลอง 104 คน ได้บันทึกเทปโทรทัศน์การร้องเพลงอเมริกาไว้ก่อน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยครูคนเดียว เป็นเวลา 30 สัปดาห์ ในวันอังคารและพฤหัสบดี แต่ต่างวิธีกัน โดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์ ตอนสุดท้ายของการทดลอง บันทึกเทปโทรทัศน์นักเรียนอีกครั้งหนึ่ง แล้ววัดผลโดยใช้เกณฑ์ 3 ข้อ จากผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสรุปได้ว่าการใช้เทปโทรทัศน์สามารถสอนดนตรีได้ทุกอย่าง สำหรับการวิเคราะห์และสังเกตและสำหรับฝึกหัดครูสอนดนตรี

Bruke (1971 : 12) ได้ทำการทดลองและสังเกตการณ์ การเรียนจากโทรทัศน์ พบว่าคุณภาพการเรียนจากโทรทัศน์ดีกว่าการเรียนจากครูในห้องเรียน เพราะมีเครื่องมืออุปกรณ์คุณภาพดีกว่าครูในห้องเรียน นอกจากนี้โทรทัศน์ยังสามารถแสดงให้นักเรียนเห็นได้ทั่วทุกคน ไม่จะเป็นการสอนแบบสาธิตทดลองหรือการสอนด้วยภาษา

Polvino (1971 : 2512A) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสัมพันธ์ระหว่างผลการใช้เทปโทรทัศน์ 2 วิธีประกอบการวิเคราะห์การเรียนทักษะทางกีฬา โดยการทำการทดลองกับนักเรียนหญิงจำนวน 79 คนที่เรียนวิชาโบว์ลิ่งเบื้องต้น โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนการทดลองเท่ากัน ทำการสอน 6 สัปดาห์ๆ ละ 4 ครั้งๆ ละ 50 นาที นักเรียนทุกกลุ่มได้รับการสอนโดยการบรรยายและสาธิตซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับการสอนที่แตกต่างกันดังนี้

กลุ่มที่ 1 สอนโดยใช้เทปโทรทัศน์ประกอบการสอน

กลุ่มที่ 2 สอนโดยใช้เทปโทรทัศน์บันทึกการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละคน นำมาฉายให้ดูเพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยครูอย่างเดียว หลังการสอนจะมีการวัดผลทุกสัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มมีการพัฒนาดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในแต่ละสัปดาห์และผลการเรียนครั้งสุดท้าย

Szabo and Landy (1981:74) ได้ศึกษาการสอนอ่านพื้นฐานโดยใช้โทรทัศน์เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่าน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนเกรด 4,6 และ 8 จากโรงเรียนในเมืองชิคาโก (Chicago) และมินเนโพลิส (Minneapolis) แบ่งวิธีสอนเป็น 2 วิธี คือกลุ่มที่ 1 เรียนกับโปรแกรมการสอนอ่านทางโทรทัศน์อีกกลุ่มหนึ่งเรียนตามปกติ ผลปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนจากโปรแกรมการสอนอ่านทางโทรทัศน์ มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าเทปวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ให้ประโยชน์ได้หลายรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่ายไปจนถึงขบวนการที่ซับซ้อน วีดิทัศน์นำเสนอรายการได้หลายรูปแบบและสามารถเข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อมๆ กันมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับเป็นอุปกรณ์ดั่งนั้นในการผลิตวีดิทัศน์ จึงน่าจะทำให้ผู้เข้าศึกษาดูงานมีความเข้าใจในเนื้อหา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างวีดิทัศน์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบผสมผสาน ในรูปแบบสารคดี โดยมีพิธีกรกล่าวนำ และสรุปเนื้อหาในแต่ละตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง สื่อเพื่อการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลห้วยทรายเหนือ ผู้ศึกษาค้นคว้ามี่วิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คณะที่เข้าศึกษาดูงาน ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก จากรายชื่อที่ส่งมากับหนังสือขอเข้าศึกษาดูงาน คณะละ 10 คน จำนวน 3 คณะ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. วิดีทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. แบบประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตสื่อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงานของตำบลห้วยทรายเหนือ ที่มีต่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์

3.2.1 วิธีการสร้างวีดิทัศน์

- 3.2.1.1 การสร้างวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ของตำบลห้วยทรายเหนือ ผู้วิจัยได้ทำขึ้นใช้แล้ว โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเนื้อหาที่จะนำเสนอกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ที่จะนำเสนอ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. จัดทำบทวีดิทัศน์ซีดี (Script) และกำหนดรูปแบบของวีดิทัศน์โดยศึกษาจากหนังสือโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ อรรถพร ฤทธิเกิด ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. นำบทเรียนวีดิทัศน์ซีดีที่จัดทำไปให้ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องของบทวีดิทัศน์ซีดีที่สร้างขึ้นมา แก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการสร้าง วีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
4. ทำการผลิตวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
5. ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบ วีดิทัศน์ เพื่อหาข้อบกพร่อง และ ได้นำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป
6. นำวีดิทัศน์ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของวีดิทัศน์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิใช้แบบประเมินในการตรวจสอบ
7. นำไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข
8. นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.2.2 การสร้างแบบประเมินวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินดังมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลต่างๆ ได้แก่ การสร้างแบบประเมินผล รูปแบบของแบบประเมินผล วิธีการใช้งาน และหาข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการสร้างแบบประเมินผลวัดความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. สร้างแบบประเมินผลวิทยุทัศน์วีดีทัศน์ด้านเนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง, ภาพ, เสียงและภาษา, เวลา ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับดีมาก
4 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับดี
3 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับพอใช้
1 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับควรปรับปรุง

3. สร้างแบบประเมินคุณภาพของวิทยุทัศน์วีดีทัศน์ด้านเทคนิคการผลิตสื่อซึ่งประกอบไปด้วย ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง, ภาพ, เสียงและภาษา, เวลา ลักษณะของแบบประเมินจะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับดีมาก
4 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับดี
3 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับพอใช้
1 หมายถึง	คุณภาพของวิทยุทัศน์อยู่ในระดับควรปรับปรุง

ในการวิเคราะห์ระดับคะแนนเฉลี่ย ของข้อคำถามแต่ละข้อได้ใช้เกณฑ์กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้เพื่อสะดวกในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง	คุณภาพของสื่ออยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง	คุณภาพของสื่ออยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง	คุณภาพของสื่ออยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง	คุณภาพของสื่ออยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง	คุณภาพของสื่ออยู่ในระดับควรปรับปรุง

ดังนั้นขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยของแบบประเมินที่ยอมรับคือ ระหว่าง 3.50 – 5.00

ค่าเฉลี่ยในการประเมินคุณภาพวิทยุทัศน์ด้านเนื้อหาได้ค่าเฉลี่ย 4.18 อยู่ในระดับดี (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 104)

ค่าเฉลี่ยในการประเมินคุณภาพวิทยุทัศน์ด้านเทคนิคการผลิตได้ค่าเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับดี (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 106)

4. จากนั้นนำแบบประเมินที่ออกแบบไว้ไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ปรับปรุง แก้ไข แบบประเมินผลตามที่อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์แก้ไข จึงได้แบบประเมินผลฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมเก็บข้อมูลต่อไป

3.2.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงานของตำบลห้วยทรายเหนือ ที่มีต่อวิถีทัศนียภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ในการรับชมวิถีทัศนียภาพ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ(Check List) 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับชมวิถีทัศนียภาพ ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1.ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงาน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อวิถีทัศนียภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยกำหนดระดับความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงานของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีโครงสร้างแบบประเมินดังนี้

ด้านที่ 1 ประกอบด้วย ข้อมูลด้านภาพ

ด้านที่ 2 ประกอบด้วย ข้อมูลด้านเสียง และภาษา

ด้านที่ 3 ประกอบด้วย ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง

ด้านที่ 4 ประกอบด้วย ข้อมูลด้านเวลาในการดำเนินเรื่อง

ด้านที่ 5 ประกอบด้วย ข้อมูลด้านคุณภาพโดยรวม

ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็นเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้เห็นแสดงความคิดเห็น

3. นำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมในประเด็นที่ทำการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content Validity) และความถูกต้องของภาษา โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบประเมินกับวิถีทัศนียภาพ โดยถ้าข้อใดสอดคล้องกับข้อคำถามของแบบประเมินกับวิถีทัศนียภาพให้คะแนนเท่ากับ +1 ถ้าไม่สอดคล้องกับข้อคำถามของแบบประเมินกับวิถีทัศนียภาพให้คะแนนเท่ากับ 0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศน ให้คะแนนเท่ากับ -1 และถ้าไม่แน่ใจจะได้คะแนนเท่ากับ 0 นำผลที่ได้ไปคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (ชาติรี เกิดธรรม, 2544 : 102)

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ดังนั้นขอบเขตของค่าความตรงตามเนื้อหาที่ยอมรับคือ 0.5 – 1.00

ซึ่งค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และข้อคำถามทั้งหมดสอดคล้องกับ วิ
ดิทัศน์ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 107)

5. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนไปทดลองใช้หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดดีแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า "สัมประสิทธิ์อัลฟา" (Coefficient) ค่าที่ยอมรับได้คือ 0.75 ขึ้นไป สำหรับการวิจัยผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try – Out) กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 90)

7. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองผ่านเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น และค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา มาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อต่อไป

3.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่องานบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งให้ผู้นำชุมชน
2. นำหนังสือจากงานบัณฑิต ติดต่อองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
3. ผู้วิจัยได้ชี้แจงแก่คณะที่เข้ามาศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ ในเรื่องขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
4. ผู้เข้าดูงานชมวิถีทัศนซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ ของตำบลห้วยทรายเหนือ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนฯ ซึ่งใช้เวลา 8.50 นาที
5. นำวิถีทัศนซีดี ให้ผู้เข้าศึกษาดูงานชม เมื่อเสร็จสิ้นการชม ผู้วิจัยแจกแบบประเมินความพึงพอใจของคณะที่เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ ที่มีต่อ วิถีทัศนซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี คนละ 1 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อวิถีทัศนียภาพ มาตรวจให้คะแนน นำผลที่ได้ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้สถิติร้อยละ
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชมวิถีทัศน์ (ตอนที่ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติร้อยละ
4. วิเคราะห์แบบประเมินสื่อ จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 105 -107)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแบบประเมินวิถีทัศน์ที่ดี

1 การหาค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:73)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย

$$\sum X \quad \text{คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

N คือ จำนวนข้อมูล

2. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา .2538:7)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ $S.D.$ คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sum X \quad \text{คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

N คือ จำนวนข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามตามวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า Alpha coefficient (α - coefficient) (บุญมี พันธุ์ไทย.2545:146)

$$r_{ii} = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ r_{ii} คือ ค่าความเชื่อมั่น

K คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

3.5.3 การหาค่าความแปรปรวน ของคะแนน S_i^2 หรือ S_x^2 (บุญมี พันธุ์ไทย.2545:147) หาได้จากสูตร

$$S_x^2 = \frac{N \sum X^2 + (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

3.5.4 สถิติที่ใช้ในการหาความตรงตามเนื้อหา

สูตร
$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาคุณภาพวิดีโอทัศนียภาพที่ดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ให้มีคุณภาพ

โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

- 4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคุณภาพวิดีโอทัศนียภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ
- 4.2 ข้อมูลทั่วไป
- 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับชมวิดีโอทัศนียภาพ

4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินคุณภาพ เว็บไซต์ตำบลโดยแบ่งแบบประเมินออกเป็นสองด้าน คือด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ซึ่งผลการประเมินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพวิดีโอทัศนียภาพ

คะแนนเฉลี่ยจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ด้าน	คะแนน	S.D.	แปลความหมาย
คะแนนเฉลี่ยจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา	4.18	0.2	ดี
คะแนนเฉลี่ยจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคการผลิตสื่อ	4.24	0.18	ดี
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ด้าน	4.21		ดี

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินคุณภาพพบที่เรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองด้าน พบว่าผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา เท่ากับ 4.18 และผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคการผลิตสื่อ เท่ากับ 4.24 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ด้าน เท่ากับ 4.21 จากผลการวิจัยพบว่า วิดีโอทัศนียภาพที่สร้างขึ้นมาอยู่ในเกณฑ์ ดี (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 105-106)

4.2 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.2 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน) N=30	ร้อยละ(%)
ชาย	21	70
หญิง	9	30
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงเพศ ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชายร้อยละ 70 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 30

ตารางที่ 4.3 แสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน (คน) N=30	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
20-30	3	10
31-40	5	16.66
41-50	15	50
50 ปีขึ้นไป	7	23.33
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.3 แสดงอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 50 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.33 กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 16.66 กลุ่มอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 10

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน) N=30	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่ามัธยมปลาย	8	26.66
มัธยมปลาย ปวช. ปวส.	17	56.66
ปริญญาตรี	4	13.33
สูงกว่าปริญญาตรี	1	3.33
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.4 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบมัธยมปลาย ปวช. ปวส. ร้อยละ 56.66 รองลงมาเป็นระดับต่ำกว่ามัธยมปลาย ร้อยละ 26.66 ปริญญาตรี ร้อยละ 13.33 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปข้อความที่ 4

ท่านรู้จักตำบลห้วยทรายเหนือได้อย่างไร	จำนวน (คน) N=30	ร้อยละ(%)
เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ข้าราชการ	9	30
ผู้นำชุมชน	16	53.33
สื่อสิ่งพิมพ์	-	-
โทรทัศน์	5	16.66
อื่น ๆ	-	-
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปข้อความที่ 4 ซึ่งถามถึงการได้รู้จักตำบลห้วยทรายเหนือ พบว่าผู้เข้าศึกษาดูงานได้รู้จักตำบลห้วยทรายเหนือ จากผู้นำชุมชน ร้อยละ 53.33 รองลงมา เจ้าหน้าที่รัฐ/ข้าราชการ ร้อยละ 30 โทรทัศน์ร้อยละ 16.66

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับชมวีดิทัศน์

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อคำถามแบบสอบถามความพึงพอใจในการชมวีดิทัศน์

ข้อความ	จำนวน 30 คน		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย
1.ความชัดเจนของภาพ	3.90	0.80	มาก
2.ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย	4.00	0.87	มาก
3. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรประกอบภาพ	3.93	0.74	มาก
4. ความเหมาะสมของลักษณะตัวอักษร	3.53	0.68	มาก
5. ความเหมาะสมทางด้านภาพ	3.90	0.40	มาก
6. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	3.97	0.32	มาก
7. ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4.00	0.37	มาก
8. ความถูกต้องของภาษา	3.83	0.46	มาก
9.ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหา	3.80	0.55	มาก
10.เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	3.80	0.48	มาก
11.ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	3.83	0.53	มาก
12.ความเหมาะสมในการนำเสนอ	3.90	0.30	มาก
13.ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	3.87	0.44	มาก
14.ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอทั้งเรื่อง	3.83	0.38	มาก
15 .ความเหมาะสมของเวลาการนำเสนอกับเนื้อหา			มาก
ในภาพ	3.80	0.41	
เฉลี่ยรวม	3.86		มาก

จากตารางที่ 4.6 ความชัดเจนของภาพได้คะแนนเฉลี่ย 3.90 ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย ได้คะแนนเฉลี่ย 4.00 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรประกอบภาพ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.93 ความเหมาะสมของลักษณะตัวอักษรได้คะแนนเฉลี่ย 3.53 ความเหมาะสมทางด้านภาพ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.90 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย ได้คะแนนเฉลี่ย 3.97 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบได้คะแนนเฉลี่ย 4.00 ความถูกต้องของภาษาได้คะแนนเฉลี่ย 3.83 ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหาได้คะแนนเฉลี่ย 3.88 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ได้คะแนนเฉลี่ย 3.80 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหาได้คะแนนเฉลี่ย 3.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเหมาะสมในการนำเสนอ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.90 ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหาได้คะแนนเฉลี่ย 3.80 ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอทั้งเรื่อง ได้คะแนนเฉลี่ย 3.80 ความเหมาะสมของเวลาการนำเสนอกับเนื้อหาในภาพได้คะแนนเฉลี่ย 3.80 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการชมวีดิทัศน์ในระดับมาก (เกณฑ์คะแนนเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป)ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนา (Research Development) โดยมุ่งศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางเลือกของการนำเสนอกับผู้เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบอื่น นอกจากการเรียนการบรรยายแบบปกติ ที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการจัดการนำเสนอ โดยใช้วีดิทัศน์ ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เนื้อหาที่ทางตำบลต้องการนำเสนอกับผู้เข้าศึกษาดูงาน ผู้วิจัยพอสรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 สมมติฐานการวิจัย
- 5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5.5 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.6 สรุปผลการวิจัย
- 5.7 อภิปรายผล
- 5.8 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อผลิตและหาประสิทธิภาพสื่อวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคณะที่เข้ามาศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์ซีดีที่ผลิตขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์มีคุณภาพ อยู่ในระดับดี
2. ผู้เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยทรายเหนือ อยู่ในระดับมาก

5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน ณ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คณะที่เข้าศึกษาดูงาน ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก จากรายชื่อที่ส่งมากับหนังสือราชการขอเข้าศึกษาดูงาน คณะละ 10 คน จำนวน 3 คณะ

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. วีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีการจัดเนื้อหาโดยนำเสียง กราฟฟิก ภาพ มาให้ผู้เข้าศึกษาดูงานได้เห็นของจริงมากที่สุด
2. แบบประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตสื่อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าศึกษาดูงานของตำบลห้วยทรายเหนือ ที่มีต่อวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์

5.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่องานบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อออกเป็นหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลงานวิจัย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก หน้า)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำวีดิทัศน์ซีดีที่หาประสิทธิภาพแล้ว ให้ผู้ศึกษาดูงานรับชม
  - 3.1 เปิดวีดิทัศน์ซีดีให้ผู้ศึกษาดูงานรับชม
  - 3.2 สุ่มผู้เข้าศึกษาดูงาน จำนวน 30 คน ทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อวีดิทัศน์ซีดี
  - 3.3 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5.6 สรุปผลการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์ซีดีที่ผลิตขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์มีคุณภาพด้านเนื้อหา และเทคนิคการผลิต อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการชมวีดิทัศน์ในระดับมาก (เกณฑ์คะแนนเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป) ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.7 อภิปรายผล

จากการนำวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จากการสอบถามและสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าศึกษาดูงานพอสรุปได้ดังนี้คือ ในแต่ละกลุ่มที่เข้ามาศึกษาดูงาน มีความต้องการที่จะศึกษาถึงขั้นตอนการทำงาน และบริหารจัดการของท้องถิ่น มากกว่าที่จะรับชมข้อมูลทั่วไปของตำบล ผู้วิจัยจึงปรับบทวีดิทัศน์ โดยนำเนื้อหาของข้อมูลทั่วไปของวีดิทัศน์ ไว้ในช่วงท้ายรายการ หลังจากผู้วิจัยได้ทำดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นต่างๆดังกล่าวแล้วดำเนินการผลิตวีดิทัศน์ จากนั้นนำวีดิทัศน์ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และในส่วนของแบบสอบถามถึงข้อมูลทั่วไปยังทำให้ทราบว่าผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน รับทราบข้อมูลเบื้องต้นของตำบลห้วยทรายเหนือจากผู้นำของตนเองมากกว่าจากสื่ออื่นๆ ซึ่งในการรับทราบข้อมูลจากสื่อพิมพ์นั้นไม่ปรากฏเลย ด้วยเหตุนี้ผู้นำของตำบลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาการเผยแพร่ข้อมูลของตำบลผ่านสื่อดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามสื่อวีดิทัศน์ก็ยังเป็นสื่อที่น่าสนใจในการนำเสนอเนื้อหา เนื่องจากลักษณะของสื่อวีดิทัศน์จะเป็นการนำเสนอภาพที่เคลื่อนไหว และมีเสียงประกอบที่ให้ความรู้สึกที่ใกล้เคียงของจริงมาก (กิตานันท์ มลิทอง.2546:106) จึงทำให้สื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพในการสื่อสารได้สูง มีผลทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายต่อเนื้อหา

วีดิทัศน์สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เข้ารับการชมวีดิทัศน์ ที่จะเรียนรู้ เพราะวีดิทัศน์สามารถเสนอภาพในแง่มุมต่าง ๆ แสดงให้เห็นภาพระยะต่างๆ และเน้นให้ผู้ดูได้เห็นสิ่งที่ต้องการอย่างชัดเจน และในขณะเดียวกันยังสามารถเห็นความต่อเนื่องของภาพได้อย่างชัดเจน

การวางแผนเพื่อการผลิตรายการวีดิทัศน์ มีความจำเป็นอย่างมากเปรียบได้กับการเขียนแบบเพื่อสร้างบ้าน (ไพโรจน์ ติรณนากุล และคณะ, 2528 : 16) การวางแผนการผลิตรายการวีดิทัศน์อาจมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นเวลานาน หรือในระยะสั้นก็ได้ ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของรายการ

ณรงค์ สมพงษ์ (2535 : 253) ได้กล่าวถึง หลักการพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของรายการ
2. งบประมาณที่ใช้ในการผลิตรายการ
3. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตรายการเท่าที่มีอยู่
4. กลุ่มเป้าหมายที่จะนำรายการไปใช้
5. ลักษณะเนื้อหาของรายการ

นารณรพี อินทรสุวรรณ (2543 : 15) วิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นการโน้มน้าวชักจูงใจในลักษณะองค์การสร้างภาพพจน์ที่ดี และเป็นที่น่าสนใจ และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการความร่วมมือสนับสนุนจากสาธารณชนให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นๆ มีความหวังดีต่อประชาชน และตั้งใจจะสร้างสังคมที่ดีงาม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนจะได้เกิดความศรัทธา ชื่อเสียงของหน่วยงานก็จะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และประชาชนก็จะเลื่อมใส ศรัทธา และให้ความร่วมมือสนับสนุน ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสนองกับหลักดังกล่าวให้กับตำบลห้วยทรายเหนือ และยังเป็น การช่วยแก้ปัญหาการบรรยายของวิทยากรซึ่งไม่มีสื่อ และเป็นการประหยัดเวลาในการบรรยาย และการศึกษาดูงาน ผู้เข้าศึกษาดูงานเข้าใจเนื้อหาที่ทางตำบลต้องการนำเสนอมากยิ่งขึ้น

5.8 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การสร้างวีดิทัศน์ซีดี จำเป็นต้องเข้าใจถึงเนื้อหาและพิจารณาถึงกลุ่มผู้ชมเป็นสำคัญ ทั้งนี้พิจารณาได้จากข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าศึกษาดูงาน

1.2 การสร้างบทเรียนวีดิทัศน์ซีดี จำเป็นต้องมีความรู้ด้านการถ่ายภาพการทำกราฟฟิก และโปรแกรมสนับสนุนการสร้างและการตัดต่อภาพ ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพให้สื่อมีความน่าสนใจมากขึ้น จึงควรศึกษาการใช้โปรแกรมตัดต่อภาพและโปรแกรมสนับสนุนอื่น เช่น Photoshop, 3D, NonLinear, Premiere เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น เช่น ระดับผลการเรียนรู้เนื้อหาของผู้เข้าศึกษาดูงานที่มีผลต่อวิถีทัศนชีวิตฯ

2.2 ควรทำวิจัยต่อเนื่องในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบรายการอื่น เช่นแบบแสดงละครเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบทเรียนวิถีทัศนกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.3 ควรแยกเนื้อหาเป็นเรื่องๆ อย่างชัดเจนตามโครงการของชาวบ้าน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เฉพาะ เนื่องจากคณะที่เข้าศึกษาดูงานแต่ละคณะมีความต้องการศึกษาในเนื้อหาที่ต่างกัน

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. 2527. คู่มือการประชาสัมพันธ์โรงเรียนการประชาสัมพันธ์.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. 2539. เทคโนโลยีสื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์
เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2539. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : เอดิสันเพรส
โปรดักส์.234
- กิดานันท์ มลิทอง.2540. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิดานันท์ มลิทอง.2543. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ
: อรุณการพิมพ์.
- คณิง กายสอน. 2524. การศึกษาผลการรับรู้ความหมายของผู้รับชมรายการโทรทัศน์ การ
สอนที่ใช้ในการติดต่อแบบต่างๆ.ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จงจิต ศรีพรรณ. 2525. การสื่อมวลชน. เชียงใหม่ : พระสังกการพิมพ์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิราวรรณ ปัททอง. 2544. ความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อการสืบค้นฐานข้อมูล
สารสนเทศด้านกล้วยไม้ บนเครือข่าย seesiam.com. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ฉลองชัย สุวัฒน์นุรักษ์. การออกแบบ/พัฒนาระบบการเรียนการสอนกับการเลือกใช้สื่อ.
กรุงเทพมหานคร :
- ณรงค์ สมพงษ์. 2535. สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. 2532. ประชาสัมพันธ์อย่างไรจึงได้ผล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นันทพันธ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2520. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ' คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2520. เทคโนโลยีการศึกษาทฤษฎีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โอเอส
พรินติ้งเฮาส์
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2526. เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ชม ภูมิภาค. 2523. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สุกรี รอดโพธิ์ทอง. 2539:3-11. การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน. **สู่เส้นทางใหม่ : คอมพิวเตอร์กับการศึกษา.** กรุงเทพฯ : เอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ สีขาวบัณฑิต. 2528. การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สมบุญณ์ สงวนญาติ. 2525. เอกสารและการศึกษาวิชาการผลิตวัสดุฉาย 1 (ภาพนิ่ง). กรุงเทพมหานคร : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี.
- เสรี วงษ์มณฑา. 2546. สื่อประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธนัชการพิมพ์ จำกัด
- รัชนี สมบุญณ์. 2535. การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลดาวัลย์ ยมจินดา. 2530. การใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลักษณะ สตะเวทิน. 2540. หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เฟื่องฟ้าพรินติ้ง จำกัด.
- Burke,R.C. 1971 .Instructional Television. Bloomington : Indiana University. Press.
- Broyles, P.H. 1985. The influence of Video Tape Feedback on Student and Teacher Perception of a Public Speaking Performance. Dissertation Abstracts International. 22 : 3580-A
- Dallmann. Audio – Visual Materials in Teaching. New York :Holt Rinechart and Winston,Inc.
- Delong. Eddie. 1976. Future Utilization of Television in Texas Public lSchool. Dissertation Abstracts International. 3(11) : 7136-A ; July.
- Good, Carter V. 1973. Dictionary of Education. NewYork : McGraw-Hill.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นุชนารถ แพงเจริญ. 2544. ผลของสไลด์มัลติมีเดียชั้นประกอบเสียงเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมกิจการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต(เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นารณรพี อินทรสุวรรณ. 2543. การผลิตวีดิทัศน์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต(เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บุญเที่ยง จ้อยเจริญ. 2534. การใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- ประคอง กรรณสูต. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. 2527. การพัฒนาชนบท.กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. 2537. ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิศศักดิ์ กุสุโมทย์. 2543. ความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมต่อคุณภาพของศูนย์ฝึกอบรมการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และนิพนธ์ ศุภศรี . 2528. เทคนิคการผลิตรายการวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พลพันธ์การพิมพ์ จำกัด.
- वलันต์ อติศัพท์. 2533. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วิจิตร ฉายศิริ. 2529. ศึกษาลักษณะ และความต้องการในการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการข่าวสารเพื่อพัฒนาเกษตร และชนบทของกรมการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิจิตร อวระกุล. 2522. การประชาสัมพันธ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยพัฒนาพานิช.
- วิจิตร อวระกุล. 2537. การฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. 2540. การประชาสัมพันธ์ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 5051

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบสอบถามด้านเทคนิคการผลิตสื่อและด้านเนื้อหาเพื่อการวิจัย
เรียน คุณรัชฎฤทธิ์ ปนารักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียดทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุดมศึกษามหา
บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง
การพัฒนาที่ยั่งยืนของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหา
ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นายสุกฤษฎี เขียดทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างอ้อมมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.02- 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.02- 326-4325

ที่ ศธ 0524.04 / 3451

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙๐ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินสื่อการสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อการวิจัย
เรียน นายวิจิตร ทังทอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทวิดิทัศน์ซีดีเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
  2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้ศึกษาถึงการชมวิดิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด
  3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อวิดิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุกฤษฎ์ เขียดทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินสื่อการสอนดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายสุกฤษฎ์ เขียดทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 326-4325

ที่ ศธ 0524.04 / 3451

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๐ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อการวิจัย

เรียน นายเจริญสุข เพชรหลิม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทวิพากษ์วิจารณ์เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
  2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้ศึกษาหลังการชมวิดีโอทัศนคติ จำนวน 1 ชุด
  3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อวิดีโอทัศนคติ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียดทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิดีโอทัศนคติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนายสุกฤษฎี เขียดทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 326-4325

ที่ ศษ 0524.04 / 3451

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินสื่อการสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อการวิจัย

เรียน นายมนตรี เพชรอินทร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทวิทัศน์ซีดีเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
  2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้ศึกษาหลังการชมวิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด
  3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อวิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียวทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินสื่อการสอนดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายสุกฤษฎี เขียวทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศกฤษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 326-4325

ที่ ศษ 0524.04 / 3451

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนลาดกองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนด้านเนื้อหาเพื่อการวิจัย

เรียน นายสมพิศ คังสะท้าน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทวิดิทัศน์ซีดี เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
  2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้ศึกษาหลังการชมวิดิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด
  3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อวิดิทัศน์ซีดี จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียดทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายสุกฤษฎี เขียดทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 326-4325

ที่ ศษ 0524.04 / 3451

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๐ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนด้านเนื้อหาเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์เกษม อุ่นมณีรัตน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทวิพากษ์วิจารณ์เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
  2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้ศึกษาหลังการชมวิดิทัศน์ จำนวน 1 ชุด
  3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อวิดิทัศน์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียวทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินสื่อการสอนดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายสุกฤษฎี เขียวทอง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 3421

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน คุณสมศักดิ์ อีสมันยี

ด้วย นายสุกฤษฎ์ เขียดทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตรอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอใช้เพลง "อ่อนเต็ม" ประกอบบทเรียน วิดีทัศน์กับนักพัฒนาชุมชน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อประกอบการจัดเตรียมวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวิดีโอทัศน์ซีดีเพื่อประกอบการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอดำรงวิทยารัชมังคลาภิเษม จังหวัดเพชรบุรี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 2996

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/ ๔ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ท่านนายสมพิศ ตั้งสะพาน

ด้วย นายศุภกฤษณ์ เข็มทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางกรอาชีพและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอข้อมูลเกี่ยวกับโครงการการรวมกลุ่มต่างๆ ของชุมชนห้วยทรายเหนือ เอกสารเกี่ยวกับระเบียบและการบริหารของกลุ่มต่างๆ ถ้ายึดถือประกอบจัดทำวิทัศน์ที่ดี และขอสัมภาษณ์ท่าน เรื่อง "การรวมกลุ่มของชุมชนและการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน" เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิควิทัศน์ที่ดี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

ที่ ศษ 0524.04/ 2996

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/2 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยทรายเหนือ

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียดทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอถ่ายวีดีโอประกอบจัดทำวีดิทัศน์ซีดี และขอสัมภาษณ์ท่าน เรื่อง "การรวมกลุ่มของชุมชนห้วยทรายเหนือ และการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน" เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตรีดิทัศน์ซีดี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบล ห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 2996

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

12 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน นายอำเภอชะอำ

ด้วย นายสุกฤษฎ์ เจ็บคทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอถ่ายวีดิโอประกอบจัดทำวีดิทัศน์ซีดี และขอสัมภาษณ์ท่าน เรื่อง "การรวมกลุ่มของชุมชนห้วยทรายเหนือ และการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน" เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบล ห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 2996

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกอง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นายสุกฤษฎี เขียดทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตรอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอถ่ายวิดีโอประกอบจัดทำวีดิทัศน์ซีดี และขอสัมภาษณ์ท่าน เรื่อง "การรวมกลุ่มของชุมชนห้วยทรายเหนือ และการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน" เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของ ตำบล ห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและเทคนิคการผลิตสื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินสื่อ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมิน การผลิตวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตสื่อ มีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

ด้านเนื้อหา

1. นายประสิทธิ์ ศรีจารุพฤกษ์ ผู้อำนวยการพัฒนาชุมชน เขต 7
2. นายสมพิช ดั่งสะท้อน กำนันตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
3. นายเกษม อุ้มมณีรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ

1. นายมนตรี เพชรอินทร์ ผู้ชำนาญด้านการผลิตสื่อ สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. นายเจริญสุข เพชรหลิม นายช่างเทคนิค ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. นายวิจิตร ทั้งทอง เจ้าหน้าที่เทคนิค สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมิน (ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)
วิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องประเมินตามความเห็นของท่าน

ชื่อผู้ประเมิน นายมนตรี เพชรอินทร์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการด้านการผลิตสื่อ สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วันที่ประเมิน .....

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
1. วิเคราะห์ (Analysis)						
- การประเมินผู้ชมวิดิทัศน์						
- เนื้อหาและการกำหนดวัตถุประสงค์						
2. การออกแบบ (Design)						
- ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา						
- การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม						
- รูปแบบรายการเหมาะสมกับเนื้อหา						
3. การพัฒนา (Development)						
- เทคนิควิธีการที่ใช้ในการผลิตมีความเหมาะสม						
- ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา						
- ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพที่นำเสนอ						
4. การนำไปใช้ (Implementation)						
- เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับของผู้ชม						
- ความสะดวกในการนำไปใช้						
5. การประเมินผล (Evaluation)						
- มีการประเมินความพึงพอใจจากผู้ชม						
รวม						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

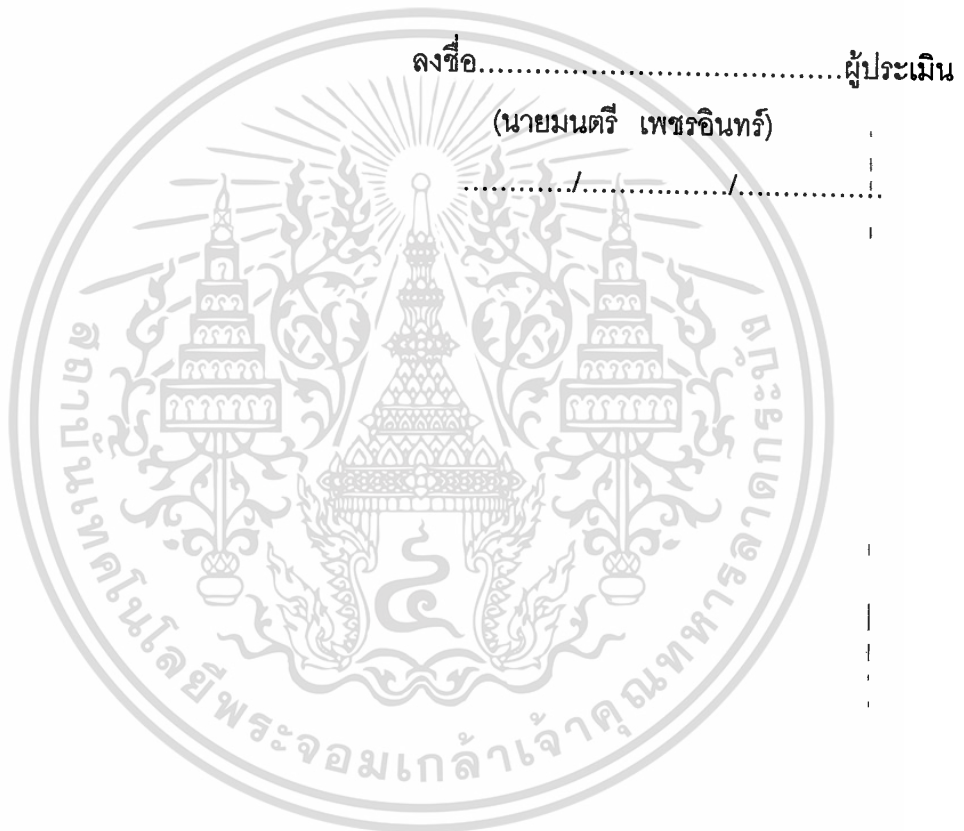
.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมิน (ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)
วิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องประเมินตามความเห็นของท่าน

ชื่อผู้ประเมิน นายเจริญสุข เพชรหลิ้ม

ตำแหน่ง นายช่างเทคนิค ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

วันที่ประเมิน .....

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
1. วิเคราะห์ (Analysis)						
- การประเมินผู้ชมวิดิทัศน์						
- เนื้อหาและการกำหนดวัตถุประสงค์						
2. การออกแบบ (Design)						
- ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา						
- การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม						
- รูปแบบรายการเหมาะสมกับเนื้อหา						
3. การพัฒนา (Development)						
- เทคนิควิธีการที่ใช้ในการผลิตมีความเหมาะสม						
- ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา						
- ความสอดคล้องของเนื้อหา กับภาพที่นำเสนอ						
4. การนำไปใช้ (Implementation)						
- เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับของผู้ชม						
- ความสะดวกในการนำไปใช้						
5. การประเมินผล (Evaluation)						
- มีการประเมินความพึงพอใจจากผู้ชม						
รวม						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำมาใช้เพื่อประโยชน์อื่นนอกเหนือจากนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

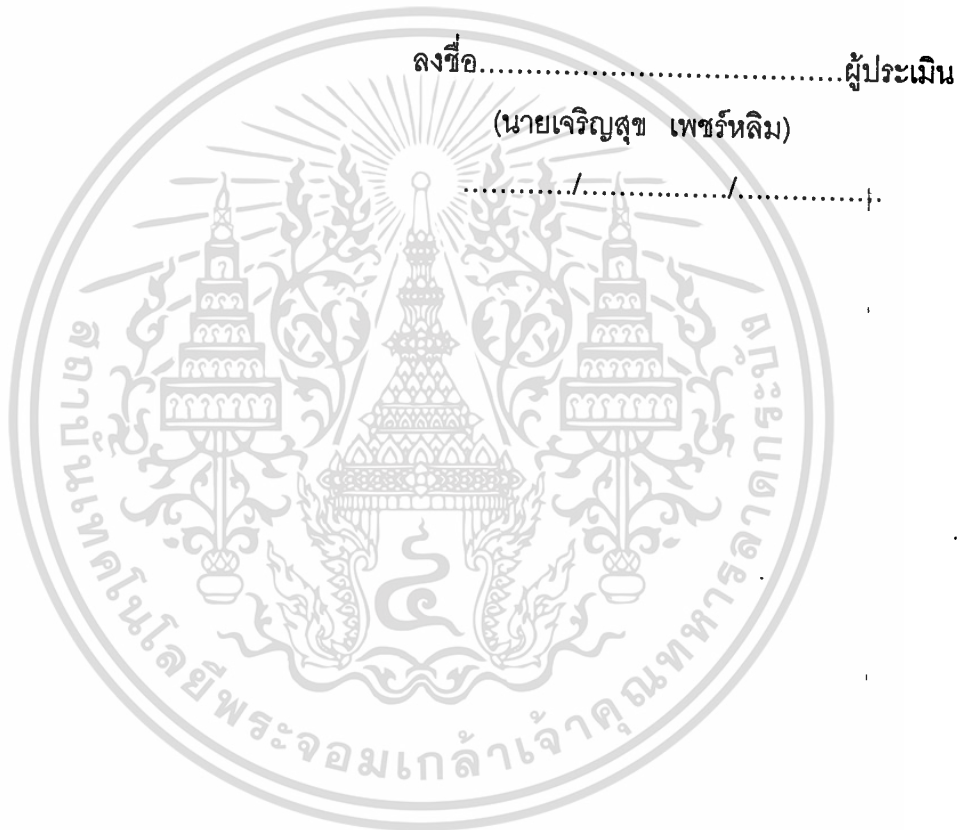
.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมิน (ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)
วิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องประเมินตามความเห็นของท่าน
 ชื่อผู้ประเมิน นายวิจิตร ทังทอง
 ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่เทคนิค สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา
 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 วันที่ประเมิน .....

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
1. วิเคราะห์ (Analysis)						
- การประเมินผู้ชมวิดิทัศน์						
- เนื้อหาและการกำหนดวัตถุประสงค์						
2. การออกแบบ (Design)						
- ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา						
- การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม						
- รูปแบบรายการเหมาะสมกับเนื้อหา						
3. การพัฒนา (Development)						
- เทคนิควิธีการที่ใช้ในการผลิตมีความเหมาะสม						
- ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา						
- ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพที่นำเสนอ						
4. การนำไปใช้ (Implementation)						
- เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับของผู้ชม						
- ความสะดวกในการนำไปใช้						
5. การประเมินผล (Evaluation)						
- มีการประเมินความพึงพอใจจากผู้ชม						
รวม						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ภายนอกการค้น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี
 ระหว่าง 20 – 30 ปี
 ระหว่าง 31 – 40 ปี
 ระหว่าง 41 – 50 ปี
 สูงกว่า 50 ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 ต่ำกว่ามัธยมปลาย
 มัธยมปลาย ปวช. ปวส.
ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี(โปรดระบุ.....)
4. ท่านรู้จักตำบลห้วยทรายเหนือได้อย่างไร
 เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ข้าราชการ
 ผู้นำชุมชน
 สื่อสิ่งพิมพ์
 โทรทัศน์
 อื่นๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับชมวีดิทัศน์ซีดี

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ วีดิทัศน์ซีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและระบุใจความในช่องว่างให้สมบูรณ์

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านภาพ 1. ความชัดเจนของภาพ 2. ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย 3. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรประกอบภาพ 4. ความเหมาะสมของลักษณะตัวอักษร 5. ความเหมาะสมทางด้านภาพ					
เสียงและภาษา 6. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย 7. ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ 8. ความถูกต้องของภาษา 9. ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหา					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การดำเนินเรื่อง 10. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย 11. ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา 12. ความเหมาะสมในการนำเสนอ 13. ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา					
เวลา 14. ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอทั้งเรื่อง 15. ความเหมาะสมของเวลาการนำเสนอเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพ					
คุณภาพโดยรวม ข้อเสนอแนะ.....					

ความคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบประเมินสื่อวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ (ด้านเนื้อหา)
เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ จ.1 แสดงคะแนนจากแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อวีดิทัศน์ซีดีด้านเนื้อหา

หัวข้อการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย			
	1	2	3	รวม	$\bar{x}$	S.D	ความหมาย
1. เนื้อหาและการนำเสนอ							
1.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	4	5	5	14	4.66	0.34	ดีมาก
1.2 ความถูกต้องของเนื้อหา	5	4	4	13	4.33	0.34	ดี
1.3 ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน	4	4	4	12	4	0	ดี
1.4 ความชัดเจนในการสรุปเนื้อหา	4	4	4	12	4	0	ดี
2. ภาพและภาษา							
2.1 ความถูกต้องของภาพที่นำมาใช้	4	5	4	13	4.33	0.34	ดี
2.2 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4	3	4	11	3.66	0.57	ปานกลาง
2.3 ความสอดคล้องระหว่างภาพกับคำบรรยาย	4	4	4	12	4	0	ดี
3. เวลา							
3.1 ความเหมาะสมของเวลากับเนื้อหา	4	4	4	12	4	0	ดี
3.2 ความเหมาะสมเวลาในการนำเสนอ	4	4	4	12	4	0	ดี
4. แบบสอบถาม							
4.1 การตั้งคำถามของแบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหา	5	4	4	13	4.33	0.34	ดี
4.2 คำถามมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	14	4.66	0.34	ดีมาก
รวม	46	46	46	138	4.18	0.2	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินสื่อวีดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์ (ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)
เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๑.2 แสดงคะแนนจากแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อการสอนด้านเทคนิคการผลิตสื่อ

หัวข้อการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย			
	1	2	3	รวม	X	S.D	ความหมาย
1. วิเคราะห์ (Analysis)							
- การประเมินผู้ชมวีดิทัศน์	4	4	5	13	4.33	0.34	ดี
- เนื้อหาและการกำหนดวัตถุประสงค์	4	4	4	12	4	0	ดี
2. การออกแบบ (Design)							
- ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา	4	4	4	12	4	0	ดี
- การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม	3	4	5	12	4	1	ดี
- รูปแบบรายการเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	4	12	4	0	ดี
3. การพัฒนา (Development)							
- เทคนิควิธีการที่ใช้ในการผลิตมีความเหมาะสม	4	4	4	12	4	0	ดี
- ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา	4	4	4	12	4	0	ดี
- ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพที่นำเสนอ	4	4	4	12	4	0	ดี
4. การนำไปใช้ (Implementation)							
- เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับของผู้ชม	5	5	5	15	5	0	ดีมาก
- ความสะดวกในการนำไปใช้	4	5	5	14	4.66	0.34	ดีมาก
5. การประเมินผล (Evaluation)							
- มีการประเมินความพึงพอใจจากผู้ชม พร้อมทั้งให้คำชี้แนะที่เหมาะสม	5	5	4	14	4.66	0.34	ดีมาก
รวม	45	47	48	140	4.24	0.18	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ จ.3 แสดงการวิเคราะห์ความสอดคล้อง(IOC) ของข้อคำถามวัดทัศนคติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 ข้อ

ข้อ	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ จ.4 แสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม วิดีทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์
เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
จำนวน 15 ข้อ จากการนำไปทดลองใช้กับคน 20 คน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัว
อย่าง

คนที่	ข้อที่ (X)														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	4	4	4	3	3	3	3	5	5	5	5	3	3	5	4
2	5	5	5	5	4	4	4	3	4	5	3	3	5	5	3
3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5	5	3	5	5	5
4	3	3	3	3	5	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3
5	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4
7	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4
8	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4
9	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	4	5	4
10	4	4	3	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4
11	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4
13	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4
14	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
17	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
19	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
77	73	78	77	78	75	76	78	78	82	78	76	78	85	79	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑.5 แสดงการหาค่า $\sum X^2$ เพื่อหาค่าความแปรปรวนข้อแบบสอบถามแต่ละข้อ

คน ที่	ข้อที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	16	16	16	9	9	9	9	25	25	25	25	9	9	25	16
2	25	25	25	25	16	16	16	9	16	25	9	9	25	25	9
3	16	16	16	16	16	16	16	16	9	25	25	9	25	25	25
4	9	9	9	9	25	9	9	9	25	9	9	9	9	9	9
5	9	16	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
6	16	16	16	16	16	9	16	16	9	16	16	16	16	16	16
7	16	16	25	16	16	16	16	16	16	16	9	16	16	16	16
8	16	16	16	16	16	16	9	16	9	16	16	16	16	25	16
9	9	16	16	16	9	16	16	9	9	16	9	16	16	25	16
10	16	16	9	16	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16
11	9	16	9	9	16	9	16	16	16	16	16	16	16	25	16
12	16	16	16	16	9	16	16	16	16	16	16	16	9	16	16
13	16	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	9	16	16
14	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
15	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
16	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
18	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
19	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
20	16	9	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
	301	273	310	301	308	285	292	308	310	340	310	292	310	367	315

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑.6 แสดงการหาค่าความแปรปรวนแต่ละข้อคำถามของแบบสอบจำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	$\sum X^2$	$(\sum X)^2$	ความแปรปรวน
1	301	5929	49.73
2	273	5329	44.87
3	310	6084	51.11
4	301	5929	49.73
5	308	6084	50.97
6	285	5625	47.14
7	292	5776	48.36
8	308	6084	50.97
9	310	6084	51.11
10	340	6724	56.30
11	310	6084	51.11
12	292	5776	48.36
13	310	6084	51.11
14	367	7225	60.61
15	315	6241	52.21
			763.75

ค่าความแปรปรวนคะแนนรวม

$$S_x^2 = \frac{N \sum X^2 + (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

$$S_x^2 = \frac{15(4622) + (1168)^2}{15(15-1)}$$

$$S_x^2 = \frac{69333 + 1364224}{210}$$

$$S_x^2 = \frac{1433557}{210}$$

$$S_x^2 = 6826.46$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาความเชื่อมั่นแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ

$$\text{สูตร} \quad r_u = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

$$r_u = \left(\frac{15}{15-1} \right) \left(1 - \frac{763.752}{6826.46} \right)$$

$$r_u = (1.071)(1 - 0.112)$$

$$r_u = 0.951$$

ดังนั้นได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มีค่า 0.951 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 0.75 สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไปได้

ภาคผนวก ฉ
 บทวิดิทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์
 เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ
 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี (Script)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิทยุทัศน์ซีดี เพื่อการประชาสัมพันธ์
เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
1	ตราสัญลักษณ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,	ดนตรีประกอบ	20 วินาที
2	บรรยายการทั่วไป,ร้านค้า,กิจกรรมของชาวบ้าน ช้อนด้วยตัวหนังสือ/ชื่อเรื่อง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เสนอ วิทยุทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืนของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	เพลงอ่อนเค็ม	18 วินาที
3	พิธีกร, ยืนหน้าฟาร์มไก่	สวัสดีครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เข้ามาศึกษาดูงานทุกท่านครับ ด้านหลังของผมเป็นฟาร์มเลี้ยงไก่ระบบปิดซึ่งต้องใช้งบประมาณในการลงทุนมากพอสมควร แต่ท่านเชื่อไหมครับ ด้านหลังผมนี้เป็นของชาวบ้านที่นี่ครับ	13 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
4	ภาพกราฟิก ธนบัตร ใบละยี่สิบบาท,ภาพถ่ายเก่ากิจกรรมการฝากเงิน	ชาวบ้านที่เริ่มต้นที่เงินคนยี่สิบบาทครับ มารวมหุ้นกัน เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นแล้วให้สมาชิกกู้ มีผลประกอบการดีมาก สมาชิกได้รับเงินปันผลทุกคน	14 วินาที
5	การประชุมของชาวบ้าน,บรรยากาศร้านค้าสาธิต ,กิจกรรมต่างๆ และการฝาก การปันผลใช้คืน	เมื่อสมาชิกเห็นว่าการรวมกลุ่มเห็นผลเป็นที่น่าพอใจ จึงพร้อมใจกันทำโครงการร้านค้าสาธิตของตำบล เพื่อจำหน่ายให้กับสมาชิก และลูกค้าทั่วไป ซึ่งเงินลงทุนในระยะแรกส่วนหนึ่งก็ใช้วิธีกู้จากกลุ่มออมทรัพย์ของชาวบ้านเองคะ ซึ่งร้านค้าของที่นี่ก็มีผลกำไรพอที่จะให้คืนเงินกู้ที่ได้มาจากกลุ่มออมทรัพย์ และปันผลคืนสมาชิก คนไหนที่เป็นสมาชิกทั้งกลุ่มออมทรัพย์และร้านค้าสาธิตก็ได้ปันผลทั้งสองทางเลยคะ	35 วินาที
6	ภาพคณะกรรมการ,บรรยากาศโรงเรียนโคขุนและโรงผสมอาหาร	ชาวบ้านเห็นผลดีของการรวมกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในคณะกรรมการ จึงมีโครงการอื่นตามมาซึ่งกระบวนการของการบริหารจัดการก็เหมือนร้านค้าสาธิต เช่น โครงการเลี้ยงโคขุน โครงการสร้างโรงผสมอาหารเพื่อใช้เอง และจำหน่าย ชาวบ้านของตำบลนี้ที่เป็นสมาชิกหลายโครงการก็มีรายได้จากปันผลหลายทางขึ้นนะคะ	15 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
7	การทำงานของชาวบ้าน, ซ้อนด้วย นายทักซิณ ชินวัตร, สัญลักษณ์ กองทุนหมู่บ้าน, ป้ายฟาร์มไก่	ดนตรีบรรเลง, แล้ววันหนึ่งในยุคของ รัฐบาล พ.ต.ท.ดร. ทักซิณ ชินวัตร มีนโยบายให้เงินกองทุนหมู่บ้านทั่วประเทศ แล้วให้คนในท้องถิ่นบริหารจัดการกันเอง ซึ่งเป็นเรื่องง่ายในการบริหารเงินก้อนนี้ของชาวบ้านที่นี้ค่ะ ชาวห้วยทรายเหนือเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม ก็เลยพร้อมใจกันกู้เงินกองทุนหมู่บ้านตามสิทธิของตนเอง แล้วก็ตั้งเป็นกลุ่มเลี้ยงไก่ระบบปิดขึ้น	17 วินาที
8	ฟาร์มไก่, ที่ทำการ อบต. ห้วยทรายเหนือ, กิจกรรมการจ่ายเงินกองทุน	ในการตั้งฟาร์มไก่ระบบปิดต้องใช้เงินทุนมากพอสมควร แนนอนเงินที่ชาวบ้านกู้จากกองทุนหมู่บ้านแล้วมารวมกลุ่มนั้นไม่เพียงพอสำหรับการตั้งฟาร์มในระยะแรก แต่สมาชิกก็มั่นใจในการตั้งกลุ่มจากความสำเร็จของกลุ่มต่างๆที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้น กลุ่มฟาร์มไก่ระบบปิดจึงตกลง ขอกู้เงิน จากกลุ่มออมทรัพย์เช่นเดิม และ องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยทรายเหนือ ให้เงินทุนหมุนเวียนมาส่วนหนึ่งด้วย เมื่อสิ้นปีสมาชิกก็มีเงินคืนกองทุนหมู่บ้านตามกำหนด แถมหุ้นฟาร์มไก่ก็ยังคงอยู่	37 วินาที
9	การให้สัมภาษณ์ของพัฒนาการ จังหวัดเพชรบุรี "ธัชฤทธิ์ ปนารักษ์"	ชื่นชมในการบริหารจัดการของชาวบ้านและผู้นำในภาพรวมโดยสําหรับจุดเริ่มต้นจากกลุ่มออมทรัพย์ แล้วขยายออกเป็นโครงการต่างๆอื่น	1.04 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
10	การให้สัมภาษณ์ของ นายก อบต. ห้วยทรายเหนือ "เกษม เกิดโต"	นายก อบ.ต. ตอบ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทรายเหนือโดยสนับสนุนงบประมาณ ให้เป็นทุนหมุนเวียนโดยไม่คิดดอกเบี้ย	21 วินาที
11	การให้สัมภาษณ์ของ "สมพิศ ดังสะท้อน" กำนันตำบลห้วยทรายเหนือ	"ที่นี้รวมมีความสามัคคีกันมากครับ ส่วนการบริหารจัดการในท้องถิ่นที่นี้เราบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ทำด้วยใจไม่มีค่าตอบแทน คณะบริหารของท้องถิ่นที่กับท้องถิ่นก็สามัคคีกัน จะมีการเลือกตั้งแต่ละครั้งก็ไม่มีปัญหาครับ ความสามัคคีดีมากเลยครับ"	30 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
12	พิธีกรยื่นหน้าโรงเรียนห้วยทราย ประชาสรรค์,ภาพกราฟิกขั้นตอน การดำเนินกิจการของชาวบ้าน ตำบลห้วยทรายเหนือ	เป็นไงบ้างครับท่านผู้เข้าดูงานทุก ท่านครับเรื่องราวที่ท่านได้ชมมานั้น จะเห็นได้ว่าโครงการต่าง ๆ นั้นเป็น การบูรณาการ การบริหารจัดการ ตำบลของตนเอง เพื่อให้มีการ พัฒนาที่ยั่งยืน สามารถพึ่งตนเอง ได้ไงละครับ โดยเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ คือการรวมกลุ่มออมทรัพย์ แล้ว ขยายออกเป็นโครงการต่างๆ จน ประสบผลสำเร็จ ในส่วนของราย ละเอียดเพิ่มเติม หรือมีข้อสงสัย ประการใด ท่านสามารถสอบถาม ได้จากวิทยากรเลยนะครับ เพื่อให้ท่านได้เข้าใจสภาพภูมิ ศาสตร์ของที่นี่ เราไปชมข้อมูลทั่วไป ดูกันเลยนะครับ	38 วินาที
13	ข้อมูลทั่วไป ตำบลห้วยทรายเหนือ,พื้นที่การ เกษตร,การออกประกอบอาชีพของ ชาวบ้าน ภาพบรรยากาศทั่วไปของตำบล, สภาพทางภูมิศาสตร์	ภูมิประเทศของตำบลห้วยทราย เหนือเป็นที่ราบสูงเชิงเขาเป็นดินร่วน ปนทราย ตำบลห้วยทรายเหนือตั้ง อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการ อำเภอประมาณ 30 กิโลเมตร มีพื้น ที่ทั้งหมดของตำบล 24,571 ไร่ มี พื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ 19,647 ไร่	30 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
14	ภาพแผนที่แสดงอาณาเขตของ ตำบลห้วยทรายเหนือ	อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือ จรดตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ จรดตำบลไร่ใหม่ พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัด เพชรบุรี ทิศตะวันออก จรดตำบลสาม พระยา อำเภอชะอำ จังหวัด เพชรบุรี ในส่วนของทิศตะวันตก จรด ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี แบ่งการปกครองเป็น 7 หมู่บ้าน	42 วินาที
15	ภาพวัด วัดทุ่งจับญวน วัดหนองขาม	ประชากรในตำบลห้วยทรายเหนือ เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัด เป็นสถานที่ปฏิบัติกิจทางศาสนา จำนวน 2 แห่ง คือ วัดทุ่งจับญวน วัดหนองขาม	15 วินาที
16	1. โรงเรียนบ้านบ่อหลวง 2. โรงเรียนบ้านหนองขาม 3. โรงเรียนบ้านพุทวาย 4. โรงเรียนห้วยทรายประชา สรรค์	ตำบลห้วยทรายเหนือ มีสถานศึกษา ตั้งอยู่ในตำบลจำนวน 4 โรงเรียน เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 3 โรงเรียน คือโรงเรียนบ้านบ่อหลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านบ่อหลวง โรงเรียนบ้านหนองขามตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านหนองขาม โรงเรียนบ้านพุทวาย ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 บ้านพุทวาย	37 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เฉพาะงานนี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่น การค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
	โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์	และ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนห้วยทราย ประชาสรรค์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งหลวง	
17	ภาพพระอาทิตย์ขึ้นตอนเช้า. การตักบาตรตอนเช้า, การทำไร่ ข้าวโพด, การทำไร่อ้อย, และสับปะรด	อรุณรุ่งของชีวิตประจำวันของ ชาวบ้านห้วยทรายเนื้อที่ดำเนิน ชีวิตกันตามปกติ ทุกครอบครัวต่าง ออกประกอบสัมมาชีพของตน ไม่ ว่าจะเป็นรับจ้างทั่วไป หรือ ประกอบอาชีพส่วนตัวในที่ดินของ ตน	15 วินาที
18	พิธีกรกล่าวสรุป, ยืนพูดหน้า โครงการเลี้ยงโคขุน	ครับ...ความสำเร็จของชาวบ้านห้วย ทรายเหนือที่ท่านได้รับชมจบลงไป แล้วนะครับ มิได้มาเพียงชั่ว ข้ามคืนนะครับ ต้องอาศัยหลาย องค์ประกอบเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะ เป็นความรัก ความสามัคคีของคน ในท้องถิ่น การได้ผู้นำที่มีสภาวะ ผู้นำอย่างแท้จริง และสุดท้ายที่ สำคัญที่สุด คือการบริหารจัดการ อย่างเป็นระบบ ครับ...นี่แหละคือ ความสำเร็จของชาวบ้านที่นครครับ... ตำบลห้วยทรายเหนือครับ สวัสดิ์ครับ, เพลงสู่ความเป็นหนึ่ง	29 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ/VIDEO	เสียง/AUDIO	เวลา
19	<p>ปิดท้าย</p> <p>ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.อรรถพร ฤทธิเกิด ดร.ฉันทนา วิริยะเวชกุล รศ.ดร. สุพิทย์ กาญจนพันธ์ ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี ผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย</p> <p>ที่ปรึกษา</p> <p>คุณมนตรี เพชรอินทร์ ผู้อำนวยการด้านการผลิตสื่อ สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สสวท.</p> <p>คุณเจริญสุข เพชรหลิม นายช่างเทคนิค สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มสธ.</p> <p>คุณวิจิตร ทั้งทอง เจ้าหน้าที่เทคนิค สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา สสวท.</p> <p>คุณมานะตร์ กอบน้ำเพชร คุณประทีป อินทรสิทธิ์</p> <p>เขียนบท/ควบคุมการผลิต</p> <p>สุกฤษฎี เขียดทอง ตราสัญลักษณ์ สจล.</p>	เพลงสู่ความเป็นหนึ่ง(OTOP)	28 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายสุกฤษฎี เวียดทอง
วัน เดือน ปี เกิด	13 กุมภาพันธ์ 2518
สถานที่เกิด	34 หมู่ 7 ตำบลหนองกะปุ่น อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ 58 หมู่ 2 ต.ห้วยทรายเหนือ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี 76120
ประวัติการศึกษา	- มัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านลาดวิทยา จังหวัดเพชรบุรี - ปริญญาตรี ปีการศึกษา 2540 ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา อุตสาหกรรมศิลป์ สถาบันราชภัฏพระนคร
ประวัติการทำงาน	2540 อาจารย์อัตราจ้าง โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี 2541 อาจารย์อัตราจ้าง โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี 2542 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนนิวิฐราชบุรีอุปถัมภ์ จังหวัดกาญจนบุรี 2543 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้